

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

BANČNI NADZOR

Vodnik o ocenjevanju sposobnosti in primernosti

BANKENTOEZICHT

December 2021

BANKTILSYN BANKU UZRAUDZĪBA

BANKŪ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHL'AD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Kazalo

Predgovor	4
Vodilna načela	5
1 Obseg ocenjevanja sposobnosti in primernosti s strani ECB	6
2 Pravni okvir	7
2.1 Uredba o EMN in okvirna uredba o EMN	7
2.2 CRD in nacionalna zakonodaja	7
2.3 Smernice ESMA/EBA	8
2.4 Usmeritve politik, nadzorne prakse in postopki v EMN	8
3 Ocenjevalna merila	9
3.1 Izkušnje	9
3.1.1 Praktične izkušnje in teoretično znanje	9
3.1.2 Informacije	10
3.1.3 Pristop k ocenjevanju	10
3.1.4 Posebni primeri	13
3.2 Ugled	14
3.2.1 Informacije	15
3.2.2 Pristop k ocenjevanju	18
3.3 Nasprotje interesov in neodvisnost ravnanja	22
3.3.1 Informacije	24
3.3.2 Pristop k ocenjevanju	25
3.3.3 Izjava o nasprotju interesov	28
3.4 Čas, ki ga je treba nameniti opravljanju funkcije	30
3.4.1 Koncept časa, ki ga je treba nameniti opravljanju funkcije	30
3.4.2 Informacije	30
3.4.3 Pristop k ocenjevanju	31
3.5 Kolektivna primernost upravljalnega organa	40

3.5.1	Informacije	43
3.5.2	Pristop k ocenjevanju	43
3.6	Ocenjevanje individualne odgovornosti članov uprave	44
3.6.1	Obseg ocenjevanja	45
3.6.2	Ugotovitve	46
3.6.3	Merila in podrobno ocenjevanje sposobnosti in primernosti	47
3.6.4	Postopek	49
3.6.5	Zbiranje informacij in razgovor o sposobnosti in primernosti	49
3.6.6	Rezultati ocene	50
4	Dovoljenja v povezavi s sposobnostjo in primernostjo	51
4.1	Dodatna funkcija neizvršnega direktorja	51
4.1.1	Informacije	51
4.2	Združitev funkcije predsednika in glavnega izvršnega direktorja	52
4.2.1	Pristop k ocenjevanju	53
4.3	Postopek vložitve vloge za izdajo dovoljenja za opravljanje dodatne funkcije neizvršnega direktorja ali za združitev funkcije predsednika in glavnega izvršnega direktorja	53
4.3.1	Ali vlogo vložijo kreditna institucija ali imenovana oseba?	54
4.3.2	Kdaj je treba vložiti vlogo?	54
4.3.3	Usklajevanje med vlogami za oceno sposobnosti in primernosti, ki so vložene istočasno	54
5	Situacije, ki privedejo do ocenjevanja sposobnosti in primernosti, razen novih prvih imenovanj	55
5.1	Sprememba položaja, ponovno imenovanje in prenehanje funkcije	55
5.1.1	Splošno pravilo	55
5.1.2	Sprememba položaja	55
5.1.3	Ponovno imenovanje	56
5.1.4	Prenehanje funkcije	56
5.2	Ponovno ocenjevanje	56

5.3	Pristop k ocenjevanju	57
5.3.1	Prvi korak ponovnega ocenjevanja (skrbna ocena novih dejstev, njihove pomembnosti in resnosti njihovega vpliva)	58
5.3.2	Drugi korak ponovnega ocenjevanja (sprejetje končne odločitve ECB)	60
5.3.3	Splošne usmeritve o tem, ali novo dejstvo lahko privede do ponovnega ocenjevanja	61
6	Razgovor	65
6.1	Namen	65
6.2	Pristop ECB k razgovoru	65
6.3	Čas	67
6.4	Postopkovni vidiki	68
6.4.1	Uradno obvestilo	68
6.4.2	Razgovor	68
7	Uradna obvestila, odločitve in dodatne določbe	69
7.1	Uradno obvestilo o nameravanem imenovanju	69
7.2	Vrste odločitev	70
7.2.1	Časovni okvir	70
7.2.2	Obravnave	71
7.2.3	Odločitev ECB in uradno obvestilo	71
7.3	Pozitivna odločitev s pogojem	71
7.3.1	Nadzorna praksa	72
7.4	Pozitivna odločitev z obveznostjo	74
7.5	Pozitivna odločitev s priporočili ali pričakovanji	74
7.6	Druge vrste pooblastil	74
7.6.1	Ponovna ocena in zamenjava članov	74
8	Koristne povezave	76

Predgovor

V tem dokumentu se izraza »kreditna institucija« in »nadzorovani subjekt«¹ uporabljata zamenljivo, enako tudi izraza »član« in »imenovana oseba«.²

Izraz »pristojni organ« zajema pristojne nacionalne organe in ECB.

Različni izrazi so opredeljeni v besedilu in v opombah. Glej tudi glosar ECB.

Upravljalni organ kreditne institucije³ mora biti primeren za izvajanje svojih pristojnosti ter sestavljen tako, da prispeva k učinkovitemu upravljanju in uravnoteženemu odločanju. To povečuje varnost in trdnost tako kreditne institucije same kot tudi širšega bančnega sektorja, saj utrjuje zaupanje javnosti v vse, ki upravljajo finančni sektor v euroobmočju.

Od 4. novembra 2014 ima ECB nalogo, da sprejme odločitve o vsakem imenovanju članov upravljalnih organov pomembnih kreditnih institucij pod njenim neposrednim nadzorom. Namen revidirane različice vodnika o ocenjevanju sposobnosti in primernosti, ki nadomešča prejšnjo različico, zadnjič posodobljeno maja 2018, je podrobneje pojasniti usmeritve politik, nadzorne prakse in postopke, ki jih ECB uporablja pri ocenjevanju primernosti članov upravljalnih organov pomembnih institucij, ter predstaviti glavna pričakovanja ECB na tem področju.

Usmeritve politik, prakse in postopki, opisani v tem vodniku, se bodo s časom prilagajali novim razmeram. Vodnik je zamišljen kot praktično orodje, ki se bo redno posodabljalo v skladu z novimi mednarodnimi in evropskimi pravnimi in regulativnimi dogajanjmi in izkušnjami, pridobljenimi pri nadzoru sposobnosti in primernosti.

Vodnik ni pravno zavezujoč dokument in ne more v nobeni obliki nadomestiti relevantnih pravnih zahtev, določenih v veljavni evropski ali nacionalni zakonodaji, prav tako pa ne uvaja novih pravil ali zahtev.

Kolikor je mogoče, vodnik sledi terminologiji, ki se uporablja v direktivi o kapitalskih zahtevah (CRD),⁴ skupnih smernicah ESMA in EBA o primernosti⁵ ter smernicah EBA o notranjem upravljanju.⁶ Tako na primer izraz »upravljalni organ« pomeni organe v vseh strukturah upravljanja v vodstveni ali nadzorni funkciji.

Vodnik ne daje prednosti nobeni konkretni strukturi upravljanja in je zasnovan tako, da zajema vse obstoječe strukture.

¹ Vse institucije pod neposrednim nadzorom ECB (pomembne institucije), ki so bodisi kreditne institucije ali (mešani) finančni holdingi.

² Oseba, ki je predlagana za položaj v upravljalnem organu ali je bila na tak položaj imenovana.

³ Kot je opredeljena v členu 4(1), točki (1) Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27. 6. 2013) (uredba o kapitalskih zahtevah, CRR).

⁴ Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27. 6. 2013, str. 338).

⁵ [Skupne Smernice ESMA in EBA o ocenjevanju primernosti članov upravljalnega organa in nosilcev ključnih funkcij](#) v skladu z Direktivo 2013/36/EU in Direktivo 2014/65/EU (EBA/GL/2017/12).

⁶ [Smernice EBA o notranjem upravljanju](#) v skladu z Direktivo 2013/36/EU (EBA/GL/2017/11).

Vodilna načela

Kreditne institucije so primarno odgovorne za prvo in tekoče ocenjevanje primernosti članov upravljalnega organa in nosilcev ključnih funkcij.

Nadzornik pričakuje, da bo imenovana oseba po svojem najboljšem vedenju razkrila vse relevantne postopke ter bo transparentna in odkrita z ECB in pristojnim nacionalnim organom. Treba je posredovati vsak dokument, ki ga zahteva nadzornik, v kolikor je to mogoče. V nasprotnem primeru je treba razlog, zakaj takšnih informacij ali dokumentov ni bilo mogoče pridobiti in posredovati, jasno razložiti.

Ta vodnik, v katerem so opisane usmeritve politik, nadzorne prakse in postopki, ki jih uporabljajo pristojni organi v enotnem mehanizmu nadzora (EMN), je zasnovan kot praktično orodje, ki se bo s časom posodabljal in razvijalo.

V vodniku opisane usmeritve politik ne posegajo v nacionalno zakonodajo. Vseeno si ECB in pristojni nacionalni organi povsod, kjer je to mogoče, prizadevajo tolmačiti nacionalna pravila v skladu s temi usmeritvami.

Ocenjevanje sposobnosti in primernosti se izvaja za vsak primer posebej, ta vodnik pa je zamišljen samo kot praktično orodje. Zato ocena v vsakem primeru temelji na analizi konkretnih razmer in na nadzorniški presoji.

V vodniku opisane nadzorne prakse spoštujejo načelo sorazmernosti, kar pomeni, da so sorazmerne z velikostjo, sistemsko pomembnostjo in profilom tveganosti nadzorovanih kreditnih institucij ter z učinkovito uporabo omejenih nadzorniških virov.

Ocenjevanje primernosti, ki ga izvajajo pristojni organi, je bonitetne in preventivne narave ter zelo odvisno od razpoložljivih informacij. Je drugačno od kazenskih ali upravnih postopkov zaradi kršitve.

Ocene sposobnosti in primernosti se upoštevajo pri tekočem nadzoru upravljanja kreditnih institucij. Odločitve o sposobnosti in primernosti lahko vsebujejo določbe, ki terjajo nadaljnje ukrepanje v okviru tekočega nadzora. Obratno tudi tekoči nadzor lahko privede do ponovnega ocenjevanja primernosti članov upravljalnega organa, razkrije pomanjkljivosti v kolektivni primernosti ali osvetli nekatere dejavnike v postopkih ponovnega imenovanja.

1 Obseg ocenjevanja sposobnosti in primernosti s strani ECB

Vodnik obravnava ocenjevanje sposobnosti in primernosti članov upravljalnih organov tako v vodstveni funkciji (izvršni direktorji) kot tudi v nadzorni funkciji (neizvršni direktorji) v vseh institucijah pod neposrednim nadzorom ECB (pomembne institucije), ne glede na to, ali gre za kreditne institucije ali (mešane) finančne holdinge.⁷ Obravnava tudi ocenjevanje sposobnosti in primernosti v postopkih izdaje licence ali pridobitve kvalificiranega deleža. Za redna imenovanja v manj pomembnih institucijah (razen v primeru izdaje licence ali pridobitve kvalificiranega deleža) so v skladu s členom 6(4) uredbe o EMN⁸ pristojni nacionalni organi.

Vodnik obravnava tudi to, kako v sodelujočih državah članicah⁹ poteka ocenjevanje nosilcev ključnih funkcij in članov vodstva¹⁰ podružnic, ki so jih pomembne institucije ustanovile v drugih državah članicah EU ali tretjih državah (v okviru veljavne nacionalne zakonodaje). Ocenjevalna merila za nosilce ključnih funkcij in vodje podružnic so odvisna od nacionalne zakonodaje.¹¹ Kot določa člen 9(2) uredbe o EMN, ECB izvaja odgovarjajoča nacionalna pooblastila.¹² Spodnje napotke je mogoče uporabiti tudi pri tolmačenju meril, ki veljajo na podlagi relevantnih nacionalnih določb.

⁷ Za (mešane) finančne holdinge glej člen 121 CRD.

⁸ Uredba Sveta (EU) št. 1024/2013 z dne 15. oktobra 2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko (UL L 287, 29. 10. 2013, str. 63).

⁹ Kot je opredeljeno v členu 2(1) uredbe o EMN.

¹⁰ Ker obseg ocenjevanja v zvezi z nosilci ključnih funkcij in vodji podružnic temelji na nacionalni zakonodaji, sta relevantna izraza (nosilec ključne funkcije in vodja podružnice) opredeljena v okviru nacionalne implementacije relevantnih določb CRD. V skladu s skupnimi smernicami ESMA in EBA o primernosti se za nosilce ključnih funkcij štejejo vsaj vodje notranjih kontrol in glavni finančni direktor, kadar ti niso člani upravljalnega organa. V primeru vodij podružnic smernice od pristojnih organov zahtevajo, da ocenijo posameznike, ki dejansko vodijo podružnico (glej angleško izdajo smernic, »Background and rationale«, odstavek 10).

¹¹ Nacionalna zakonodaja, s katero se prenašata člena 74 in 88 CRD (nosilci ključnih funkcij) ter člen 91 CRD (vodje podružnic).

¹² Nadaljnje informacije so v [dopisu](#) ECB nadzorovanim subjektom z dne 31. marca 2017 o dodatnih pojasnilih glede pristojnosti ECB za izvajanje nadzornih pooblastil na podlagi nacionalne zakonodaje.

2 Pravni okvir

2.1 Uredba o EMN in okvirna uredba o EMN

Nadzor sposobnosti in primernosti je ena od nalog ECB, ki so v njeni izključni pristojnosti. Člen 4(1)(e) uredbe o enotnem mehanizmu nadzora (EMN) določa, da je ocenjevanje sposobnosti in primernosti sestavni del nadzora splošne ureditve upravljanja kreditnih institucij, ki ga izvaja ECB.

Okvirna uredba o EMN¹³ v členih 93 in 94 podrobneje opredeljuje skladnost z zahtevami glede sposobnosti in primernosti. Ta uredba nadzorovanim subjektom nalaga tudi obveznosti glede uradnega obveščanja pristojnega nacionalnega organa o določenih informacijah v zvezi s primernostjo članov upravljalnega organa. Člen 93 obravnava spremembe članstva v upravljalnih organih, člen 94 pa pokriva nova dejstva in vsa druga vprašanja, ki bi lahko vplivala na stalno obveznost, da so v upravljalnih organih kreditnih institucij vedno primerne osebe.

ECB sprejme odločitev o primernosti članov upravljalnih organov pomembnih kreditnih institucij po opravljeni oceni sposobnosti in primernosti. Uporabi lahko vsa pooblastila, ki so ji za izvajanje njene vloge na voljo po uredbi o EMN. Primeri pooblastil so zbiranje informacij, tudi z razgovori, in določanje pogojev, obveznosti, priporočil, pričakovanj ali opozoril v odločitvah o sposobnosti in primernosti.

2.2 CRD in nacionalna zakonodaja

Prvi pododstavek člena 4(3) uredbe o EMN določa, da mora ECB pri izvajanju nadzornih nalog uporabljati vso relevantno zakonodajo Unije in nacionalno zakonodajo, s katero so bile prenesene direktive, ki so del zakonodaje Unije. Zahteve glede primernosti so zgoščeno obravnavane v členu 91 CRD. Direktiva določa standarde sposobnosti in primernosti za upravljalne organe, vendar ne opredeljuje podrobneje različnih meril ali nadzornega postopka, ki ga je treba upoštevati (npr. glede izbire med predhodno nadzorniško odobritvijo imenovanja člana upravljalnega organa ali naknadnim uradnim obvestilom pristojnemu organu o imenovanju).

Zaradi tega ECB pri odločanju o sposobnosti in primernosti upošteva vsebinske zahteve, ki so določene v zavezujoči nacionalni zakonodaji, s katero se izvaja člen 91 CRD. Ker člen 91 določa minimalno harmonizacijo, se nacionalni zakoni nekoliko razlikujejo. Tako so nekatere države članice določile celo zahteve, ki presegajo tiste iz člena 91.

¹³ Uredba (EU) št. 468/2014 Evropske centralne banke z dne 16. aprila 2014 o vzpostavitvi okvira za sodelovanje znotraj enotnega mehanizma nadzora med Evropsko centralno banko in pristojnimi nacionalnimi organi ter z imenovanimi nacionalnimi organi (okvirna uredba o EMN) (ECB/2014/17) (UL L 141, 14. 5. 2014, str. 1).

2.3 Smernice ESMA/EBA

Poleg nacionalne zakonodaje, s katero se prenaša CRD, upošteva ECB tudi skupne smernice ESMA in EBA o primernosti ter smernice EBA o notranjem upravljanju. Ta vodnik ne nadomešča napotkov iz skupnih smernic ESMA in EBA o primernosti ali iz smernic EBA o notranjem upravljanju. Pojasnjuje zgolj postopke ECB in predstavlja glavna pričakovanja ECB pri ocenjevanju sposobnosti in primernosti.

2.4 Usmeritve politik, nadzorne prakse in postopki v EMN

V praksi morajo regulativne zahteve izvajati pristojni organi, ki ocenjujejo primernost članov upravljalnega organa kreditne institucije. Za enotno izvajanje pravnih zahtev so poleg razvoja skupnih nadzornih praks in postopkov potrebna nekatera pojasnila, kako tolmačiti te zahteve.

V ta namen je ECB skupaj s pristojnimi nacionalnimi organi razvila usmeritve politik o merilih sposobnosti in primernosti ter nadzorne prakse, ki podrobneje pojasnjujejo, kako pristojni organi v EMN v vsakem posameznem primeru izvajajo CRD, kot je prenesena v nacionalno zakonodajo, ter skupne smernice ESMA in EBA o primernosti in smernice EBA o notranjem upravljanju. Usmeritve politik ne posegajo v nacionalno zakonodajo in so skladne z obojimi smernicami. Če ne obstaja drugačna zavezujoča nacionalna zakonodaja, se ECB in pristojni nacionalni organi držijo usmeritev politik, ki so opisane v tem vodniku. Usmeritve politik se bodo preverjale v luči izkušenj, pridobljenih z nadzorom sposobnosti in primernosti, v luči mednarodnih in evropskih pravnih in regulativnih dogajanj ter v luči tolmačenj CRD, ki jih bo sprejelo Sodišče Evropske unije.

3 Ocenjevalna merila

Sposobnost in primernost članov upravljalnega organa¹⁴ se ocenjuje po petih merilih, ki so določena v členu 91 CRD: (i) izkušnje, (ii) ugled, (iii) nasprotje interesov in neodvisnost, (iv) čas in (v) kolektivna primernost. Ta merila so opisana v naslednjih poglavjih.¹⁵

3.1 Izkušnje

3.1.1 Praktične izkušnje in teoretično znanje

Člani upravljalnega organa morajo imeti aktualno in zadostno znanje, veščine in izkušnje za opravljanje svoje funkcije. To vključuje tudi ustrezno razumevanje področij, za katera posamezen član ni neposredno pristojen, vendar zanje nosi kolektivno odgovornost skupaj z drugimi člani upravljalnega organa. Kreditne institucije so primarno odgovorne, da izberejo in imenujejo osebe, ki izpolnjujejo minimalne zahteve glede zadostnega znanja, veščin in izkušenj. Ocena se izvede – odvisno od nacionalne zakonodaje – pred imenovanjem osebe na položaj, a tudi vedno, ko za to obstaja potreba (npr. ob velikih spremembah pristojnosti).

Cilj tega razdelka v vodniku je oblikovati skupno razumevanje izraza »izkušnje«, kot se uporablja v CRD v kontekstu ocenjevanja primernosti članov upravljalnega organa. Vodnik določa razpon izkušenj, ki jih mora imeti imenovana oseba, da bi bilo mogoče predpostaviti, da ima zadostne izkušnje za opravljanje predlagane funkcije v instituciji. Predstavljen je dvostopenjski pristop k ocenjevanju izkušenj imenovane osebe.

V skladu s skupnimi smernicami ESMA in EBA o primernosti izraz »izkušnje« zajema praktične in teoretične vidike ter vključuje veščine in znanje. Upoštevajo se tako teoretično znanje, pridobljeno z izobraževanjem in usposabljanjem,¹⁶ kot tudi praktične izkušnje, pridobljene na prejšnjih delovnih mestih.

Vsi člani upravljalnega organa morajo imeti osnovno teoretično znanje s področja bančništva, ki ga lahko pridobijo s praktičnimi izkušnjami ali z usposabljanjem.¹⁷

Za imenovano osebo, ki na primer opravlja tudi funkcijo direktorja upravljanja tveganj (CRO), glavnega finančnega direktorja (CFO), direktorja za skladnost poslovanja (CCO), vodje funkcije za notranjo revizijo, predsednika revizijske komisije ali

¹⁴ Ocenjevalna merila se smiselno uporabljajo tudi pri ocenjevanju nosilcev ključnih funkcij in članov vodstva podružnic, ki so jih v drugih državah članicah EU ali v tretjih državah ustanovile pomembne institucije s sedežem v sodelujočih državah članicah (v okviru veljavne nacionalne zakonodaje).

¹⁵ Napotki o merilih iz člena 91 CRD se lahko uporabljajo tudi pri tolmačenju meril, ki za nosilce ključnih funkcij in člane vodstva podružnic veljajo na podlagi relevantnih nacionalnih določb.

¹⁶ Glede na opredelitev v smernicah teoretične izkušnje v bistvu pomenijo teoretično znanje.

¹⁷ Teoretično znanje se lahko pridobi tudi z usposabljanjem po prevzemu funkcije.

predsednika komisije za tveganja, je treba ugotoviti, ali ima specializirane izkušnje na ustreznem področju.

3.1.2 Informacije

Ob vložitvi vloge za oceno sposobnosti in primernosti¹⁸ morajo kreditne institucije predložiti informacije o izkušnjah imenovane osebe. Minimalne informacije se vzamejo iz izhodiščne dokumentacije (npr. iz vprašalnika o sposobnosti in primernosti ali iz življenjepisa), ki vsebuje celovite informacije o kvalifikacijah imenovane osebe ter o njenih bančnih, finančnih ali drugih relevantnih izkušnjah in usposabljanjih. Institucija mora skupaj z informacijami predložiti tudi potrdilo, da je imenovana oseba primerna za opravljanje funkcije. Če imenovana oseba ne izpolnjuje domneve, da ima dovolj izkušenj (glej spodaj omenjene pragove), se od institucije zahteva, da predloži dodatne, dopolnilne (ali nadomestne) dejavnike.

3.1.3 Pristop k ocenjevanju

Pri ocenjevanju teoretičnega znanja in praktičnih izkušenj imenovane osebe se nujno upoštevajo glavne značilnosti dane funkcije in institucije. Čim bolj so te značilnosti kompleksne, tem več izkušenj se zahteva. Pri ocenjevanju teoretičnega znanja in praktičnih izkušenj imenovane osebe se posebna pozornost nameni naslednjim dejavnikom:

- stopnja in profil izobrazbe, povezane z bančništvom, finančnimi storitvami ali drugimi relevantnimi področji, kot so ekonomija, pravo, računovodstvo, revizija, uprava, finančna regulativa, strategija, upravljanje tveganj, notranje kontrole, finančna analiza, informacijska tehnologija in kvantitativne metode;
- upoštevajo se tudi programi usposabljanja, ki jih je imenovana oseba že zaključila, se jih udeležuje ali se jih bo udeleževala v prihodnosti.

Praktične izkušnje se ocenijo iz informacij o prejšnjih položajih, kot so trajanje zaposlitve, velikost subjekta,¹⁹ pristojnosti, ki jih je imela imenovana oseba, število podrejenih, narava dejavnosti, dejanska relevantnost nedavnih izkušenj in drugi relevantni dejavniki.

Ocenjevanje izkušenj imenovane osebe se opravi v dveh korakih. Najprej se izkušnje ocenijo glede na prag v zvezi z domnevo o zadostnih izkušnjah (prvi korak). Če je prag dosežen, se navadno domneva, da ima imenovana oseba zadostne izkušnje, razen če obstajajo znaki, da to ne drži. Če imenovana oseba ne dosega praga v zvezi z domnevo o zadostnih izkušnjah ali če so zaradi posebnih okoliščin institucije ali funkcije potrebne posebne teoretične in/ali praktične izkušnje, se zatem opravi podrobnejša ocena (drugi korak). Ocena v dveh korakih ni potrebna v primeru

¹⁸ Vloga za oceno sposobnosti in primernosti ali uradno obvestilo, predloženo v skladu z nacionalno zakonodajo.

¹⁹ Subjekt pomeni katerokoli organizacijo razen nadzorovanega subjekta.

ponovnega imenovanja, za katero je ECB v preteklosti že sprejela odločitev o sposobnosti in primernosti. V tem primeru se domneva, da ima imenovana oseba zadostne izkušnje, razen če obstajajo znaki, da to ne drži.

3.1.3.1 Teoretično znanje

Vsi člani upravljalnega organa morajo imeti osnovno teoretično znanje s področja bančništva v zvezi s spodaj navedenimi temami. To znanje je predpostavljeno, če ima član praktične bančne izkušnje. Pomanjkanje teoretičnega znanja s področja bančništva je mogoče nadomestiti z organizacijo ustreznega usposabljanja.

Zahtevano osnovno znanje s področja bančništva je lahko različno, odvisno od poslovnega modela institucije.

Zahteva se, da imajo vsi člani upravljalnega organa osnovno teoretično bančno znanje o naslednjih področjih:

1. bančništvo in finančni trgi;
2. regulativni okvir in pravne zahteve;
3. strateško načrtovanje ter razumevanje in uresničevanje poslovne strategije ali poslovnega načrta kreditne institucije;
4. upravljanje tveganj (ugotavljanje, ocenjevanje, spremljanje, obvladovanje in zmanjševanje glavnih vrst tveganj v kreditni instituciji);
5. računovodstvo in revizija;
6. ocenjevanje učinkovitosti ureditve kreditne institucije in zagotavljanje učinkovitega upravljanja, nadzora in kontrol;
7. tolmačenje finančnih informacij kreditne institucije, identifikacija ključnih vprašanj na podlagi teh informacij ter ustrezne kontrole in ukrepi.²⁰

3.1.3.2 Praktične izkušnje

Praktične izkušnje se ocenijo glede na relevantnost izkušenj, število let izkušenj in raven vodstvenih izkušenj. Pri ocenjevanju se uporabijo informacije o prejšnjih položajih, pri čemer se upoštevajo trajanje zaposlitve, velikost subjekta, pristojnosti, ki jih je imela imenovana oseba, število podrejenih, narava dejavnosti, dejanska relevantnost pridobljenih izkušenj, kdaj so bile izkušnje pridobljene itd.

Zahteve za člane upravljalnega organa v vodstveni (izvršni) funkciji so drugačne od zahtev za člane upravljalnega organa v nadzorni (neizvršni) funkciji, saj so njihove vloge in pristojnosti po svoji naravi različne.

²⁰ Skupne smernice ESMA in EBA o primernosti.

Tabela 1

Pragovi v zvezi z domnevo o zadostnih izkušnjah: upravljalni organ v izvršni funkciji

Glavni izvršni direktor (CEO)	Direktor
Izvršni: deset let nedavnih ²¹ praktičnih izkušenj na področjih, povezanih z bančništvom ali finančnimi storitvami. Od tega bi moral biti velik delež na visokih vodstvenih položajih. ²²	Izvršni: pet let nedavnih praktičnih izkušenj na področjih, povezanih z bančništvom ali finančnimi storitvami, na visokih vodstvenih položajih.

Opomba: Teoretično znanje se zahteva v vseh primerih.

Tabela 2

Pragovi v zvezi z domnevo o zadostnih izkušnjah: upravljalni organ v nadzorni funkciji

Predsednik	Direktor
Neizvršni predsednik: deset let nedavnih relevantnih ²³ praktičnih izkušenj. Od tega bi moral biti velik delež na visokih vodstvenih položajih, potrebno je tudi obsežno teoretično znanje na področju bančništva ali na podobnem relevantnem področju.	Neizvršni: tri leta nedavnih relevantnih praktičnih izkušenj na višjih vodstvenih položajih ²⁴ (vključno s teoretičnim znanjem na področju bančništva). Praktične izkušnje, pridobljene na upravnih ali akademskih delovnih mestih, so prav tako lahko relevantne, odvisno od vrste delovnega mesta.

Opomba: Teoretično znanje se zahteva v vseh primerih.

Praktične izkušnje se ocenijo v dveh korakih.

Prvi korak: ocenjevanje glede na prag

Izkušnje imenovane osebe se ocenijo glede na prag v zvezi z domnevo o zadostnih izkušnjah (glej tabeli 1 in 2 zgoraj). Če je ustrezen prag dosežen, se navadno domneva, da ima imenovana oseba zadostne izkušnje. Kot je navedeno zgoraj, so zahteve za člane upravljalnega organa v vodstveni (izvršni) funkciji drugačne od zahtev za člane upravljalnega organa v nadzorni (neizvršni) funkciji, saj so njihove vloge in pristojnosti različne. Pragovi ne posegajo v nacionalno zakonodajo in če niso doseženi, še ne pomeni samodejno, da imenovana oseba ni »sposobna in primerna«. Poleg tega je zaradi posebnih okoliščin institucije (narava, velikost in kompleksnost njenega poslovanja ali njena tržna situacija) ali funkcije (npr. posebna pristojnost za kompleksna področja, npr. tveganja, IT ali podnebna in okoljska tveganja²⁵) potrebno tudi specializirano strokovno znanje, kar se pri zgoraj določenih pragovih ne upošteva.

²¹ Nedavne izkušnje so izkušnje, ki niso starejše od dveh let.

²² Ena raven pod upravljalnim organom v vodstveni funkciji.

²³ Razpon izkušenj je za neizvršnega predsednika ali neizvršnega direktorja lahko širši kot za izvršnega direktorja.

²⁴ Ena ali dve ravni pod upravljalnim organom v vodstveni funkciji.

²⁵ Institucije naj določijo, kdo v organizacijski strukturi je v skladu z modelom treh obrambnih linij pristojen za upravljanje podnebnih in okoljskih tveganj. Pričakovanje št. 5.4 velja za funkcijo upravljanja tveganj, pričakovanje št. 5.5 za funkcijo skladnosti poslovanja, pričakovanje št. 5.6 pa za funkcijo notranje revizije. [Vodnik o podnebnih in okoljskih tveganjih: nadzorniška pričakovanja o upravljanju tveganj in razkritjih](#), Evropska centralna banka, november 2020.

Drugi korak: dopolnilno ocenjevanje

Če prag, pri katerem se domnevajo zadostne izkušnje, ni dosežen, je imenovano osebo še vedno mogoče šteti za primerno, če institucija to lahko ustrezno utemelji. Poleg tega je, kot je navedeno zgoraj, zaradi posebnih okoliščin institucije ali funkcije lahko potrebno specializirano strokovno znanje, ki ga ni mogoče predpostaviti iz ocene glede na prag (prvi korak). V ta namen se izvede dopolnilno ocenjevanje izkušenj imenovane osebe, pri katerem se upošteva, da mora biti v upravljalnem organu zagotovljena zadostna raznolikost in širok nabor izkušenj, ter da se, kjer je to relevantno, izpolnijo nacionalne zahteve glede predstavnikov zaposlenih v upravljalnem organu.

Možne utemeljitve so npr. program usposabljanja, če imenovani osebi deloma primanjkuje izkušenj na določenem področju, skupna kolektivna primernost obstoječih članov upravljalnega organa, imenovanje na določen položaj za omejen čas (npr. v instituciji v postopku likvidacije) ali imenovanje osebe s specifičnimi teoretičnimi ali praktičnimi izkušnjami, ki jih institucija potrebuje.

Član upravljalnega organa v nadzorni funkciji, ki ne dosega praga za položaj, se še vedno lahko šteje za primernega, če (i) ima izkušnje ali strokovno znanje, ki ga institucija potrebuje (npr. izkušnje na področju informacijske tehnologije ali na področju podnebnih in okoljskih tveganj); (ii) se član in institucija zavežeta, da bo član opravil program usposabljanja, s katerim bo odpravil pomanjkanje osnovnega znanja s področja bančništva; (iii) član izpolnjuje vse druge zahteve glede sposobnosti in primernosti. Zaradi vse večjega pomena podnebnih in okoljskih tveganj kot vira finančnih tveganj v kreditnih institucijah, ki zaradi tega postajajo pomemben predmet bančnega nadzora, se bo štelo, da so znanje in/ali izkušnje na tem področju relevantne in prispevajo k splošni raznolikosti in primernosti upravljalnega organa (glej razdelek 3.5).

V nekaterih primerih je preostale pomisleke mogoče ustrezno rešiti z dodatno določbo,²⁶ kot je usposabljanje, s katerim se odpravi pomanjkanje praktičnih izkušenj ali teoretičnega znanja s področja bančništva (glej razdelek 7).

3.1.4 Posebni primeri

Za predstavnike zaposlenih lahko veljajo posebne določbe iz nacionalne zakonodaje.

Za majhne hranilnice in/ali zadružne banke se lahko šteje, da je merilo izkušenj izpolnjeno, če nadzorovani subjekt in/ali zadružna skupina predloži časovno in vsebinsko ustrezen načrt usposabljanja za imenovano osebo.

Če nadzorovani subjekt posluje na specializiranem poslovnem področju, se bodo izkušnje na tem specializiranem področju štete za relevantne.

²⁶ Dodatna določba je lahko pogoj, obveznost ali priporočilo.

3.2 Ugled

Člani upravljalnega organa morajo vedno imeti zadosten ugled. Šteje se, da imenovana oseba uživa ugled, če ni nobenih objektivnih in dokazljivih razlogov, ki bi nakazovali drugače, zlasti ob upoštevanju relevantnih razpoložljivih informacij o dejavnih in okoliščinah, navedenih v tem razdelku.

Šteje se, da imenovana oseba ne uživa ugleda, če njeno osebno ali poslovno ravnanje vzbuja pomembne dvome o njeni sposobnosti, da zagotovi preudarno in skrbno upravljanje institucije. Brez poseganja v temeljne pravice posameznika se pri ocenjevanju ugleda, odkritosti in poštenosti upoštevajo relevantne kazenske ali upravne evidence, pri tem pa se pretehtajo vrsta obsodbe ali obtožbe, vloga vpletenega posameznika, izrečena kazen, faza v postopku, dokazna teža ugotovitev in rehabilitacijski ukrepi, ki so začeli učinkovati. Upoštevajo se spremljajoče okoliščine, med katerimi so olajševalni dejavniki, resnost relevantnega kaznivega dejanja ali upravnega ali nadzornega ukrepa, koliko časa je minilo od kaznivega dejanja, ravnanje imenovane osebe po kaznivem dejanju ali ukrepu ter relevantnost kaznivega dejanja ali ukrepa za funkcijo, ki jo bo opravljala imenovana oseba. Upoštevajo se vse relevantne kazenske ali upravne evidence ob upoštevanju zastaranja, ki velja v nacionalni zakonodaji.

Ker oseba uživa ugled ali pa ga ne uživa, se pri zahtevi glede ugleda ter pri ocenjevanju ugleda, ki mora za vse institucije potekati enako, ne more uporabljati načelo sorazmernosti.

ECB se pogostokrat srečuje s situacijo, ko je ali je bila imenovana oseba ali član upravljalnega organa predmet kazenskega, upravnega ali civilnega postopka²⁷ ali predmet druge podobne regulativne preiskave. ECB bo v vsakem primeru ocenila pomembnost teh okoliščin. Kljub domnevi nedolžnosti, ki se uporablja v kazenskih postopkih, je že samo dejstvo, da se oseba kazensko preganja, relevantno za njeno primernost. Pri ocenjevanju je treba pretehtati vse obstoječe informacije o primernosti imenovane osebe skupaj s tem, v kateri fazi se nahaja postopek in kakšna je dokazna teža domnevnega protipravnega dejanja. Podobno je relevantno tudi dejstvo, da je bila imenovana oseba obsojena ali sankcionirana, v skupni oceni ugleda imenovane osebe pa se bodo upoštevali tudi zgoraj navedeni dejavniki.

Vsaka ocena se opravi za vsak primer posebej. Nadzorniški pristop k ocenjevanju ugleda ni shematičen.

ECB nima niti pristojnosti za ugotavljanje dejstev niti preiskovalnih pooblastil na področju preprečevanja pranja denarja in boja proti financiranju terorizma ali na področju kaznivih dejanj pri pranju denarja ali financiranju terorizma ter v zvezi s tem uporablja informacije, ki jih zagotavljajo organi, pristojni za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, oziroma organi kazenskega pregona. Pridobile se bodo ugotovitve organov za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, te ugotovitve pa bodo ključne informacije pri sprejemanju odločitve o primernosti

²⁷ »Postopki« v tem razdelku se nanašajo tako na postopke v teku kot tudi na zaključene postopke.

imenovane osebe. ECB takšna dejstva presoja in svoje ocene opravlja z vidika varnega in skrbnega poslovanja.

3.2.1 Informacije

Ob vložitvi vloge za oceno sposobnosti in primernosti se od nadzorovanega subjekta, imenovane osebe in/ali sodnega ali upravnega organa zahteva minimalen obseg informacij o kazenskih ali relevantnih upravnih ali civilnih postopkih.²⁸

Informacije se lahko zberejo tudi s pomočjo razgovora z imenovano osebo.

Razgovor je sestavni del vloge pristojnega organa, da ugotavlja dejstva.

V skladu s skupnimi smernicami ESMA in EBA o primernosti²⁹ je za izvedbo ocene potreben naslednji minimalen obseg informacij o sodnih postopkih in kazenskih preiskavah, ki jih predloži nadzorovani subjekt, imenovana oseba in/ali sodni/upravni organ.

1. Kazenske evidence o imenovani osebi.
2. Izjava imenovane osebe, če se zahteva po nacionalnem pravnem okviru.
3. Informacije o naslednjem:
 - preiskave, izvršilni ali nadzorni postopki ali sankcije, ki jih je naložil pristojni organ, pri katerih je bila imenovana oseba vpletena, ali v zvezi z zadevami, za katere bi bila imenovana oseba lahko odgovorna ali pristojna;
 - zavrnitev registracije, dovoljenja, članstva ali licence za trgovanje, izvajanje poslovne dejavnosti ali opravljanje poklica oziroma odvzem, preklic ali prenehanje registracije, dovoljenja, članstva ali licence oziroma izključitev s strani regulativnega ali vladnega organa ali strokovnega organa ali združenja ter razlogi za zavrnitev, odvzem ali izključitev;
 - izjava o tem, ali je imenovana oseba ali subjekt, ki ga je ta oseba upravljala, vpleten oziroma je bil vpleten kot dolжник v insolvenčni postopek ali primerljiv postopek (npr. stečaj), vključno s podrobnostmi o postopku (koliko časa je minilo od datuma odločitve (če je relevantno); status in izid postopka (če ne traja več); rubež ali preventivni ukrepi;³⁰ vpleteni subjekt; ali je postopek sprožila imenovana oseba ali vpleteni subjekt; podrobnosti o osebni vpletenosti imenovane osebe, zlasti če se ugotovi njena odgovornost za insolventnost);

²⁸ Včasih ni mogoče pridobiti teh informacij od relevantnega organa. V takšnih primerih je treba informacije pridobiti od nadzorovanega subjekta in/ali imenovane osebe.

²⁹ Skupne smernice ESMA in EBA se ažurirajo, da bi se zajela izmenjava informacij med organom za nadzor varnega in skrbnega poslovanja ter pristojnim organom za preprečevanje pranja denarja in boj proti financiranju terorizma.

³⁰ Preventivni ukrepi zajemajo npr. pravne ukrepe, s katerimi se zavaruje obseg denarja/premoženja pred zmanjšanjem.

- odpoved delovnega razmerja ali odstavitev z odgovornega položaja, prekinitev fiduciarnega razmerja ali podoben primer oziroma poziv k odstopu z delovnega mesta na takem položaju (pri tem niso vključena odpuščanja iz poslovnih razlogov);
 - zamrznitev registracije, dovoljenja (vključno z dovoljenjem o sposobnosti in primernosti), članstva ali licence;
 - ali je oceno ugleda imenovane osebe kot pridobitelja ali osebe, ki vodi poslovanje institucije, že izvedel drug pristojni organ (vključno z identiteto tega organa, datumom ocene in dokazili o rezultatih ocenjevanja) ter soglasje posameznika, kadar je to potrebno za pridobitev takšnih informacij, da bi bilo mogoče predložene informacije obdelati in uporabiti za ocenjevanje primernosti;
 - ali je morebitno predhodno ocenjevanje imenovane osebe izvedel že drug organ (vključno z identiteto tega organa in dokazili o rezultatih tega ocenjevanja).
4. Informacije o kazenskih ali relevantnih³¹ upravnih ali civilnih postopkih (vključno z disciplinskimi odločbami) ter o preiskavah, postopkih ali ukrepih sankcioniranja:
- narava obtožbe ali obdolžitve (kazenska, civilna ali upravna, vključno z disciplinskimi ukrepi (npr. prepoved opravljanja funkcije direktorja podjetja ter stečajni, insolvenčni in podobni postopki) ali zlorabo zaupanja) ali katerikoli drugi postopki;
 - sankcija ali kazen (ali v primeru postopkov v teku, verjetna sankcija ali kazen, če bo prišlo do obsodbe), ki izhaja iz postopkov;
 - koliko časa je minilo od domnevnega protipravnega dejanja ali kršitve;
 - osebna vpletenost imenovane osebe, zlasti v zvezi s kaznivimi dejanji gospodarskih družb:
 - v primeru domnevnega protipravnega dejanja, postopkov, preiskav ali sankcij, v katere je imenovana oseba neposredno vpletena: okoliščine in razlogi za vpletenost;
 - v primeru domnevnega protipravnega dejanja, postopkov, preiskav ali sankcij, v katere so vpleteni subjekti, v katerih imenovana oseba ima ali je imela mandat: podrobnosti o vlogah in pristojnostih imenovane osebe v zadevnih subjektih, zlasti kar zadeva poslovanje, ki ga bremenijo ugotovitve (npr. ali je bila imenovana oseba članica

³¹ Med relevantne civilne ali upravne postopke med drugim sodijo postopki na naslednjih področjih: bančništvo, zavarovalništvo, investicijske storitve, trgi vrednostnih papirjev, plačilni instrumenti, pranje denarja, pokojnine, upravljanje premoženja ali drug finančni regulirani sektor, vključno s formalnimi obvestili o preiskavi ali vloženimi obtožnicami, disciplinskimi ukrepi v teku ali stečajnimi, insolvenčnimi ali podobnimi postopki v teku ali kršitvijo zakonodaje o konkurenci. V vsakem primeru morajo informacije o upravnih ali civilnih postopkih vključevati postopke, ki so relevantni za pet meril sposobnosti in primernosti v skladu z nacionalno zakonodajo, ki implementira CRD.

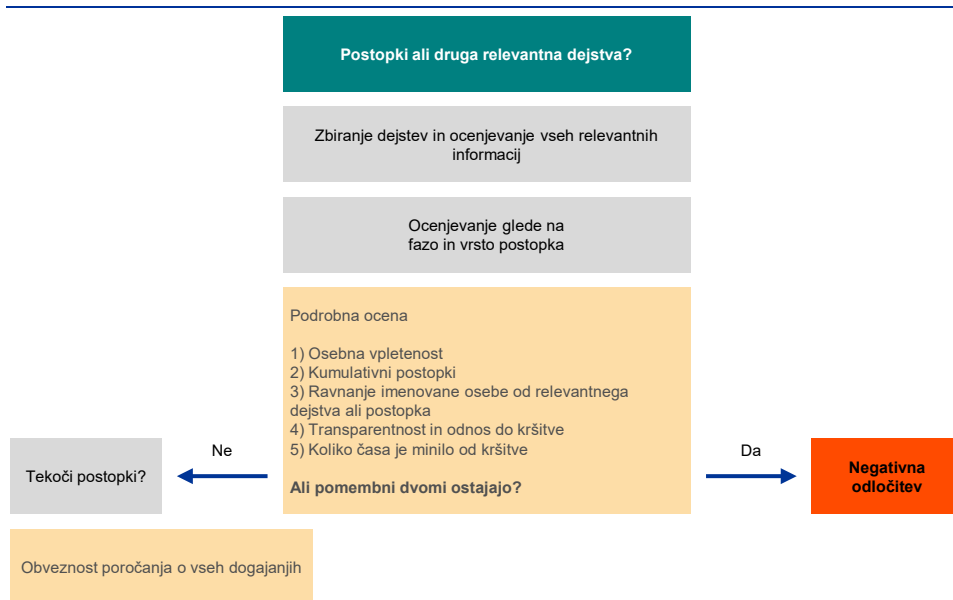
upravljalnega organa ali nosilka ključne funkcije v času domnevnega protipravnega dejanja in/ali pristojna za oddelek ali poslovno področje, na katero se postopki (vključno s sankcijami ali naloženimi ukrepi) nanašajo);

- v primeru, da je oziroma je bila dokazana neposredna vpletenost ali osebna odgovornost, je imenovani osebi naloženo vračilo sredstev iz naslova prejemkov zaradi domnevnega protipravnega dejanja;
- ravnanje imenovane osebe po kršitvi;
- odnos, ki ga je imenovana oseba razvila do domnevne kršitve:
 - samoocena o tem, kaj je oseba storila, da bi preprečila ali onemogočila domnevno protipravno dejanje, glede na njeno funkcijo v zadevnem subjektu;
 - samoocena o tem, ali bi lahko oseba storila več, da bi onemogočila protipravno dejanje;
 - samoocena o tem, ali se je oseba iz domnevno protipravnega dejanja kaj naučila;
- faza v postopku (preiskava, kazenski pregon, kazni, pritožba);
- ocena dejstev s strani imenovane osebe in institucije. Institucija bi morala oceniti ugled imenovane osebe ob upoštevanju relevantnih dejstev ter izrecno navesti razloge, zakaj je bilo ugotovljeno, da takšna dejstva ne vplivajo na primernost imenovane osebe. Upravljalni organ institucije bi moral analizirati postopke in potrditi svoje zaupanje v imenovano osebo. To je pomembno tudi z vidika tveganja izgube ugleda institucije;
- druge olajševalne ali oteževalne okoliščine (npr. druge tekoče ali pretekle preiskave, upravne sankcije, odpoved delovnega razmerja ali odstavitev z odgovornega položaja).

3.2.2 Pristop k ocenjevanju

V spodnjem diagramu je predstavljen proces ocenjevanja ugleda.

Slika 1
Proces ocenjevanja ugleda

Če je na splošno minilo pet let od odločitve (v vseh postopkih) ali od ugotovitve (če ni bila sprejeta odločitev), s katero ni bila naložena zaporna kazen, in ne obstajajo druga dejstva, ki bi vzbudila pomemben dvom o ugledu imenovane osebe, se bo načeloma štelo, da ni nobenih pomembnih dvomov glede ugleda imenovane osebe ob upoštevanju določb nacionalne zakonodaje, razen če po mnenju nadzornika obstajajo oteževalne okoliščine, zaradi katerih je odločitev ali ugotovitev še vedno relevantna (obdobje rehabilitacije). V vsakem primeru morajo informacije o kazenskih, upravnih ali civilnih postopkih vključevati samo postopke, ki so relevantni za pet meril sposobnosti in primernosti, kot so določena v skladu z nacionalno zakonodajo, ki implementira CRD. To velja tudi za postopke, preiskave itd. v zvezi s pravnimi osebami, s katerimi bi bila imenovana oseba lahko povezana. ECB v vprašalniku ne namerava omejiti obdobje, za katerega se zahteva to razkritje, ker bi bile v nekaterih primerih odločitve ali ugotovitve, starejše od petih let, vseeno lahko relevantne.

V prvem koraku se zberejo minimalne informacije, kot so določene v razdelku 3.2.1 zgoraj, ter oceni, ali so informacije popolne in točne. Če iz razpoložljivih informacij izhaja, da ni nobenih postopkov ali drugih relevantnih dejstev, je mogoče zaključiti, da **imenovana oseba uživa ugled**.

Če je ugotovljeno, da takšni postopki ali druga relevantna dejstva obstajajo, se oceni vpliv, ki ga imata naslednja dva elementa:

1. faza v postopku;
2. vrsta in hierarhija postopka ali druga relevantna dejstva.

Oba elementa je treba oceniti vzporedno. Cilj je ugotoviti, ali obstaja pomemben dvom glede ugleda imenovane osebe, kar terja temeljitejšo oceno.

(a) Ocenjevanje vpliva, ki ga ima faza v postopku na ugled imenovane osebe – z napredovanjem postopka postajajo informacije vse bolj zanesljive. Pri ocenjevanju se zato upošteva faza v postopku, saj se vpliv faze z napredovanjem postopka povečuje. V nekaterih postopkih ali preiskavah v teku lahko organ (kazenski, upravni ali civilni) dovolj dobro ugotovi relevantna dejstva v zvezi z vpletenostjo imenovane osebe, to pa lahko vpliva na njeno primernost, čeprav odločitev še ni bila izrečena ali

pritožba še ni rešena. Če so omenjena dejstva pomembna in na voljo pristojnemu organu, se lahko upoštevajo pri ocenjevanju primernosti imenovane osebe.

(b) Ocenjevanje vpliva, ki ga imajo vrsta postopka ali druga relevantna dejstva na ugled imenovane osebe – vzporedno z ocenjevanjem vpliva, ki ga ima faza v postopku, je treba upoštevati tudi vpliv, ki ga imajo vrsta postopka ali druga relevantna dejstva. Domnevno ali dokazano protipravno dejanje, ki sodi na področje prihodnjih dolžnosti imenovane osebe (postopki po zakonodaji, ki ureja finančne storitve, kot so bančništvo, trgi vrednostnih papirjev in zavarovalništvo), bo imelo večji vpliv na ugled imenovane osebe kot drugi postopki.

Ta razdelek obravnava vrste postopkov ali druga relevantna dejstva po posameznih rubrikah ter ocenjuje njihov vpliv na ugled imenovane osebe. Seznam postopkov ni izčrpen in ga je treba razumeti kot vodilo. Ocena bo izvedena za vsak primer posebej.

1. **Kazenski postopek** – kazenski postopek ima na splošno največji vpliv na ugled imenovane osebe. Vseeno sta lahko resnost kazenskega postopka in njegova relevantnost v oceni različna. Nekatera manjša kazniva dejanja imajo lahko večji vpliv, če se obravnavajo skupaj z drugimi relevantnimi dejstvi (kumulativni učinek) ali če se ocenjuje ravnanje imenovane osebe od prejšnje kršitve.
2. **Relevantni upravni postopki ali druge regulativne preiskave ali ukrepi** – vpletenost imenovane osebe v relevantne upravne postopke na področju finančnih storitev (npr. bančništva, zavarovalništva, investicijskih storitev, trgov vrednostnih papirjev, plačilnih instrumentov, preprečevanja pranja denarja, pokojnin, upravljanja premoženja ali po zakonodaji o finančnih storitvah) in/ali obstoj relevantnih regulativnih preiskav ali ukrepov, vključno z izvršilnimi ali nadzornimi ukrepi s strani nadzornega ali javnega ali strokovnega organa, ki zadevajo imenovano osebo in/ali subjekt, je vedno relevantno in se dodatno oceni, da bi se med drugim upoštevala faza ali izid postopka, preiskave ali ukrepa, obstoj priznanja ali sprejetja dejstev ter raven neposredne ali osebne vpletenosti imenovane osebe.

Na splošno ena sama ugotovitev oziroma priznanje ali sprejetje dejstev, ki (lahko) zadeva samo en relevanten upravni postopek ali ukrep, kot je omenjeno v zgornjem odstavku, in je manjše narave (npr. nizek znesek sankcije), načeloma ne zadostuje, da bi to vzbudilo pomemben dvom glede ugleda imenovane osebe, tudi če gre za neposredno ali osebno vpletenost. V teh primerih pa se vseeno oceni, ali obstajajo druge okoliščine ali sprejetje dejstev ali obsodba, ki bi prispevale h kumulativnemu učinku.

Če pa so ugotovljena dejstva in dokazi še posebno pomembni, lahko zadostuje en sam relevanten upravni postopek ali ukrep (ali priznanje), da se pojavi pomemben dvom o ugledu imenovane osebe. Pristojni organi bi morali v vsakem posameznem primeru oceniti, ali so postopki ali ukrepi še posebno pomembni, ter po potrebi zahtevati dodatne informacije, da bi to ugotovili. Med še posebno pomembne primere sodijo visoka finančna sankcija, neposredna vpletenost v resne napake pri preudarnem in skrbnem upravljanju finančne

institucije ali postopki, ki zadevajo kršitev zakonov in predpisov s področja preprečevanja pranja denarja in boja proti financiranju terorizma.

3. **Stečaj ali insolvenčni postopek** – vpletenost imenovane osebe v stečaj ali insolvenčni postopek se upošteva pri ocenjevanju ugleda, saj bi to lahko nakazovalo slabo finančno upravljanje in/ali upravljanje tveganj, kar ni skladno s preudarnim in skrbnim upravljanjem nadzorovanega subjekta. Sem sodi tako osebna insolventnost kot tudi insolventnost podjetja ter je še posebno relevantna takrat, ko je bila imenovana oseba članica upravljalnega organa v subjektu, ki je postal insolventen ali je potreboval državno finančno podporo. V primeru razglasitve stečaja ali insolventnosti bi morali pristojni organi oceniti, ali je insolventnost ali stečaj posledica nepoštenega, nepremišljenega ali krivdnega ravnanja imenovane osebe, če so takšne informacije na voljo. Če so, bi to lahko predstavljalo pomemben dvom v zvezi z ugledom imenovane osebe. Vpliv na ugled imenovane osebe ponavadi traja pet let po končni odločitvi o stečaju ali insolventnosti, vendar se to oceni za vsak primer posebej (ne glede na roke v nacionalni zakonodaji).
4. **Relevantni civilni postopki** – na splošno se pri ocenjevanju ugleda imenovane osebe upoštevajo samo relevantni civilni postopki, saj bi se lahko ti neugodno odrazili na kompetencah, skrbnosti, sposobnosti presojanja, odkritosti ali poštenosti. Med relevantne civilne postopke na primer sodijo sodna odpoved delovnega razmerja imenovane osebe s položaja v upravljalnem ali nadzornem organu ter civilni odškodninski postopki zaradi škode, ki so jo utrpeli subjekt, njegovi delničarji, upniki ali tretje osebe zaradi imenovane osebe kot članice upravljalnega organa. Omenjeni postopki bi lahko nakazovali ravnanje, ki ni skladno s preudarnim in skrbnim upravljanjem institucije. Zato se takšni relevantni postopki vedno ocenijo.
5. **Druga relevantna dejstva pri ocenjevanju ugleda imenovane osebe (poleg postopkov)** – imenovana oseba bi morala ravnati v skladu z visokimi standardi poštenosti in odkritosti. Kadar ni nobenih postopkov ali drugih ukrepov (kot so opisani v točkah 1–4 zgoraj), lahko na ugled imenovane osebe vseeno vplivajo druga relevantna dejstva. Pri ocenjevanju ugleda, odkritosti in poštenosti se upoštevajo naslednji dejavniki (seznam ni izčrpen):
 - (a) imenovana oseba je dolžnik, ki ni izpolnil obveznosti plačila (npr. je na seznamu nezanesljivih dolžnikov, ki ga vodi zanesljiva agencija za poročanje o boniteti potrošnikov, če je tak seznam na voljo);
 - (b) finančni in poslovni rezultati subjektov, ki so v lasti imenovane osebe, jih ta upravlja ali v katerih je imela ali ima pomemben delež ali vpliv;
 - (c) obsežne naložbe ali izpostavljenosti in najeta posojila, če lahko pomembno vplivajo na finančno stabilnost imenovane osebe;
 - (d) dokazi, da imenovana oseba v svojih odnosih s pristojnimi organi ni bila pripravljena ustrezno razkriti podatkov, ni bila iskrena ter ni želela sodelovati z njimi;

- (e) odpoved delovnega razmerja, suspenzija ali poziv k odstopu z delovnega mesta ali odgovornega položaja, prekinitev fiduciarnega razmerja ali podoben primer oziroma poziv k odstopu z delovnega mesta na takšnem položaju zaradi velike kršitve;
- (f) drugi dokazi, da imenovana oseba ne deluje ali ni delovala v skladu z visokimi standardi ravnanja;
- (g) druga relevantna dejstva,* kot so ugotovitve sodišč, arbitražnih postopkov ali mediacije; dejstva v javni domeni; nadzorniški ukrepi (npr. inšpekcije v zvezi s preprečevanjem pranja denarja in bojem proti financiranju terorizma); kredibilna in pomembna poročila (npr. interna poročila nadzorovanega subjekta, poročila revizorja, ki jih je naročil nadzorovani subjekt, ali druga poročila tretjih oseb).

* Ker relevantna dejstva ponavadi nimajo »faze«, se od primera do primera ocenjuje, ali njihova resnost in/ali relevantnost vzbuja pomemben dvom (bodisi posamično, če so še posebno pomembna, ali kumulativno) v zvezi z ugledom imenovane osebe.

Kadar ocena, opravljena v skladu z zgornjim, ne vzbuja pomembnih dvomov, je lahko pristojni organ prepričan, da ni nobenih pomembnih dvomov glede ugleda imenovane osebe.

Kadar so prisotni pomembni dvomi, je potrebna nadaljnja ocena, kot je opisano spodaj.

- **Osebna vpletenost:** raven neposredne ali osebne vpletenosti ali odgovornosti v postopkih, zlasti v zvezi s korporativnimi postopki, je lahko različna. Višja ko je raven osebne vpletenosti, večjo težo v oceni ima. Postopki (npr. kazenski, upravni, stečajni, insolvenčni ali civilni) in druga relevantna dejstva se lahko nanašajo bodisi na pravne bodisi na fizične osebe. Postopki in druga relevantna dejstva, ki se nanašajo na pravne osebe, bodo načeloma vzbudili pomemben dvom o ugledu imenovane osebe, če je bila imenovana oseba neposredno ali osebno vpletena v zadevo. Takšna neposredna ali osebna vpletenost lahko nastane tudi takrat, ko je bila imenovana oseba pristojna za oddelek ali poslovno področje in ko postopki (vključno s sankcijami ali naloženimi ukrepi) ali dejstva kažejo na opustitev ali neukrepanje s strani imenovane osebe, oziroma takrat, ko imenovana oseba kot nosilka ključne funkcije, članica višjega vodstva ali upravljalnega organa ni ravnala skrbno, odkrito in pošteno. Raven odgovornosti imenovane osebe je treba skrbno oceniti. Kadar je jasno, da ni nobene neposredne ali osebne vpletenosti niti pomislekov glede individualne odgovornosti imenovane osebe, nadaljnja ocena ni potrebna. Jasen primer, kjer ni neposredne ali osebne vpletenosti, je, kadar imenovana oseba ni bila na položaju v instituciji v času protipravnega dejanja (npr. ni bila članica upravljalnega organa institucije).
- **Kumulativni postopki:** trenutne ali pretekle preiskave, naložitev upravnih sankcij (s strani regulatorjev, strokovnih organov itd.), odpoved delovnega razmerja ali odstavitev z odgovornega položaja oziroma negativne evidence

(npr. vključitev na seznam nezanesljivih dolžnikov), ki posamično ne vplivajo na ugled imenovane osebe, imajo lahko kumulativno pomemben vpliv in se zato upoštevajo.

- **Ravnanje imenovane osebe po postopkih ali drugih relevantnih dejstvih:** dobro ravnanje imenovane osebe po postopkih ali drugih relevantnih dejstvih bi moralo imeti pozitiven vpliv. Upošteva se tudi učinek rehabilitacijskih ukrepov.
- **Transparentnost in odnos do domnevne kršitve:** imenovane osebe bi morale biti popolnoma transparentne o vsakršnih postopkih v teku, tako v razmerju do ECB kot tudi do pristojnega nacionalnega organa. Morebiten dokaz, da niso bile transparentne, odkrite in pripravljene sodelovati z nadzornimi ali regulativnimi organi, je samo po sebi relevantno za ocenjevanje primernosti.
- **Koliko časa je minilo od domnevne kršitve:** več časa ko je preteklo od domnevnega protipravnega dejanja, manjši naj bi bil njegov vpliv na oceno.

Kadar ocena, opravljena v skladu z zgornjim, zaključi, da so pomembni dvomi v zadostni meri ovrženi, je lahko pristojni organ prepričan, da imenovana oseba uživa ugled. Če pa so kakšni postopki še v teku, bosta morala imenovana oseba in institucija pristojnemu nacionalnemu organu in ECB poročati o poteku primera.

Če ocena vzbudi pomembne dvome, lahko to ob upoštevanju nacionalne zakonodaje privede do negativne odločitve.

3.3 Nasprotje interesov in neodvisnost ravnanja

V CRD in CRR ni opredelitve nasprotja interesov ali neodvisnosti ravnanja.

Skupne smernice ESMA in EBA o primernosti v odstavku 26 (naslov II) navajajo, da je za ocenjevanje primernosti člana upravljalnega organa relevantnih več elementov, med katerimi je tudi sposobnost »ravnati odkrito, pošteno in neodvisno«.

Treba je razlikovati med pojmom neodvisnega ravnanja, ki velja za vse člane upravljalnega organa nadzorovanega subjekta, in načelom neodvisnega položaja (formalna neodvisnost). Formalna neodvisnost se zahteva samo v primeru, da to predvideva nacionalna zakonodaja, velja pa za določene člane upravljalnega organa nadzorovanega subjekta v nadzorni funkciji.

Formalna neodvisnost imenovane osebe se zato ocenjuje samo v primeru, da nacionalni pravni okvir sodelujoče države članice zahteva, da je član upravljalnega organa v nadzorni funkciji formalno neodvisen. V teh primerih je treba pri ocenjevanju imenovane osebe upoštevati odstavke 88–93 (naslov III) iz skupnih smernic ESMA in EBA o primernosti, kot se uporabljajo v sodelujoči državi.

Kar zadeva neodvisnost ravnanja, odstavek 82 (naslov III) v skupnih smernicah ESMA in EBA o primernosti navaja, da bi morale institucije »pri ocenjevanju neodvisnosti ravnanja ... presoјati, ali imajo vsi člani upravljalnega organa:

- (a) potrebne osebnostne lastnosti, vključno s:
 - (i) pogumom, prepričljivostjo in zanesljivostjo, da lahko učinkovito ocenijo in izpodbijajo predlagane odločitve drugih članov upravljalnega organa;
 - (ii) sposobnostjo postavljanja vprašanj članom upravljalnega organa v vodstveni funkciji;
 - (iii) sposobnostjo upiranja »kolektivnemu razmišljanju«.
- (b) nasprotja interesov, ki so tolikšna, da bi lahko ovirala njihovo sposobnost neodvisnega in objektivnega opravljanja dolžnosti«.

Člani upravljalnega organa bi morali biti sposobni sprejemati lastne preudarne, objektivne in neodvisne odločitve. To pomeni, da morajo ravnati neodvisno, kar je pogojeno z njihovim značajem in vedenjem. Na neodvisnost ravnanja lahko vpliva nasprotje interesov. V ta namen CRD zahteva, da mora imeti upravljalni organ vzpostavljeno takšno ureditev upravljanja, ki preprečuje nasprotje interesov, ter določa, da mora vsak član upravljalnega organa ravnati neodvisno (člen 91(8) CRD).³²

Nasprotje interesov obstaja, če zasledovanje interesov imenovane osebe negativno vpliva na interese nadzorovanega subjekta. Ureditev notranjega upravljanja vsakega nadzorovanega subjekta bi zato morala vključevati pisne politike o ugotavljanju in razkrivanju vseh nasprotij interesov, naj bodo ta dejanska, potencialna (z razumno verjetnostjo jih je mogoče predvideti) ali domnevna (obstajajo v očeh javnosti).³³ Takšne politike bi morale vsebovati tudi ukrepe, s katerimi se nasprotje interesov preprečuje, zmanjšuje in upravlja. Sam obstoj nasprotja interesov še ne pomeni, da imenovana oseba ni primerna. Neprimerna bo samo v primeru, da nasprotje interesov predstavlja pomembno tveganje, medtem ko zadostno zmanjševanje, upravljanje ali preprečevanje nasprotja interesov v konkretnem primeru na podlagi pisnih politik nadzorovanega subjekta, veljavne nacionalne zakonodaje ali specifičnih dogovorov med nadzorovanim subjektom in imenovano osebo ni možno.

Učinkovitost pisnih politik o nasprotju interesov in skladnost z njimi nadzorujejo skupne nadzorniške skupine v okviru tekočega nadzora notranjega upravljanja. Vpliv potencialnih nasprotij interesov imenovane osebe pa se ocenjuje tudi v okviru ocenjevanja sposobnosti in primernosti s ciljem, da se preveri, ali se takšna

³² Neodvisno ravnanje je vzorec ravnanja, ki se kaže zlasti med razpravami in odločanjem v upravljalnem organu. Ta zahteva velja tudi takrat, ko ni nasprotja interesov, saj to ne pomeni nujno, da bo imenovana oseba ravnala neodvisno. Neodvisno ravnanje na novem položaju bo še posebno očitno in ga bo mogoče oceniti potem, ko bo imenovana oseba prevzela novo funkcijo.

³³ Okoliščin, kjer imata imenovana oseba in nadzorovani subjekt zgolj različne – ne nasprotujoče si – interese, ali okoliščin, kjer nasprotujoči si interesi ne predstavljajo tveganja ali nimajo negativnega vpliva, ni treba razkrivati, na primer običajnih potrošniških bančnih produktov z nizko vrednostjo, ki so bili sklenjeni po običajnih tržnih pogojih.

potencialna nasprotja interesov učinkovito zmanjšujejo ali upravljajo. Zato je treba po najboljšem vedenju imenovane osebe in nadzorovanega subjekta posredovati vse zahtevane informacije.

3.3.1 Informacije

Ob vložitvi vloge za oceno sposobnosti in primernosti mora nadzorovani subjekt predložiti informacije o dejanskih, potencialnih ali domnevnih nasprotjih interesov, ne glede na to, ali nasprotje interesov ocenjuje kot pomembno ali ne.

V skladu s skupnimi smernicami ESMA in EBA o primernosti je za ocenjevanje potreben naslednji minimalen obseg informacij, ki jih predložita imenovana oseba in nadzorovani subjekt:

1. opis osebnega razmerja z drugimi člani upravljalnega organa in/ali nosilci ključnih funkcij v nadzorovanem subjektu, nadrejeni družbi ali podrejenih družbah, z imetniki kvalificiranih deležev v nadzorovanem subjektu, nadrejeni družbi ali podrejenih družbah oziroma s strankami, dobavitelji ali konkurenti nadzorovanega subjekta, nadrejene družbe ali podrejenih družb nadzorovanega subjekta;
2. opis neposredne ali posredne vpletenosti v pravne postopke ali izvensodne spore zoper nadzorovani subjekt, nadrejeno družbo ali podrejene družbe;
3. opis poslovnega, poklicnega ali komercialnega razmerja v zadnjih dveh letih z nadzorovanim subjektom, nadrejeno družbo ali podrejenimi družbami oziroma s strankami, dobavitelji ali konkurenti nadzorovanega subjekta, nadrejene družbe ali podrejenih družb nadzorovanega subjekta;
4. opis finančnih obveznosti do nadzorovanega subjekta, nadrejene družbe ali podrejenih družb, ki kumulativno presegajo 200.000 EUR (razen zasebnih hipotekarnih posojil³⁴), ali opis posojil kakršnekoli vrednosti, ki niso sklenjena po običajnih tržnih pogojih ali so nedonosna (vključno s hipotekarnimi posojili);
5. opis finančnih interesov v nadzorovanem subjektu, nadrejeni družbi ali podrejenih družbah oziroma pri strankah, dobaviteljnih ali konkurentnih nadzorovanega subjekta, nadrejene družbe ali podrejenih družb nadzorovanega subjekta;
6. ali je imenovana oseba predlagana v imenu pomembnega delničarja;

³⁴ Zasebnih hipotekarnih posojil kakršnekoli vrednosti ni treba razkrivati (če so donosna, sklenjena po običajnih tržnih pogojih in niso v nasprotju z internimi pravili o odobravanju kreditov), če niso komercialne/naložbene narave. Poleg tega ni treba razkrivati osebnih posojil (npr. kreditnih kartic, dovoljenih prekoračitev stanja na računu ali posojil za nakup avtomobila), ki jih je imenovani osebi odobril nadzorovani subjekt (če so donosna, sklenjena po običajnih tržnih pogojih in niso v nasprotju z internimi pravili o odobravanju kreditov), če so kumulativno pod pragom, ki znaša 200.000 EUR. Takšna hipotekarna posojila ali posojila pa je vseeno treba razkriti, če so ali je verjetno, da bodo iz kakršnegakoli razloga postala nedonosna.

7. opis funkcij z velikim političnim vplivom (na mednarodni, nacionalni ali lokalni ravni), ki jih je imenovana oseba zasedala v zadnjih dveh letih.

Nadzorovani subjekt mora oceniti, ali je potencialno nasprotje interesov pomembno, oziroma razložiti, zakaj ni, ter navesti, kako se bo potencialno nasprotje interesov predvidoma zmanjševalo ali upravljalo, in sicer s sklicevanjem na relevantne dele politike nadzorovanega subjekta o nasprotju interesov ali na posebej vzpostavljen (tj. poseben ali prilagojen) sistem upravljanja ali zmanjševanja nasprotij interesov.

Za zbiranje nadaljnjih informacij o ravnanju imenovane osebe v zvezi s potencialnim nasprotjem interesov se lahko opravi tudi razgovor.

Cilj ocenjevanja nasprotja interesov imenovane osebe je preveriti, ali se nasprotja učinkovito zmanjšujejo. Ukrepi za zmanjševanje in upravljanje nasprotij interesov morajo zato biti ustrezni ob upoštevanju pomembnosti takšnih nasprotij.

3.3.2 **Pristop k ocenjevanju**

Pomembnost nasprotja interesov oceni pristojni organ.

Brez poseganja v nacionalno zakonodajo spodnji seznam, ki ni izčrpen, predstavlja situacije in pragove, pri katerih obstaja domneva o pomembnem nasprotju interesov. Te situacije bodo v vsakem primeru posebej podrobno ocenjene, pri čemer se bodo upoštevale informacije, ki jih bo glede pomembnosti oziroma nepomembnosti nasprotja interesov predložil nadzorovani subjekt. Spodnji seznam ni izčrpen in pristojni organ lahko ugotovi, da (pomembno) nasprotje interesov obstaja tudi v drugih primerih, ki jih te situacije ali pragovi ne zajemajo.

V razdelku 3.3.2 je treba imenovano osebo razumeti osebno, vendar se upoštevajo tudi bližnji sorodniki (zakonski partner, registrirani partner, oseba v skupnem gospodinjstvu, otroci, starši in drugi sorodniki, s katerimi živi v skupnem gospodinjstvu) ter pravne osebe, v katerih je ali je bila imenovana oseba članica uprave ali kvalificirani delničar v relevantnem obdobju.

3.3.2.1 **Potencialno osebno nasprotje interesov**

Kadar ima imenovana oseba osebno razmerje z drugimi člani upravljalnega organa in/ali nosilci ključnih funkcij v nadzorovanem subjektu, nadrejeni družbi ali podrejenih družbah, z imetniki kvalificiranih deležev v nadzorovanem subjektu, nadrejeni družbi ali podrejenih družbah oziroma s strankami, dobavitelji ali konkurenti nadzorovanega subjekta, nadrejene družbe ali podrejenih družb nadzorovanega subjekta.

Kadar je imenovana oseba vpletena v pravne postopke ali izvensodne spore zoper nadzorovani subjekt, nadrejeno družbo ali podrejene družbe.

3.3.2.2 Potencialno poslovno, poklicno ali komercialno nasprotje interesov

Kadar ima imenovana oseba poslovno, poklicno (na primer vodstveno funkcijo ali visok položaj) ali komercialno razmerje z nadzorovanim subjektom, nadrejeno družbo ali podrejenimi družbami oziroma s strankami, dobavitelji ali konkurenti nadzorovanega subjekta, nadrejene družbe ali podrejenih družb nadzorovanega subjekta oziroma je v zadnjih dveh letih imela takšno razmerje z omenjenimi subjekti.

Ali so ta razmerja pomembna, bo odvisno od tega, kakšno (finančno) vrednost predstavljajo za poslovanje imenovane osebe ali bližnjih sorodnikov ali omenjenih subjektov.

3.3.2.3 Potencialno finančno nasprotje interesov

Kadar ima imenovana oseba:

- pomembno finančno obveznost do nadzorovanega subjekta, nadrejene družbe ali podrejenih družb (npr. posojila ali kreditne linije);
- pomemben finančni interes (npr. lastništvo ali naložbo) v nadzorovanem subjektu, nadrejeni družbi ali podrejenih družbah oziroma pri strankah, dobaviteljnih ali konkurentnih nadzorovanega subjekta, nadrejene družbe ali podrejenih družb nadzorovanega subjekta.

Ali je finančna obveznost ali finančni interes pomemben, bo odvisno od sprejemljivega kapitala³⁵ nadzorovanega subjekta ter drugih okoliščin in olajševalnih dejavnikov v posameznem primeru. V posameznih primerih lahko na opredelitev posojila kot pomembnega vplivajo tudi status posojila, ki je bodisi donosno bodisi nedonosno, ter pogoji, pod katerimi je bila izpostavljenost odobrena. Načeloma se šteje, da so pomembne naslednje: finančne obveznosti do nadzorovanega subjekta, ki kumulativno presegajo 200.000 EUR (razen zasebnih hipotekarnih posojil³⁶), ali posojila kakršnekoli vrednosti, ki niso sklenjena po običajnih tržnih pogojih ali so nedonosna (vključno s hipotekarnimi posojili), ter trenutni lastniški deleži, ki so večji kot 1%, ali druge naložbe enake vrednosti.

3.3.2.4 Potencialno politično nasprotje interesov

Kadar imenovana oseba osebno ima ali je v zadnjih dveh letih imela položaj z velikim političnim vplivom, če je ta položaj takšen, da se prek njega izvaja ali se zdi, da se izvaja neprimeren vpliv na imenovano osebo.

Položaj z velikim političnim vplivom je lahko na katerikoli ravni, kot so lokalni politik (npr. župan), javni uslužbenec (npr. delo v državni upravi), predsednik politične stranke, član kabineta ali član vlade na regionalni ali državni ravni.

³⁵ Kot je opredeljen v CRR.

³⁶ V smislu opombe 34.

Pomembnost nasprotja interesov bo odvisna od specifičnih pooblastil ali obveznosti, ki pritičejo politični vlogi, zaradi katerih imenovana oseba ne bi mogla delovati v interesu nadzorovanega subjekta (npr. sodelovanje v javnih odločitvah glede nadzorovanega subjekta, nadrejene družbe in podrejenih družb).

Kadar je nadzorovani subjekt v državni lasti, se prisotnost političnega člana, ki v upravljalnem organu predstavlja državo kot delničarko, razume kot potencialno nasprotje interesov. V takšnih okoliščinah nasprotje interesov obstaja, ker ima politični predstavnik nasprotujoče si interese med svojo stranko in volivci na eni strani ter nadzorovanim subjektom na drugi strani.

Zgornje predstavnikom delničarjev na primer ne preprečuje, da bi postali člani upravljalnega organa. Vseeno mora nadzorovani subjekt v primeru, da pride do pomembnega nasprotja interesov, slednje ustrezno obravnavati.

Tabela 3

Potencialno pomembno nasprotje interesov

Kategorija nasprotja	Obdobje	Stopnja in vrsta povezanosti ter prag, če obstaja
Osebnostno	Zdaj	Imenovana oseba je v osebnem razmerju : z drugimi člani upravljalnega organa in/ali nosilci ključnih funkcij v nadzorovanem subjektu, nadrejeni družbi ali podrejenih družbah, z imetniki kvalificiranih deležev v nadzorovanem subjektu, nadrejeni družbi ali podrejenih družbah oziroma s strankami, dobavitelji ali konkurenti nadzorovanega subjekta, nadrejene družbe ali podrejenih družb nadzorovanega subjekta; kadar je imenovana oseba vpletena v pravne postopke ali izvensodne spore zoper nadzorovani subjekt, nadrejeno družbo ali podrejene družbe.
Poslovno, poklicno ali komercialno nasprotje interesov	Zdaj ali v zadnjih dveh letih	Kadar ima imenovana oseba poslovno, poklicno (na primer vodstveno funkcijo ali visok položaj) ali komercialno razmerje z nadzorovanim subjektom, nadrejeno družbo ali podrejenimi družbami oziroma s strankami, dobavitelji ali konkurenti nadzorovanega subjekta, nadrejene družbe ali podrejenih družb nadzorovanega subjekta oziroma je v zadnjih dveh letih imela takšno razmerje z omenjenimi subjekti. Ali so ta razmerja pomembna, bo odvisno od tega, kakšno (finančno) vrednost predstavljajo za poslovanje imenovane osebe ali bližnjih sorodnikov ali omenjenih subjektov.
Finančno	Zdaj	Kadar ima imenovana oseba: pomembno finančno obveznost do nadzorovanega subjekta, nadrejene družbe ali podrejenih družb (npr. posojila ali kreditne linije); pomemben finančni interes (npr. lastništvo ali naložbo) v nadzorovanem subjektu, nadrejeni družbi ali podrejenih družbah oziroma pri strankah, dobaviteljih ali konkurentih nadzorovanega subjekta, nadrejene družbe ali podrejenih družb nadzorovanega subjekta. Ali je finančna obveznost ali finančni interes pomemben, bo odvisno od sprejemljivega kapitala ³⁷ nadzorovanega subjekta ter drugih okoliščin in olajševalnih dejavnikov v posameznem primeru. V posameznih primerih lahko na opredelitev posojila kot pomembnega vplivajo tudi status posojila, ki je bodisi donosno bodisi nedonosno, ter pogoji, pod katerimi je bila izpostavljenost odobrena. Naslednje se načeloma šteje za pomembno: - finančne obveznosti do nadzorovanega subjekta, ki kumulativno presegajo 200.000 EUR (razen zasebnih hipotekarnih posojil ³⁸), ali posojila kakršnekoli vrednosti, ki niso sklenjena po običajnih tržnih pogojih ali so nedonosna (vključno s hipotekarnimi posojili); - trenutni lastniški deleži, ki so večji kot 1%, ali druge naložbe enake vrednosti.
Politično	Zdaj ali v zadnjih dveh letih	Kadar imenovana oseba osebno ima ali je v zadnjih dveh letih imela položaj z velikim političnim vplivom, če je ta položaj takšen, da se prek njega izvaja ali se zdi, da se izvaja neprimeren vpliv na imenovano osebo. Položaj z velikim političnim vplivom je lahko na katerikoli ravni, kot so lokalni politik (npr. župan), javni uslužbenec (npr. delo v državni upravi), predsednik politične stranke, član kabineta ali član vlade na regionalni ali državni ravni. Pomembnost nasprotja interesov bo odvisna od specifičnih pooblastil ali obveznosti, ki pritičejo politični vlogi, zaradi katerih imenovana oseba ne bi mogla delovati v interesu nadzorovanega subjekta (npr. sodelovanje v javnih odločitvah glede nadzorovanega subjekta, nadrejene družbe in podrejenih družb).

3.3.3 Izjava o nasprotju interesov

Če je ugotovljeno, da je nasprotje interesov pomembno, mora nadzorovani subjekt sprejeti ustrezne ukrepe. Nadzorovani subjekt mora:

- podrobno oceniti primer;
- odločiti, katere ukrepe za zmanjšanje nasprotja interesov bo sprejel na podlagi interne politike ali posebej vzpostavljenega sistema upravljanja ali

³⁷ Kot je opredeljen v CRR.

³⁸ V smislu opombe 34.

zmanjševanja nasprotij interesov, razen če potrebne ukrepe predpisuje že nacionalna zakonodaja;

- odločiti, katere ukrepe bo sprejel, da bi preprečil nasprotje interesov, če nasprotja interesov ne more ustrezno zmanjševati ali upravljati.

Nadzorovani subjekt bo moral pristojnemu organu pojasniti, kako se nasprotje interesov zmanjšuje ali upravlja. V oceni sposobnosti in primernosti bo tudi zaključek o ustreznosti sprejetih ukrepov.

Če pomisleki ostajajo, lahko ECB v odločitvi o sposobnosti in primernosti naloži dodatne določbe, ki so prilagojene konkretni situaciji. Nekaj primerov priporočil, obveznosti ali pogojev:

- prepoved sodelovanja na sejah ali sprejemanja odločitev, povezanih z določenim razkritim interesom;
- odstop z določenega položaja;
- opustitev funkcije;
- posebno spremljanje s strani nadzorovanega subjekta;
- posebno poročanje pristojnemu organu o določeni situaciji;
- obdobje mirovanja imenovane osebe;
- obvezna objava s strani nadzorovanega subjekta o nasprotju interesov;
- uporaba načela »običajnih tržnih pogojev«;
- posebna odobritev s strani celotnega upravljalnega organa, da se določena situacija nadaljuje;
- ureditev glede raznolikosti sestave upravljalnega organa ali izogibanje dominantnemu sprejemanju odločitev (na podlagi določb v pravu gospodarskih družb, statuta nadzorovanega subjekta itd.), na primer sodelovanje malih delničarjev ali zadostno število neodvisnih članov v upravljalnem organu kot protiutež.

Politiki nadzorovanega subjekta o nasprotju interesov bi bila lahko namenjena **dodatna določba**, in sicer, kadar je treba politiko izboljšati, da se ustrezno zasledujejo interesi nadzorovanega subjekta, ali kadar morajo nadzorovani subjekt ali pristojni organi spremljati skladnost s to politiko.

3.4 Čas, ki ga je treba nameniti opravljanju funkcije

3.4.1 Koncept časa, ki ga je treba nameniti opravljanju funkcije

Vsi člani upravljalnega organa morajo biti sposobni, da opravljanju svoje funkcije v instituciji namenijo dovolj časa.³⁹

Čas, ki ga je treba nameniti opravljanju funkcije, se ocenjuje od primera do primera ob upoštevanju načela sorazmernosti.

Na čas, ki ga lahko član upravljalnega organa nameni svoji funkciji, vpliva več dejavnikov, kot so število direktorskih funkcij, ki jih opravlja, velikost in kontekst subjekta, v katerem ima direktorsko funkcijo, narava, obseg in kompleksnost dejavnosti subjekta, kraj ali država, v kateri ima subjekt sedež, ter druge poklicne ali osebne obveznosti in okoliščine.

Ker je opravljanje več direktorskih funkcij pomemben dejavnik, ki lahko vpliva na čas, ki ga je treba nameniti opravljanju funkcije, CRD omejuje število »direktorskih funkcij«, ⁴⁰ ki jih lahko opravlja član upravljalnega organa v pomembni instituciji (»pomembni CRD instituciji«⁴¹).⁴² Zato morajo člani upravljalnega organa pomembne CRD institucije poleg tega, da opravljanju svoje funkcije namenijo dovolj časa, upoštevati tudi omejeno število direktorskih funkcij, kot določa člen 91(3) CRD. Splošna ocena časa, ki ga je treba nameniti opravljanju funkcije, se imenuje tudi kvalitativna ocena, medtem ko se bolj formalno štetje direktorskih funkcij, kot to predvideva CRD, imenuje kvantitativna ocena. Pri ocenjevanju časa, ki ga morajo člani upravljalnega organa nameniti opravljanju funkcije, se morata upoštevati oba vidika. Metodologija za štetje direktorskih funkcij, ki je bila razvita na podlagi pravil iz CRD, je predstavljena v razdelku 3.4.3.1.

CRD dopušča tudi možnost, da pristojni organi članom upravljanega organa dovolijo eno dodatno neizvršno direktorsko funkcijo (glej razdelek 4.1).

3.4.2 Informacije

Ob vložitvi vloge za oceno sposobnosti in primernosti mora kreditna institucija predložiti vse relevantne in potrebne podrobnosti, ki pristojnim organom omogočajo, da ocenijo, ali lahko imenovana oseba mandatu nameni dovolj časa. V izhodiščni dokumentaciji (npr. v vprašalniku o sposobnosti in primernosti) je treba posredovati minimalen obseg informacij, med drugim:

³⁹ Člen 91(2) CRD.

⁴⁰ Položaj člana upravljalnega organa subjekta.

⁴¹ Kreditna institucija, opredeljena kot pomembna CRD institucija v skladu z nacionalno zakonodajo, in sicer na podlagi kombinacije kvalitativnih in kvantitativnih kriterijev (npr. znesek skupnih sredstev, izračunan na posamični ali konsolidirani podlagi).

⁴² Različno tolmačenje v sodelujočih državah članicah, kaj je »direktorska funkcija« ali »pomembna CRD institucija«, lahko privede do različnih rezultatov v oceni sposobnosti in primernosti.

- oceno kreditne institucije in imenovane osebe glede časa, ki ga bo predvidoma treba nameniti opravljanju funkcije;
- popoln seznam mandatov ali položajev (izvršne in neizvršne direktorske funkcije in druge (poklicne) dejavnosti), ki jim mora imenovana oseba nameniti dovolj časa, ter (pričakovan) čas, ki ga mora nameniti vsakemu mandatu ali položaju, vključno s številom sej na leto pri vsakem mandatu in morebitnim upoštevanjem priznanih ugodnosti pri štetju;
- ali kateri od mandatov prinaša dodatne zadolžitve, na primer članstvo v komisijah, funkcije predsedovanja;
- ali bo subjekt zaradi svoje narave, vrste ali velikosti terjal več časa (npr. subjekt je reguliran, kotira na borzi itd.);
- trajanje mandata;
- potrditev, da je predvideno stalno usposabljanje, razvoj in čas v obdobjih izrazito povečane aktivnosti;
- sinergije med direktorskimi funkcijami (npr. kadar je imenovana oseba članica upravljalnega organa v številnih podrejenih družbah).

Poleg tega so lahko potrebne dodatne informacije, ki bodo omogočile podrobnejšo oceno, in sicer glede individualnih okoliščin in skladno z načelom sorazmernosti:

- ali ima imenovana oseba izkušnje splošne narave ali povezane s kreditno institucijo, zaradi katerih bolje pozna svoje dolžnosti in jih lahko zato učinkoviteje izpolnjuje;
- opis (i) ciljev in (ii) nekomercialnih ali komercialnih dejavnosti organizacije, kadar so mandati ali položaji v zvezi s to organizacijo izključeni iz štetja, ker cilji organizacije niso predvsem komercialne narave, razen če je to jasno že iz javnih informacij;⁴³
- statut ali druga dokumentacija organizacije glede njenih ciljev in dejavnosti (npr. letno poročilo, če je na voljo).

3.4.3 Pristop k ocenjevanju

Temeljne predpostavke pri ocenjevanju časa, ki ga je treba nameniti opravljanju funkcije, so naslednje.

- Od članov upravljalnega organa v vodstveni funkciji se pričakuje, da »dejansko vodijo posle kreditne institucije«. Na splošno se pričakuje, da član takšno

⁴³ Nekatere sodelujoče države članice so vzpostavile seznam nekomercialnih organizacij (npr. podjetij v javnem interesu, neprofitnih organizacij, univerz, gospodarskih zbornic, kulturnih, umetniških in športnih organizacij, združenj, fundacij, sindikatov, cerkva). ECB spodbuja pripravo takšnih seznamov. Čeprav velja, da se takšne nekomercialne organizacije v pravilih o štetju (kvantitativne omejitve) ne upoštevajo, lahko sodelovanje v upravljalnem organu takšne organizacije vpliva na celoten čas, ki ga je treba nameniti opravljanju funkcije, in ga je treba v vlogi za oceno sposobnosti in primernosti prijaviti.

funkcijo opravlja s polnim delovnim časom. Izjeme od tega pravila so mogoče, in sicer znotraj skupin, če obstajajo sinergije med dvema ali več položaji. V takšnih primerih je treba sinergije razložiti.⁴⁴

- Od članov upravljalnega organa v nadzorni funkciji se pričakuje, da učinkovito pretehtajo in izpodbijajo odločitve upravljalnega organa v vodstveni funkciji, da učinkovito nadzirajo in spremljajo sprejemanje odločitev v upravljalnem organu ter da izvršnim članom dajejo protitež. Zato bi morali člani upravljalnega organa v nadzorni funkciji sodelovati na sejah zadevnega upravljalnega organa in njegovih komisij (kjer je to relevantno) ter nameniti dovolj časa pripravam in potovanju na seje. Poleg tega bi morali takšni člani dovolj časa namenjati tekočemu seznanjanju z relevantnimi informacijami in poznavanju kreditne institucije.
- Člani upravljalnega organa tako v vodstveni kot tudi v nadzorni funkciji morajo razumeti poslovanje kreditne institucije. Sem sodi razumevanje tveganj in izpostavljenosti poslovanja tveganjem ter strategije upravljanja tveganj. Od članov se pričakuje, da ustrezno razumejo področja poslovanja, za katera je posamezen član kolektivno odgovoren z drugimi člani upravljalnega organa. Pri tem je treba razumeti ureditev in strukturo upravljanja institucije, kar lahko od člana terja čas za stalno učenje in razvoj.

Člani upravljalnega organa tako v vodstveni kot tudi v nadzorni funkciji bi morali biti sposobni svoje dolžnosti izpolnjevati tudi v obdobjih posebno povečane aktivnosti, kot so prestrukturiranje, selitev sedeža institucije, pridobitev, združitve, prevzem ali krizne razmere oziroma večje težave v zvezi z eno ali več poslovnimi dejavnostmi institucije, pri čemer je treba upoštevati, da se bo lahko v takih obdobjih od člana zahtevalo, da opravljanju svoje funkcije nameni več časa kot v normalnih obdobjih.

3.4.3.1 Kvantitativno ocenjevanje: več direktorskih funkcij

Omejeno število direktorskih funkcij

V skladu s členom 91(3) CRD je število »direktorskih funkcij«, ki jih lahko ima en član upravljalnega organa v pomembni CRD instituciji, omejeno na:

- eno izvršno direktorsko funkcijo z dvema neizvršnima direktorskima funkcijama;
- štiri neizvršne direktorske funkcije.

Direktorske funkcije v organizacijah, katerih cilji niso predvsem komercialne narave, se pri zgornjih omejitvah ne upoštevajo. Vseeno lahko sodelovanje v upravljalnem

⁴⁴ V nekaterih sodelujočih državah članicah se direktor imenuje »izvršni«, ker znotraj skupine opravlja izvršne funkcije, kljub dejstvu, da je njihova funkcija v instituciji, za katero poteka njihovo ocenjevanje, dejansko neizvršna.

organu takšnih organizacij vpliva na celoten čas, ki ga je treba nameniti opravljanju funkcije, in ga je treba v vlogi za oceno sposobnosti in primernosti navesti.

V nekaterih primerih se več direktorskih funkcij šteje kot ena sama direktorska funkcija (»priznane ugodnosti pri štetju«).⁴⁵

- direktorske funkcije v okviru iste skupine;
- direktorske funkcije v institucijah, ki so članice iste institucionalne sheme za zaščito vlog;
- direktorske funkcije v subjektih, v katerih ima institucija kvalificirani delež.

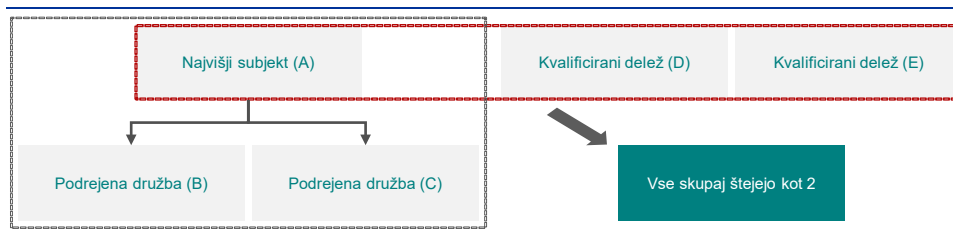
Nacionalni zakoni, s katerimi se implementira CRD, dajejo nadaljnje napotke o tem, kako te koncepte tolmačiti in kako uporabljati pravila o štetju.

Upoštevanje priznanih ugodnosti pri štetju

Brez poseganja v nacionalno zakonodajo ECB pri ocenjevanju v kontekstu skupin v svojem pristopu k štetju upošteva konsolidirani položaj (na podlagi obsega konsolidacije za računovodske namene).⁴⁶

Direktorske funkcije, ki jih ima ena imenovana oseba v vsakem subjektu od A do E v spodnjem primeru, se štejejo kot dve direktorski funkciji. (Direktorske funkcije, ki jih ima imenovana oseba v subjektih A, B in C, se štejejo kot ena direktorska funkcija. Direktorske funkcije, ki jih ima imenovana oseba v subjektih D in E, se prav tako štejejo kot ena direktorska funkcija, ker se kvalificirani deleži v skupini štejejo kot en delež.)

Slika 2
Štetje več direktorskih funkcij

Če imenovana oseba nima direktorske funkcije v subjektu A, priznane ugodnosti pri štetju v povezavi s kvalificiranim deležem še vedno veljajo. Na sliki 3 spodaj na primer se direktorske funkcije, ki jih ima imenovana oseba v subjektih B, D in E, štejejo kot dve funkciji. (Direktorska funkcija, ki jo ima imenovana oseba v subjektu B, ki pripada skupini, in ena direktorska funkcija, ki pokriva dve direktorski

⁴⁵ Člen 91(4) CRD.

⁴⁶ V nacionalni zakonodaji je včasih bolj restriktiven pristop, saj je skupina v kontekstu CRD opredeljena tako, da zajema samo subjekte, ki so predmet nadzora varnega in skrbnega poslovanja na konsolidirani podlagi.

funkciji v kvalificiranem deležu iste skupine (D in E), skupaj štejeta kot dve direktorski funkciji.)

Slika 3

Štetje več direktorskih funkcij

Če ima imenovana oseba v eni skupini tako izvršne kot tudi neizvršne mandate, se izvršni mandati štejejo pred neizvršnimi, tako da velja, da ima imenovana oseba izvršni mandat.

Štejejo se vse direktorske funkcije v vseh subjektih, ne glede na to, ali so plačane ali ne.

Kot je omenjeno zgoraj, se vse direktorske funkcije v isti institucionalni shemi za zaščito vlog štejejo kot ena sama direktorska funkcija. Kadar uporaba tega pravila privede do višjega števila posameznih direktorskih funkcij kot uporaba pravila o šteju direktorskih funkcij znotraj skupine, se uporabi nižje število posameznih direktorskih funkcij. (Kadar ima oseba na primer direktorsko funkcijo v dveh skupinah, v obeh primerih v družbah, ki so oziroma niso članice iste institucionalne sheme za zaščito vlog, se štejeta samo dve direktorski funkciji.)

CRD tudi določa, da lahko pristojni organi članom upravljanega organa dovolijo eno dodatno neizvršno direktorsko funkcijo.⁴⁷

Directorske funkcije v organizacijah, katerih cilji niso predvsem komercialne narave

Za namene določitve števila direktorskih funkcij, ki jih ima član upravljalnega organa, se ti mandati ne štejejo (glej pojasnilo zgoraj o pravilih o šteju). Oceniti je treba dva elementa, da se ugotovi, ali cilji organizacije⁴⁸ niso predvsem komercialne narave: (1) naravo ciljev (komercialni ali ne) ter (2) kadar se ugotovi, da so cilji organizacije komercialne narave, ali ti cilji prevladujejo.

Organizacije, katerih cilji za namene člena 91(5) CRD niso predvsem komercialne narave, so med drugim (i) neprofitna športna ali kulturna združenja; (ii) dobrotelne organizacije; (iii) verske ustanove; (iv) gospodarske zbornice/sindikati/strokovna združenja; (v) organizacije za izključni namen upravljanja zasebnih gospodarskih

⁴⁷ Člen 91(6) CRD.

⁴⁸ »Organizacija« je nevtralen termin, ki ne opisuje določene pravne strukture ali opredelitve po pravu gospodarskih družb, davčnem pravu ali drugem pravu. Pravna oblika organizacije zato v kontekstu člena 91(5) CRD ni relevantna.

interesov članov upravljalnega organa, ki jih članu upravljalnega organa ni treba upravljati vsak dan; (vi) organizacije, za katere se na podlagi nacionalnih predpisov predpostavlja, da izvajajo predvsem nekomercialne dejavnosti. Druge organizacije se lahko ravno tako štejejo, da nimajo ciljev predvsem komercialne narave, potem ko je pristojni organ ocenil elemente, ki jih je posredovala kreditna institucija o naravi organizacije in prevladovanju nekomercialnih dejavnosti.

3.4.3.2 Kvalitativno ocenjevanje: proces ocenjevanja v dveh korakih

ECB pričakuje, da imenovane osebe namenijo dovolj časa opravljanju svoje funkcije v nadzorovanem subjektu. Toda to, kaj pomeni »zadosten čas«, je odvisno od velikosti in dejavnosti nadzorovanega subjekta, položaja imenovane osebe znotraj nadzorovanega subjekta ter njenega znanja in izkušenj.

Ocena, ali je imenovana oseba sposobna nameniti dovolj časa svoji funkciji, se opravi v dveh korakih.

- **Prvi korak** – »standardna ocena« – ECB na podlagi posredovanih informacij ugotovi, ali je prijavljen čas, ki ga je treba nameniti opravljanju funkcije, dejansko zadosten ali pa obstajajo dvomi, kar pomeni, da je potrebna podrobnejša ocena.
- **Drugi korak** – »podrobna ocena« – kadar po standardni oceni dvomi ostajajo, se opravi podrobna ocena, zahtevajo pa se lahko tudi dodatne informacije.

Pristop v dveh korakih ni shematičen, ampak gre za pristop k vsakemu primeru posebej, pri čemer se analizirajo vsi relevantni dejavniki in upoštevajo posebnosti. Dobljeni kazalniki služijo zgolj kot ponazoritev in ne bodo samodejno privedli do negativne odločitve.

Prvi korak – »standardna ocena«

Standardna ocena časa, ki ga je treba nameniti opravljanju funkcije, vključuje oceno informacij, posredovanih prek vprašalnika o sposobnosti in primernosti, v povezavi s spodaj navedenimi kvalitativnimi dejavniki.

Če po upoštevanju kvalitativnih dejavnikov ni nobenih pomislekov, je ocena načeloma pozitivna, podrobna ocena pa ni potrebna.

Če pa pomisleki ostajajo, se opravi podrobna ocena (opisana spodaj). Pri presojanju, ali je treba izvesti podrobno oceno, se upošteva tudi poročilo o prijavljenih časovnih obveznostih neizvršnih direktorjev v EMN.⁴⁹

Kvalitativni dejavniki, s pomočjo katerih se določa obseg časa, ki ga lahko član upravljalnega organa nameni svoji funkciji, so naslednji:

⁴⁹ [Report on declared time commitment of non-executive directors in the SSM](#), avgust 2019.

1. **Imenovana oseba uživa priznane ugodnosti pri štetju ali neštetje direktorskih funkcij.**
2. **Navedena delovna obremenitev vzbuja dvome iz naslednjih razlogov.**
 - (a) Navedena skupna delovna obremenitev na leto je ocenjena kot visoka.
 - (b) Opređeljena delovna obremenitev v kreditni instituciji je manjša kot v primerljivih institucijah na podlagi prejšnjih ocen sposobnosti in primernosti, ki jih je opravila ECB.⁵⁰
 - (c) Primerjava s sorodnimi institucijami⁵¹ glede časa, ki ga morajo različni člani upravljalnega organa iste institucije nameniti opravljanju svoje funkcije, razkriva nedoslednosti, npr. ena imenovana oseba nameni precej manj časa v primerjavi z drugimi (ki opravljajo podobno funkcijo), ne da bi bili navedeni utemeljeni razlogi.
 - (d) Preverjanje verodostojnosti razkriva naslednje nedoslednosti.
 - (i) Predsednik namenja manj časa kot običajen neizvršni član.
 - (ii) Opređeljena delovna obremenitev v kreditni instituciji je ocenjena kot zelo nizka.
 - (iii) Opomba: kot splošno pravilo je treba število dni, ki jih prijavi imenovana oseba, izračunati tako, da se upošteva število sej upravljalnega organa, ki se jih je treba udeležiti, vključno s časom za priprave in potovanje, ter čas, potreben za razumevanje poslovanja kreditne institucije, vključno z letnim usposabljanjem. V skladu z načelom sorazmernosti je število dni, potrebnih za opravljanje funkcije, odvisno od kompleksnosti, narave in velikosti institucije (glej kvalitativne dejavnike). Če ima imenovana oseba (zadevne kreditne institucije) mandat tudi v nadrejenem subjektu ali združenju, ki se ukvarja s poslovanjem institucije, mora institucija v izjavo o zadostnem času vključiti tudi čas v nadrejenem subjektu ali združenju, kjer se obravnava poslovanje institucije, oziroma referenco na čas, ki ga temu nameni imenovana oseba. Če je mogoče, bi bilo treba v takšni referenci navesti specifične teme, s katerimi se ukvarja nadrejeni subjekt ali združenje. Od kreditne institucije je mogoče zahtevati, da te informacije posreduje, če niso bile posredovane že v vprašalniku o sposobnosti in primernosti.
 - (iv) Delovna obremenitev ni skladna s tem, kar je bilo za isto imenovano osebo navedeno v isti ali prejšnjih vlogah za oceno sposobnosti in primernosti, npr. delovna obremenitev v istih ali primerljivih subjektih se precej razlikuje.

⁵⁰ Opređeljeno delovno obremenitev je mogoče preveriti na podlagi posebnih primerjalnih vrednosti, ki so na voljo v dokumentu *Report on declared time commitment of non-executive directors in the SSM*.

⁵¹ Glej opombo 49.

(v) Druge relevantne nedoslednosti.

3. **Upoštevajo se drugi dejavniki (na podlagi informacij, ki so na voljo pristojnemu nacionalnemu organu ali ECB), na primer naslednji.**

- (a) Stopnja udeležbe na sejah je nizka (če so informacije na voljo).
- (b) Imenovani osebi je naložena dodatna delovna obremenitev, npr. dodatne zadolžitve, kot so članstvo v komisijah ali direktorske funkcije, za katere veljajo izjeme pri šteju (v skladu s členom 91(4) in (5) CRD).
- (c) Skupna nadzorniška skupina posreduje druge relevantne informacije.

Drugi korak – »podrobna ocena«

Če po opravljenem standardnem ocenjevanju dvomi ostajajo, se lahko pri ocenjevanju sposobnosti imenovane osebe, da položaju nameni dovolj časa, upoštevajo naslednji dejavniki (kjer je to relevantno).

Podrobna ocena je vedno ocena vsakega primera posebej, seznam dejavnikov, ki jih je treba upoštevati, pa ni izčrpen.

1. **Dejavniki v zvezi z institucijo.** Ti dejavniki zadevajo značilnosti nadzorovanega subjekta, v katerem je predlagano imenovanje.
 - (a) **Velikost bilance stanja in kompleksnost poslovanja**

Čas, ki ga je treba nameniti opravljanju funkcije, je lahko daljši v naslednjih primerih:

 - (i) velike in/ali kompleksne institucije, zlasti tiste, ki imajo konsolidacijsko vlogo na ravni skupine ali podskupine;
 - (ii) institucije, ki imajo značaj »premostitvene banke« ali »slabe banke«, kadar je to povezano z izvajanjem kompleksnih ukrepov reševanja, kot so prodaja ali delni odpis portfeljev nedonosnih posojil.

Čas, ki ga je treba nameniti opravljanju funkcije, je lahko krajši v naslednjih primerih:

 - (i) kreditna institucija z majhno bilančno vsoto in preprostim poslovnim modelom, kot je zadružna banka, ali majhna podrejena družba ali institucija z majhno skupno težo v skupini;
 - (ii) kreditna institucija, ki se znotraj skupine specializirano ukvarja samo z enim poslovnim področjem (npr. z lizingom ali faktoringom);
 - (iii) kreditna institucija, ki določene funkcije ali operacije (kot so upravljanje tveganj, revizija, IT) opravlja za skupino.

(b) **Specifična faza v poslovnem ciklu**

Čas, ki ga je treba nameniti opravljanju funkcije, je lahko daljši v primeru kreditne institucije, ki se nahaja v delovno intenzivni fazi svojega poslovnega cikla, na primer:

- (i) začetna vzpostavitev bančnega poslovanja v primeru novega dovoljenja instituciji ali pretvorba institucije iz denimo plačilne institucije v nadzorovani subjekt;
- (ii) daljnosežne spremembe v poslovnem modelu kreditne institucije, denimo po prevzemu, pri katerem je bila kreditna institucija pridobitelj ali je bila cilj prevzema;
- (iii) izvajanje sanacijskega načrta ali načrta za reševanje, zlasti kadar so naloženi ukrepi povezani z državno pomočjo in/ali se pravdno izpodbijajo;
- (iv) druge specifične situacije, ki vplivajo na normalno poslovanje kreditne institucije, na primer ko je treba obvladovati pretečo krizo zaradi izgube ugleda ali kadar pristojni organi izvajajo ukrepe zgodnjega posredovanja.

Čas, ki ga je treba nameniti opravljanju funkcije, je lahko krajši v primeru kreditne institucije, ki se že več let ne ukvarja z »novimi« bančnimi dejavnostmi, tj. njeno poslovanje se bo izteklo, ko bodo obstoječe pogodbe izpolnjene. Če pa je iztekanje poslovanja povezano z državno pomočjo in/ali pomembnimi pravnimi postopki, bi se lahko povečala kompleksnost funkcije, ki jo opravlja član, in s tem tudi čas, namenjen opravljanju funkcije.

2. **Dejavniki v zvezi s položajem.** Ti dejavniki zadevajo značilnosti konkretnega položaja v kreditni instituciji, v kateri je predlagano imenovanje.

Čas, ki ga je treba nameniti opravljanju funkcije, je lahko **daljši** v primeru položajev, iz katerih izhajajo specifične dolžnosti, če so te v času ocenjevanja že znane:

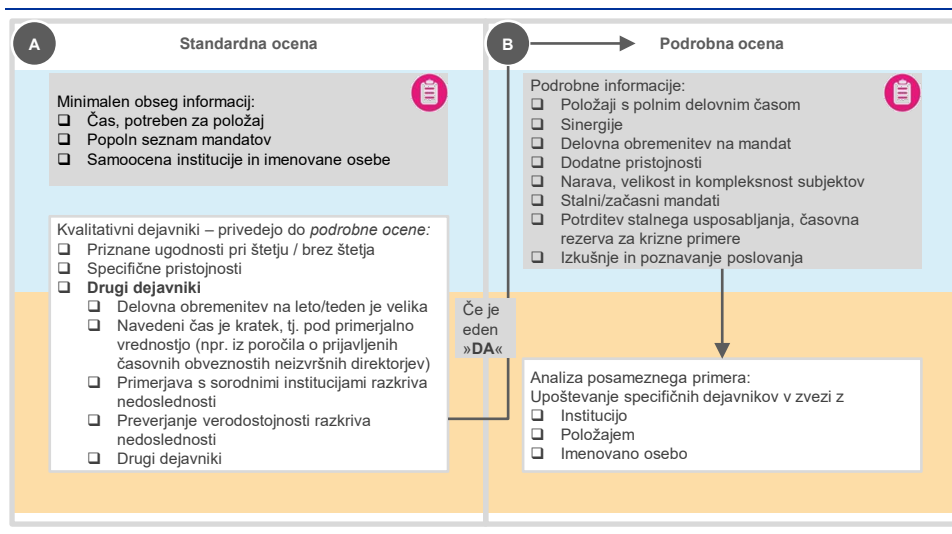
- (a) položaji, ki so izvršne narave (za razliko od neizvršne);
- (b) položaji s funkcijo predsedovanja (izvršni ali neizvršni), položaji, povezani s predsedovanjem ali sodelovanjem v komisijah na ravni upravljalnega organa (npr. za imenovanja, prejemke, revizijo ali tveganja), položaji, povezani z nadzorom nad posebnimi neodvisnimi področji (npr. revizija);
- (c) položaji, povezani z drugimi specifičnimi mandati (npr. položaji z dodatnimi zadolžitvami, ki terjajo stalno dodatno delovno obremenitev).

Čas, ki ga je treba nameniti opravljanju funkcije, je lahko krajši, kadar na položaj ugodno vplivajo specifične sinergije z vzporednimi položaji, ki jih imenovana oseba zaseda v isti skupini. To je mogoče v naslednjih primerih:

- (a) imenovana oseba opravlja isto funkcijo (npr. neizvršni član upravljalnega organa) v več podrejenih družbah, ki imajo podoben poslovni model in/ali so skoncentrirane na istem geografskem območju («horizontalne» sinergije);
- (b) imenovana oseba opravlja funkcije na več ravneh znotraj skupine, kadar se obseg pristojnosti, ki jih ima imenovana oseba na višji ravni (npr. kot izvršilni član upravljalnega organa v subjektu na višji ravni), tesno dopolnjuje s pristojnostmi, ki jih ima imenovana oseba na nižji ravni (npr. kot neizvršni član upravljalnega organa v subjektu na nižji ravni) («vertikalne» sinergije);
- (c) imenovana oseba je članica upravljalnega organa v nadzorni funkciji v vlogi predstavnika zaposlenih ter ima znotraj institucije položaj (s polnim delovnim časom).
3. **Dejavniki v zvezi z imenovano osebo.** Ti dejavniki zadevajo kvalifikacije, izkušnje in okoliščine imenovane osebe.
- (a) Čas, ki ga je treba nameniti opravljanju funkcije, je lahko **daljši** v primeru imenovane osebe, ki potrebuje usposabljanje zaradi pomanjkljivosti v teoretičnem znanju in praktičnih izkušnjah.
- (b) Če imenovana oseba potrebuje usposabljanje, ki traja določeno časovno obdobje, je treba to obdobje odšteti od predlaganega časa, ki ga mora imenovana oseba nameniti opravljanju funkcije, zlasti v prvem letu.
- (c) Čas, ki ga je treba nameniti opravljanju funkcije, je lahko krajši, kadar ima imenovana oseba dolgoletne izkušnje, ki so neposredno povezane s položajem, oziroma pozna poslovanje kreditne institucije oziroma skupine.

Slika 4

Ocenjevanje časa, ki ga je treba nameniti opravljanju funkcije

3.5 Kolektivna primernost upravljalnega organa

Upravljalni organ kot celota mora imeti ustrezno kolektivno znanje, veščine in izkušnje, da lahko razume dejavnosti institucije, vključno z glavnimi tveganji.⁵²

V tem razdelku vodnika so opisani koraki pri ocenjevanju kolektivne primernosti v kontekstu ocenjevanja sposobnosti in primernosti. Pomembno je poudariti, da mora kreditna institucija, ko imenovano osebo predloži v ocenjevanje sposobnosti in primernosti, izvesti tudi oceno kolektivne primernosti upravljalnega organa. To je potrebno poleg tekočega nadzora kolektivne primernosti, ki ga izvajajo skupne nadzorniške skupine.

Zahteva glede kolektivne primernosti upravljalnega organa pomeni, da je kreditna institucija odgovorna za imenovanje takšnega upravljalnega organa, ki je primeren ter ima ustrezno kolektivno znanje, veščine in izkušnje, da lahko preudarno in učinkovito upravlja institucijo. Število članov z znanjem na vsakem področju bi moralo biti zadostno, da je mogoča učinkovita razprava, soočenje mnenj in sprejemanje utemeljenih odločitev.

Člani upravljalnega organa bi kolektivno morali imeti veščine, da predstavijo svoje poglede in da vplivajo na proces odločanja v upravljalnem organu. Kreditne institucije morajo zato zagotoviti tako individualno primernost članov upravljalnega organa kot tudi njihovo kolektivno primernost z ustrezno sestavo upravljalnega organa kot celote.

Relevantno kolektivno znanje, veščine in izkušnje upravljalnega organa so odvisni od glavnih značilnosti institucije. Pri določanju sestave upravljalnega organa kot celote bi morale kreditne institucije upoštevati poslovni model in strategijo, nagnjenost k prevzemanju tveganj in dejanski profil tveganosti ter naravo, obseg in lokacijo poslovanja in dejavnosti.

Učinkovita kolektivna primernost na splošno pomeni ustrezno razumevanje naslednjih področij:

- poslovanje kreditne institucije in glavna tveganja, povezana z institucijo;
- vse pomembne dejavnosti institucije;
- notranje upravljanje institucije;
- relevantna področja sektorskih in finančnih kompetenc, med katerimi so finančni in kapitalski trgi, solventnost in modeli;
- vodstvene spretnosti in izkušnje;
- finančno računovodstvo in poročanje;
- strateško načrtovanje;

⁵² Člen 91(7) CRD.

- upravljanje tveganj, zagotavljanje skladnosti poslovanja in notranja revizija;
- informacijska tehnologija in varnost;
- podnebna in okoljska tveganja;⁵³
- lokalni, regionalni in globalni trgi, kjer je primerno;
- pravno in regulativno okolje;
- upravljanje mednarodnih in nacionalnih skupin in tveganj, povezanih s skupinskimi strukturami, kjer je primerno.

Kreditna institucija lahko ta področja oceni s pomočjo matrike za ocenjevanje primernosti,⁵⁴ ocena pa se lahko izvede ob podpori skupne nadzorniške skupine v okviru tekočega nadzora. Uporabo matrike kot samoocenjevalnega orodja sta EBA in ESMA v skupnih smernicah o primernosti opredelila kot dobro prakso in ECB se s tem strinja.

Podnebna in okoljska tveganja ter kolektivna primernost upravljalnega organa

Splošno sprejeto dejstvo je, da so podnebna in okoljska tveganja vir precejšnjih finančnih tveganj. Zadostno poznavanje podnebnih in okoljskih tveganj je zato bistven pogoj, da je mogoče zaključiti, da je uprava v zadostni meri kolektivno primerna. Na globalni, evropski in nacionalni ravni je bilo sproženih več pobud, katerih cilj je prispevati k odpornosti finančnega sistema z vidika nadzora varnega in skrbnega poslovanja.⁵⁵ Upravljalni organ kreditne institucije je najprimernejši, da zagotovi upoštevanje podnebnih in okoljskih tveganj, ko oblikuje splošno poslovno strategijo institucije, njene poslovne cilje in okvir za upravljanje tveganj, ter da učinkovito spremlja podnebna in okoljska tveganja.⁵⁶ Na tem specifičnem področju so zadostno kolektivno znanje, veščine in izkušnje članov upravljalnega organa nujni, da se vzpostavi zanesljivo in učinkovito upravljanje tveganj, ki jim je institucija izpostavljena ali bi jim lahko bila izpostavljena. Za učinkovito spremljanje je potrebno

⁵³ Upravljalni organ naj v oceni kolektivne primernosti svojih članov upošteva tudi njihovo znanje, veščine in izkušnje na področju podnebnih in okoljskih tveganj. [Vodnik o podnebnih in okoljskih tveganjih: nadzorniška pričakovanja o upravljanju tveganj in razkritjih](#), Evropska centralna banka, november 2020.

⁵⁴ [Priloga I – predloga za ocenjevanje kolektivne primernosti](#).

⁵⁵ Z vidika nadzora varnega in skrbnega poslovanja glej predvsem naslednje regulativne pobude in publikacije: Sporočilo Komisije, *Akcijski načrt: financiranje trajnostne rasti*, COM(2018) 97 final, marec 2018; Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22. 6. 2020, str. 13); Uredba (EU) 2019/2089 Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2016/1011 glede referenčnih vrednosti EU za podnebni prehod, referenčnih vrednosti EU, usklajenih s Pariškim sporazumom, in s trajnostnostjo povezanih razkritij za referenčne vrednosti (UL L 317, 9. 12. 2019, str. 17); Uredba (EU) 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev (UL L 317, 9. 12. 2019, str. 1); *Guide for Supervisors: Integrating climate-related and environmental risks into prudential supervision*, mreža za ozelenitev finančnega sistema (NGFS), maj 2020; *Discussion paper on management and supervision of ESG risks for credit institutions and investment firms* (EBA/DPI/2020/03), Evropski bančni organ, 30. oktober 2020; [Vodnik o podnebnih in okoljskih tveganjih: nadzorniška pričakovanja o upravljanju tveganj in razkritjih](#), Evropska centralna banka, november 2020.

⁵⁶ Pričakovanje št. 3, [Vodnik ECB o podnebnih in okoljskih tveganjih: nadzorniška pričakovanja o upravljanju tveganj in razkritjih](#), Evropska centralna banka, november 2020.

zadostno razumevanje podnebnih in okoljskih tveganj s strani upravljalnega organa v nadzorni funkciji.⁵⁷

Raznolikost v okviru kolektivne primernosti upravljalnega organa

ECB podpira raznolikost, vključno s spodbujanjem raznolikosti v upravljalnih organih nadzorovanih subjektov.⁵⁸ Na proces odločanja o strategiji in prevzemanju tveganj znotraj institucije lahko pozitivno vpliva širok spekter kulturnih ozadij, izkušenj, vrednot, mnenj in pogledov v upravljalnih organih institucij. Raznolikost v vseh svojih dimenzijah bo opora organom sprejemanja odločitev v institucijah.⁵⁹ Spodbujanje raznolikosti v upravljalnih organih je predvideno tudi v CRD. CRD zahteva, da institucije uporabljajo raznolikost kot enega od kriterijev pri sestavi upravljalnega organa, da bi se nadzor nad tveganji in odpornost institucij izboljšala, ter pričakuje, da institucije upoštevajo raznolikost v politiki zaposlovanja. Po CRD je ravnovesje med spoloma še posebno pomembno, da se v upravah bank⁶⁰ zagotovi ustrezna zastopanost prebivalstva, obenem pa CRD določa zahteve glede politike zaposlovanja ter glede zastavljanja in doseganja cilja zastopanosti spola, ki je v upravljalnem organu premalo zastopan.⁶¹ Raznolikost ima lahko več dimenzij, ki so pomembne za boljše delovanje upravljalnega organa. Poleg raznolikosti spolov je pomembna tudi raznolikost na področju izobrazbe, poklicnih izkušenj, geografskega izvora⁶² in starosti, kar prispeva k boljšemu delovanju upravljalnega organa.⁶³ Ti dodatni vidiki raznolikosti se bodo upoštevali, če to nacionalna zakonodaja dopušča, da bi se neodvisna mnenja in kritično razmišljanje še bolj spodbujali.⁶⁴

ECB ocenjuje raznolikost spolov kot eno od komponent kolektivne primernosti, kadar to nacionalna zakonodaja dopušča. ECB pri ocenjevanju upošteva tudi raznolikost izkušenj in kulturnih ozadij. V državah članicah, kjer nacionalna zakonodaja zahteva, da institucije imenovanja izvedejo v skladu z internimi politikami ali da imajo fiksen odstotek članov upravljalnega organa, ki predstavlja premalo zastopan spol, ECB v odločitvi o sposobnosti in primernosti izda priporočilo ali naloži obveznost, da se pri

⁵⁷ Pričakovanje št. 3.2, pričakovanje št. 3.3 in pričakovanje št. 3.4, *Vodnik ECB o podnebnih in okoljskih tveganjih: nadzorniška pričakovanja o upravljanju tveganj in razkritjih*, Evropska centralna banka, november 2020.

⁵⁸ Glej na primer [uvodno izjavo](#) Franka Eldersona v Odboru Evropskega parlamenta za ekonomske in monetarne zadeve, 9. november 2020; [članek v glasilu Supervision Newsletter](#), 14. februar 2018, »Fit and proper for better governance«; [govor](#) Elisabeth McCaul, 3. december 2020, »Bank boards and supervisory expectations«; [nadzorniški blog](#) »ECB Banking Supervision seeking greater diversity within banks«, 15. junij 2021.

⁵⁹ [EBA Report on the benchmarking of diversity practices](#), 8. julij 2016.

⁶⁰ CRD, uvodna izjava 60 – pojav »kolektivnega razmišljanja«.

⁶¹ Politika zaposlovanja bi morala institucijo spodbujati, da kandidate izbira z ožjega seznama, na katerem sta zastopana oba spola. Poleg tega bi morala komisija za imenovanja v »pomembnih CRD institucijah« med drugim ovrednotiti raznolikost upravljalnega organa, določiti cilj zastopanosti spola, ki je v upravljalnem organu premalo zastopan, in pripraviti politiko, kako za doseg tega cilja povečati število predstavnikov premalo zastopanega spola. Cilj, politika in njeno izvajanje bi morali biti javno objavljeni. Glej CRD, uvodno izjavo 60, člen 88(2) in člen 91(10).

⁶² Skupne smernice ESMA in EBA o primernosti določajo, da geografski izvor pomeni območje, kjer je oseba pridobila kulturno ozadje, izobrazbo ali poklicne izkušnje (»Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitve pojmov«, odstavek 15).

⁶³ Skupne smernice ESMA in EBA o primernosti, naslov V, odstavek 105.

⁶⁴ Skupne smernice ESMA in EBA o primernosti, »Background and rationale« (glej angleško izdajo smernic), odstavek 42 in 43.

tekočih ali prihajajočih imenovanjih upoštevajo spolne kvote. Pomembno je tudi omeniti, da je presojanje raznolikosti v okviru ocenjevanja sposobnosti in primernosti tesno povezano z vsakodnevnim nadzorom: nadzorovani subjekt je o ugotovljenem neizpolnjevanju spolnih kvot seznanjen v okviru tekočega nadzora. ECB v odločitvi o sposobnosti in primernosti navede tudi relevantne ugotovitve glede raznolikosti, do katerih je prišla pri ocenjevanju notranjega upravljanja.⁶⁵ ECB bo prek mrež s pristojnimi nacionalnimi organi nadalje razvijala politike na tem področju, da bi še bolj okrepila in poenostavila ocenjevanje raznolikosti kot ene od komponent v kolektivni primernosti.

3.5.1 Informacije

V skladu s skupnimi smernicami ESMA in EBA o primernosti mora kreditna institucija ob vložitvi vloge za oceno sposobnosti in primernosti predložiti naslednji minimalen obseg informacij o kolektivni primernosti, da bi bilo oceno mogoče izvesti:

- seznam z imeni in priimki članov upravljalnega organa ter opis njihovih funkcij, veščin in glavnih področij strokovnega znanja;
- izjavo o splošni oceni kolektivne primernosti upravljalnega organa kot celote, vključno z izjavo, kako bo imenovana oseba prispevala k splošni primernosti upravljalnega organa (tj. na podlagi ocene s pomočjo matrike za ocenjevanje primernosti ali druge metode, ki jo izbere institucija ali jo zahteva zadevni pristojni nacionalni organ). Treba bi bilo opredeliti tudi vrzeli ali slabosti ter ukrepe, sprejete za njihovo odpravo, ter v kolikšni meri imenovana oseba prispeva k odpravljanju vseh ali nekaterih slabosti;
- informacije o zgornjem se zbirajo z izhodiščno dokumentacijo (npr. z vprašalnikom o sposobnosti in primernosti).

3.5.2 Pristop k ocenjevanju

Pri ocenjevanju kolektivne primernosti se upoštevajo informacije, zbrane z izhodiščno dokumentacijo (npr. z vprašalnikom o sposobnosti in primernosti). Na podlagi teh informacij pristojni organ oceni, v kolikšni meri imenovana oseba prispeva h kolektivni primernosti ter k odpravljanju ugotovljenih šibkih točk. Poleg tega se upošteva tudi izpolnjevanje nacionalnih zahtev na področju raznolikosti spolov, kjer je to relevantno.

3.5.2.1 Praktični primeri

1. Če je imenovana oseba predlagana zato, da nadomesti direktorja, ki odhaja v pokoj in je imel specifično znanje, ki ga kreditna institucija na kolektivni ravni

⁶⁵ Na primer na podlagi rezultatov tematskih pregledov ali na podlagi informacij, ki jih je zbrala med procesom nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP).

upravljalnega organa resnično potrebuje, ker je bilo ugotovljeno kot kritično področje, na primer v prejšnjih samoocenah (npr. znanje o specifičnem visoko specializiranem poslovnem področju institucije), bi bilo lahko v izjavi pojasnjeno, kako imenovana oseba zapolnjuje to vrzel.

2. Kadar so bile z zadnjo samooceno ugotovljene določene šibkosti v kolektivni primernosti ter se je o tem razpravljalo in vključilo v akcijski načrt, dogovorjen med skupno nadzorniško skupino in institucijo, bi bilo lahko v izjavi navedeno, kako imenovanje prispeva k doseganju ciljev iz akcijskega načrta.
3. Kadar je kreditna institucija preusmerila svoje dejavnosti (zaradi poslovne združitve, odsvojitve ali razširitve) in je bilo v zadnji samooceni predvideno, da bodo v upravljalnem organu zaradi teh novih dejavnosti potrebne druge vrste znanja in izkušenj, bi bilo lahko v izjavi pojasnjeno, katere od teh drugih vrst znanja in izkušenj pokriva imenovana oseba.

3.5.2.2 Odprava vrzeli

Kreditna institucija je primarno sama odgovorna, da z ocenjevanjem upravljalnega organa odkrije vrzeli v kolektivni primernosti. Ker nadzor kolektivne primernosti upravljalnega organa poteka med tekočim nadzorom notranjega upravljanja, bi morala kreditna institucija o tem poročati skupni nadzorniški skupini in z njo razpravljati. Skupna nadzorniška skupina lahko zahteva kopijo samoocene o kolektivni primernosti uprave, če obstajajo dvomi glede ustreznega kolektivnega znanja, veščin in izkušenj. Skupna nadzorniška skupina lahko zahteva tudi spremno dokumentacijo v zvezi s samooceno.

3.6 Ocenjevanje individualne odgovornosti članov uprave

Od članov upravljalnega organa institucije (tako v vodstveni kot tudi v nadzorni funkciji) se pričakuje, da ustrezno razumejo in prispevajo k poslovnim področjem, za katera je vsak član kolektivno odgovoren skupaj z drugimi člani upravljalnega organa, tudi če je posamezen član izključno pristojen za specifična področja.

V ta namen morajo razumeti ureditev in strukturo upravljanja institucije, njeno poslovanje, tveganja in strategijo upravljanja tveganj. Zato morajo biti člani upravljalnega organa v celoti obveščeni o vseh relevantnih zadevah, da lahko ves čas aktivno prispevajo k upravljavskim strategijam in odločitvam, jih izpodbijajo in o njih razpravljajo.

Če član upravljalnega organa nima posebne vloge ali ni izključno pristojen za določeno področje, to ne pomeni, da mu zgoraj naštetega ni treba razumeti in se mu zato ni treba pripraviti na razprave in odločanje uprave ter pri tem poučeno in aktivno sodelovati.

Iz tega izhaja, da je član upravljalnega organa, ki zaseda ali je zasedal položaj v instituciji v času, ko so se zgodila dejstva, na katerih temeljijo nekatere ugotovitve

(npr. o pranju denarja ali goljufiji oziroma druge ugotovitve, ki so posledica inšpekcijskih pregledov na kraju samem ali sodnih postopkov), lahko odgovoren za te ugotovitve, čeprav **ni povezave** med funkcijo in pristojnostjo v upravljalnem organu ter temi ugotovitvami.

Ne glede na druge posebne okoliščine, ki so relevantne za posamezen primer, lahko na primernost osebe za položaj vplivajo dejstva, ki kažejo, da bi bila lahko imenovana oseba **individualno odgovorna** za neizpolnjevanje kolektivne dolžnosti, da se ustrezno rešijo problemi, ki so privedli do ugotovitev.

Pri ocenjevanju individualne odgovornosti se bodo upoštevali čas, relevantnost in resnost posameznih ugotovitev.

Zgoraj opisani pristop se uporablja v povezavi z merili za ocenjevanje sposobnosti in primernosti iz razdelkov 3.1–3.3 tega vodnika.

3.6.1 Obseg ocenjevanja

Individualna odgovornost se presoja v okviru ocenjevanja sposobnosti in primernosti, kadar so izpolnjena spodnja kumulativna merila:

1. imenovana oseba je⁶⁶ ali je bila članica upravljalnega organa v enem od spodnjih subjektov v času, ko so se zgodila dejstva, na katerih temeljijo ugotovitve (»prvotni subjekt«):
 - (a) v kreditni instituciji, vključno z vsemi podrejenimi družbami ter podružnicami in holdingi v Evropskem gospodarskem prostoru;
 - (b) v reguliranem subjektu finančnega sektorja, kot je opredeljen v CRR;⁶⁷
2. kadar naj bi se imenovana oseba imenovala ali ponovno imenovala na položaj predsednika, glavnega izvršnega direktorja in/ali izvršnega člana upravljalnega organa v enem od naslednjih subjektov (»ciljni subjekt«):
 - (a) v nadzorovanem subjektu na najvišji ravni konsolidacije pomembne nadzorovane skupine;
 - (b) v kreditni instituciji z najvišjo skupno vrednostjo sredstev v pomembni nadzorovani skupini, če ta subjekt ni subjekt iz točke (a) zgoraj;
 - (c) v pomembnem nadzorovanem subjektu, ki ni del pomembne nadzorovane skupine;
 - (d) v nadzorovanem subjektu s skupnimi sredstvi v višini 30 milijard EUR ali več.

⁶⁶ Imenovana oseba, ki je predmet ocene, se lahko prijavi na nov položaj v istem subjektu, npr. interno napredovanje ali sprememba položaja.

⁶⁷ Člen 4(27) CRR.

3.6.2 Ugotovitve

Pri obravnavi individualne odgovornosti imenovane osebe se upoštevajo ugotovitve, ki jih nadzornik opredeli kot nedavne, relevantne in resne. Ugotovitve so lahko nadzorniške, regulativne ali sodne ter se nanašajo na pravne ali regulativne kršitve oziroma pomanjkljivosti pri delovanju institucije.

Ugotovitve so dovolj utemeljena dejstva, ki jih je identificiral organ, pristojen za nadzor in zagotavljanje skladnosti s pravili in predpisi oziroma za nalaganje ukrepov⁶⁸ v primeru kršitev ali pomanjkljivosti.

Upoštevajo se ugotovitve naslednjih organov:

- (a) pristojni organ,⁶⁹ pristojni pravosodni organ ali pristojni organ pregona;
- (b) davčni organ, organ za konkurenco ali za varstvo podatkov;
- (c) organi za nadzor nebančnih finančnih institucij.

Kar zadeva zgoraj omenjene organe, se lahko upošteva naslednji seznam informacij, ki pa ni izčrpen:

- (a) nadzorniški ukrepi (opozorilo, navodilo, denarne kazni, sankcije itd.);
- (b) sporazumi o poravnavi;⁷⁰
- (c) pravnomočne odločitve sodišč, tudi kjer pritožba še ni rešena;
- (d) poročila o inšpekcijskih pregledih na kraju samem in dopisi SREP,⁷¹ če so zaradi njih sprejeti nadzorniški ukrepi.

3.6.2.1 Nedavne in relevantne ugotovitve

Ugotovitve so relevantne, kadar:

- se nanašajo na kršitev zakonov in predpisov (na primer o bančništvu, finančnih storitvah, trgih vrednostnih papirjev, zavarovalništvu, preprečevanju pranja denarja/preprečevanju financiranja terorizma, korupciji, tržnih manipulacijah, konkurenci, varstvu podatkov ali trgovanju z notranjimi informacijami);
- je bil upravljalni organ opozorjen na kršitve ali pomanjkljivosti.

Upošteva se tudi, koliko časa je minilo od ugotovitev.

⁶⁸ Ukrepi so opredeljeni v skladu z nacionalnimi določbami, s katerimi se v nacionalno zakonodajo prenašajo členi 64 do 67 in 102 do 104 CRD.

⁶⁹ Med njimi so med drugim nacionalni organi za preprečevanje pranja denarja/organi za nadzor trga, ECB, drugi pristojni nacionalni organi, regulatorji iz tretjih držav (npr. ameriška komisija za vrednostne papirje in borzo (SEC), britanski organ za bonitetni nadzor (FCA) ali švicarski finančni nadzorni organ (FINMA)).

⁷⁰ Če je mogoče, v skladu z nacionalno zakonodajo.

⁷¹ Proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja.

3.6.2.2 Resne ugotovitve

Ugotovitve morajo biti tudi resne, da bi se v okviru ocenjevanja sposobnosti in primernosti presojala individualna odgovornost. Šteje se, da so ugotovitve resne, kadar so pomembno vplivale na subjekt, trg ali potrošnike.

Upoštevati je treba spodnji seznam kazalnikov, ki ni izčrpen, na primer:

- (a) obstajajo strukturni temeljni vzroki ali sistemske pomanjkljivosti, kot jih je ugotovilo pristojno sodišče ali organ;
- (b) kršitev se je nadaljevala nekaj časa (torej ni šlo za enkratni dogodek);
- (c) ugotovitve razkrijejo obstoj kriminalne dejavnosti ali goljufije, negativen vpliv na zaupanje potrošnikov ali sistemsko finančno tveganje;
- (d) posledica ugotovitev je bila, da je institucija prenehala poslovati ali je dobila finančno pomoč ali je bila vključena v postopek prestrukturiranja, sanacije ali reševanja;
- (e) raven resnosti kazni ali ukrepa, naloženega zaradi ugotovitev, v skladu z nacionalnim pravnim okvirom.

Tabela 4

Ocenjevanje nedavnih, relevantnih in resnih ugotovitev

Elementi ugotovitev	Kazalnik	Primeri
Ugotovitve	Dejstva identificira organ, ki je pristojen za nadzor in zagotavljanje skladnosti s pravili in predpisi ter za ukrepanje ob pomanjkljivostih ali kršitvah (npr. nalaganje sankcij, nadzorniških ukrepov).	<i>Pristojni organ; pristojni pravosodni organ ali pristojni organ pregona; davčni organ, organ za konkurenco ali za varstvo podatkov; organi za nadzor nebančnih finančnih institucij.</i> <i>Nadzorniški ukrepi (opozorilo, navodilo, denarne kazni, sankcije itd.), sporazumi o poravnavi, pravnomočne odločitve sodišč, tudi kjer pritožba še ni rešena, in/ali poročila o inšpekcijskih pregledih na kraju samem in dopisi SREP, če so zaradi njih sprejeti nadzorniški ukrepi.</i>
Nedavne	Upošteva se, koliko časa je minilo od ugotovitev.	<i>Več časa ko je preteklo od ugotovitev, manjši naj bi bil njihov vpliv na oceno.</i>
Relevantne	Ugotovitve, ki se nanašajo na kršitve zakonov in predpisov.	<i>Kršitve zakonov in predpisov o bančništvu, finančnih storitvah, trgih vrednostnih papirjev, zavarovalništvu, preprečevanju pranja denarja/preprečevanju financiranja terorizma, korupciji, tržnih manipulacijah, konkurenci, varstvu podatkov ali trgovanju z notranjimi informacijami.</i>
Resne	Ugotovitve, ki so pomembno vplivale na subjekt, trg ali potrošnike.	<i>Strukturni temeljni vzroki ali sistemske pomanjkljivosti.</i> <i>Razkrit obstoj kriminalne dejavnosti ali goljufije, izkoriščanje zaupanja potrošnikov ali sistemsko finančno tveganje.</i> <i>Posledično je institucija prenehala poslovati ali je dobila finančno pomoč ali je bila vključena v postopek prestrukturiranja, sanacije ali reševanja.</i>

3.6.3 Merila in podrobno ocenjevanje sposobnosti in primernosti

Informacije, pridobljene v zvezi z ugotovitvami, je treba oceniti, da se ugotovi, ali je imenovana oseba individualno odgovorna zanje. Rezultat te ocene lahko vpliva na primernost imenovane osebe za položaj na podlagi enega ali več naslednjih meril sposobnosti in primernosti.

1. **Ugled:**⁷² kadar je imenovana oseba imela ali ima vpliven položaj, vendar ni kritično presojala, spremljala ali ukrepala, da bi preprečila probleme, ki so privedli do ugotovitev, čeprav ni bila individualno pristojna za zadevno področje oz. področja. K problemom je prispevalo ravnanje imenovane osebe, kar vzbuja pomisleke, da ni delovala na način, ki je v skladu z visokimi standardi ravnanja, odkritosti in poštenosti. To postane še bolj problematično, kadar so ugotovitve vplivale tudi na ugled subjekta.
2. **Neodvisnost ravnanja:** neukrepanje imenovane osebe v zvezi z ugotovitvami lahko nakazuje vzorec ravnanja, kjer imenovana oseba svojih dolžnosti ne opravlja aktivno, ne ocenjuje in aktivno izpodbija predlaganih odločitev, oziroma nakazuje nesposobnost sprejemanja preudarnih, objektivnih in neodvisnih odločitev ter nesposobnost presojanja pri izvajanju funkcij in nalog.⁷³ To vzbuja pomisleke glede sposobnosti imenovane osebe, da izkazuje pogum, prepričljivost in sposobnost kljubovati kolektivnemu razmišljanju in ga preizpraševati.
3. **Znanje, izkušnje in veščine:**⁷⁴ neukrepanje imenovane osebe v zvezi z dejstvi, na katerih temeljijo ugotovitve, lahko vzbudi dvome o tem, ali ima znanje, izkušnje in veščine, ki so potrebne za položaj predsednika, glavnega izvršnega direktorja ali izvršnega člana upravljalnega organa, ne glede na to, kaj so bile njene neposredne pristojnosti. To med drugim vključuje:
 - poznavanje strategije subjekta, profila tveganosti, ureditve upravljanja in pristojnosti, strukturo skupine;
 - aktivno spodbujanje primerne kulture, korporativnih vrednot in ravnanja pri vseh članih upravljalnega organa.

Opravi se podrobna ocena vseh relevantnih dejstev in okoliščin, povezanih s konceptom individualne odgovornosti, med drugim ob upoštevanju spodnjih dejavnikov v relevantnem obdobju:

- (a) raven seznanjenosti imenovane osebe (npr. ni seznanjena, je delno seznanjena ali je seznanjena v celoti);
- (b) narava vlog in pristojnosti imenovane osebe (npr. prva, druga ali tretja obrambna linija);
- (c) vrsta ravnanja imenovane osebe (npr. neskrbno, pasivno ali aktivno ravnanje);
- (d) druge oteževalne ali olajševalne okoliščine (npr. struktura upravljanja, majhnost upravljalnega organa, nizke ocene SREP v kategoriji upravljanja, upravljaljski problemi v zvezi s funkcijo upravljalnega organa).

⁷² Glej razdelek 3.2 o ugledu.

⁷³ Skupne smernice ESMA in EBA o primernosti, naslov III, odstavek 82.

⁷⁴ Skupne smernice ESMA in EBA o primernosti, naslov III, odstavki 58–61.

3.6.4 Postopek

Pristop k ugotavljanju individualne odgovornosti se lahko uporablja v naslednjih situacijah:

- (a) kadar se ugotovitve nanašajo na isti subjekt, za katerega se opravlja ocenjevanje ali ponovno ocenjevanje sposobnosti in primernosti imenovane osebe;
- (b) kadar se ugotovitve nanašajo na subjekt, ki ni enak subjektu, za katerega se opravlja ocenjevanje ali ponovno ocenjevanje sposobnosti in primernosti imenovane osebe.

Pri situacijah, opisanih v točkah (a) in (b) zgoraj, je potreben nekoliko drugačen pristop, kar zadeva postopek. Nastanejo lahko naslednji scenariji:

- (a) imenovana oseba A bo napredovala, spremenil se bo njen položaj ali bo ponovno imenovana (na položaj predsednika, glavnega izvršnega direktorja ali na izvršni položaj) v subjektu, na katerega se nanašajo ugotovitve;
- (b) imenovana oseba B bo imenovana (na položaj predsednika, glavnega izvršnega direktorja ali na izvršni položaj) v novem subjektu, vendar je do ugotovitev prišlo v subjektu, kjer je imela imenovana oseba direktorsko funkcijo v preteklosti;
- (c) imenovana oseba C je že na položaju predsednika, glavnega izvršnega direktorja ali na izvršnem položaju v novem subjektu, vendar se opravi ponovno ocenjevanje zaradi resnih ugotovitev, do katerih je prišlo v subjektu, kjer je imela imenovana oseba direktorsko funkcijo v preteklosti;
- (d) imenovana oseba D je na položaju predsednika, glavnega izvršnega direktorja ali na izvršnem položaju v istem subjektu, v katerem je prišlo do resnih ugotovitev, zato ponovno oceno opravi ECB.

3.6.5 Zbiranje informacij in razgovor o sposobnosti in primernosti

Za ocenjevanje, ali je imenovana oseba lahko individualno odgovorna za probleme v prvotnem subjektu ali ciljnim subjektu, se pridobijo informacije o dejstvih od prvotnega subjekta, ciljnega subjekta, imenovane osebe in/ali pristojnega organa subjekta, na katerega se nanašajo dejstva, na katerih temeljijo ugotovitve.

Kadar se ocenjuje individualna odgovornost, je treba opraviti poseben razgovor o sposobnosti in primernosti, razen če obstaja dober razlog za to, da se razgovor ne opravi (razdelek 6). Namen razgovora je od imenovane osebe zbrati informacije o temeljnih dejstvih ter v okviru ocenjevanja sposobnosti in primernosti nazadnje sprejeti utemeljeno odločitev o primernosti imenovane osebe za položaj.

V primeru ponovne ocene je več podrobnosti v razdelku 5.2.

3.6.6 Rezultati ocene

Podrobna ocena individualne odgovornosti privede do enega od naslednjih rezultatov:

- pozitivna odločitev brez dodatnih določb, kadar je mogoče primernost potrditi kljub pomislekom;
- pozitivna odločitev z dodatnimi določbami ali pozitivna odločitev z opisom nadzorniških pričakovanj do nadzorovanega subjekta in/ali z nadzorniškimi pričakovanji o ravnanju imenovane osebe v prihodnosti;
- negativen rezultat, kadar ni mogoče potrditi primernosti zaradi resnosti ugotovitev glede individualne odgovornosti in pomanjkanja zadostnih olajševalnih dejavnikov.

Takšni možni rezultati pristojnim organom ne preprečujejo, da bi natančno spremljali primernost imenovane osebe in nadalje ukrepali v okviru tekočega nadzora notranjega upravljanja v nadzorovanem subjektu.

4 Dovoljenja v povezavi s sposobnostjo in primernostjo

4.1 Dodatna funkcija neizvršnega direktorja

V skladu s členom 91(6) CRD lahko pristojni organi članom upravljalnega organa dovolijo opravljati dodatno funkcijo neizvršnega direktorja. ECB mora o teh dovoljenjih redno poročati EBA.

Institucija je odgovorna, da dokaže, da je dodaten mandat upravičen, ker mu bo član lahko namenil dovolj časa. Vseeno pa bi morala biti takšna dodatna funkcija direktorja prej izjema kot pravilo, vsaka vloga za izdajo dovoljenja pa bo obravnavana od primera do primera. Zato mora vložnik utemeljiti razloge za upravičenost dodatnega mandata.

Minimalen obseg informacij, ki se zahtevajo od institucije, in dejavniki, ki se upoštevajo pri oceni, so določeni spodaj.⁷⁵

4.1.1 Informacije

Minimalni obseg informacij, ki jih je treba posredovati, je naslednji:

- (a) celoten seznam direktorskih funkcij, drugih položajev in posebnih dolžnosti, ki zahtevajo čas;
- (b) število dni, namenjenih vsaki direktorski funkciji, drugim položajem in posebnim dolžnostim ter povzetek glavnih nalog;
- (c) izjava imenovane osebe, ki jo potrdi institucija, da ima dovolj časa za dodaten mandat;
- (d) razlogi za upravičenost dodatnega mandata (izjemne okoliščine).

Pristop k ocenjevanju

Dejavniki, ki se upoštevajo pri oceni, so naslednji:

- (a) ali ima oseba zaposlitev za polni delovni čas ali izvršni mandat;
- (b) ali ima oseba kakšne dodatne zadolžitve, kot je članstvo v komisijah (oseba je npr. predsednica revizijske komisije, komisije za tveganja, komisije za prejemke ali komisije za imenovanja v instituciji);

⁷⁵ Te zahteve so skladne s specifikacijami za uporabo člena 91(6) CRD, kot so določene v [Vodniku ECB po opcijah in diskrecijskih pravicah iz prava Unije](#), konsolidirana verzija, november 2016.

- (c) ali je subjekt reguliran oziroma kotira na borzi, kakšna je narava njegovih poslovnih dejavnosti ali čezmejnih poslovnih dejavnosti, kakšna je notranja struktura skupine ter ali obstajajo sinergije;
- (d) ali oseba že uživa priznane ugodnosti pri številu direktorskih funkcij;
- (e) ali je mandat samo začasen, tj. krajši od celotnega mandata;
- (f) ali ima oseba izkušnje z upravljalnim organom ali subjektom in zato bolje pozna dolžnosti in bi jih tako lahko izvajala bolj učinkovito.

4.2 Združitev funkcije predsednika in glavnega izvršnega direktorja

Po členu 88(1)(e) CRD predsednik upravljalnega organa kreditne institucije v nadzorni funkciji ne sme hkrati izvajati funkcije glavnega izvršnega direktorja v isti instituciji, razen če to utemelji institucija in odobrijo pristojni organi.⁷⁶

Da se zagotovi ustrezno upravljanje institucije, ECB meni, da bi moralo biti dovoljenje izdano samo za čas, dokler obstajajo utemeljene okoliščine, ki jih je v vlogi predstavila institucija. Šest mesecev zatem, ko ECB sprejme odločitev, s katero dovoli združitev obeh funkcij, bi morala kreditna institucija oceniti, ali utemeljene okoliščine dejansko še naprej obstajajo, in o tem obvestiti ECB. ECB lahko odvzame dovoljenje, če ugotovi, da rezultat ocene o nadaljnjem obstoju izjemnih okoliščin ni zadovoljiv. Če je predsedniku dovoljeno prevzeti izvršne naloge, bi morala institucija sprejeti ukrepe za zmanjšanje morebitnih negativnih vplivov na sistem zavor in ravnovesij v nadzorovanem subjektu.⁷⁷

Institucija mora predložiti informacije o razlogih, ki utemeljujejo združitev funkcij (npr. izjemne okoliščine, začasne razmere), in pojasniti, kako namerava zagotoviti ustrezno upravljanje institucije.

Dovoljenje se ne izda, če nacionalna zakonodaja predsedniku preprečuje, da bi opravljal kakršnokoli izvršno funkcijo. Pri ocenjevanju ustreznosti upravljanja institucije in izjemnih razlogov za združitev funkcij se upoštevajo dejavniki, opisani spodaj.

Če so izjemne okoliščine zadostno dokazane, vendar upravljanje institucije še naprej vzbuja pomisleke, se lahko določi pogoj (predvsem, da bo združitev funkcij dovoljena le kratko časovno obdobje).

⁷⁶ Nacionalna zakonodaja, s katero se izvaja CRD, gre lahko še korak dlje in preprosto izključi možnost združitve funkcije predsednika in glavnega izvršnega direktorja.

⁷⁷ Na primer tako, da je član upravljalnega organa ali višji neodvisni član upravljalnega organa imenovan za vodilnega člana oziroma da je v upravljalnem organu v nadzorni funkciji večje število neizvršnih članov.

4.2.1 Pristop k ocenjevanju

ECB bo ocenila naslednje dejavnike:⁷⁸

- posebne razloge, zaradi katerih so okoliščine izjemne, pri čemer dejstva, da je združitev dovoljena po nacionalni zakonodaji, ne bo upoštevala kot zadostnega;
- vpliv na sistem zavor in ravnovesij v okviru korporativnega upravljanja kreditne institucije in kako se bo ta vpliv ublažil, pri čemer bo upoštevala:
 - naravo, obseg, kompleksnost in raznolikost dejavnosti; posebnosti okvira upravljanja glede na veljavno pravo gospodarskih družb ali posebnosti statuta institucije; ali navedeni dejavniki dovoljujejo ali preprečujejo ločenost vodstvene in nadzorne funkcije;
 - obstoj in obseg čezmejnih dejavnosti;
 - število, kakovost in naravo delničarjev: diverzificirana struktura delničarjev ali sprejem v kotacijo na organiziranem trgu na splošno ni nujno v prid dovoljenju, po drugi strani pa je 100-odstotno obvladovanje subjekta s strani nadrejene družbe, ki sama v celoti upošteva ločenost funkcij med predsednikom in glavnim izvršnim direktorjem ter skrbno spremlja svojo odvisno družbo, lahko v prid dovoljenju.

Kreditna institucija je vsekakor sama odgovorna za to, da Evropski centralni banki dokaže, da bo sprejela učinkovite ukrepe, skladne z relevantno nacionalno zakonodajo, s katerimi bo zmanjšala morebiten negativen vpliv na sistem zavor in ravnovesij v okviru korporativnega upravljanja.

4.3 Postopek vložitve vloge za izdajo dovoljenja za opravljanje dodatne funkcije neizvršnega direktorja ali za združitev funkcije predsednika in glavnega izvršnega direktorja

Okvirna uredba o EMN ne predvideva posebnega postopka v zvezi z vlogo za izdajo dovoljenja, da lahko član upravljalnega organa opravlja dodatno funkcijo neizvršnega direktorja (razdelek 4.1) ali da lahko istočasno opravlja funkcijo predsednika in glavnega izvršnega direktorja (razdelek 4.2). Zato velja člen 95 okvirne uredbe o EMN, pri obeh vrstah vlog pa se upoštevajo naslednji postopkovni vidiki.

⁷⁸ Ti dejavniki so skladni s specifikacijami za uporabo člena 88 CRD, kot jih je odobril Nadzorni odbor na seji 16. julija 2015 v okviru odločitev o politiki v zvezi z opcijami in nacionalnimi diskrecijskimi pravicami. [Vodnik ECB po opcijah in diskrecijskih pravicah iz prava Unije](#), konsolidirana verzija, november 2016.

4.3.1 Ali vlogo vloži kreditna institucija ali imenovana oseba?

Ne člen 91(6) ne člen 88(1)(e) CRD ne določa, kdo mora vložiti vlogo za ti dve dovoljenji. Člen 95(1) okvirne uredbe o EMN izrecno navaja, da vlogo vloži kreditna institucija. Odvisno od nacionalne zakonodaje pa lahko kreditna institucija vlogo vloži v svojem imenu ali v imenu posameznega člana.

4.3.2 Kdaj je treba vložiti vlogo?

Vlogo za izdajo dovoljenja je treba vložiti vnaprej, torej preden član upravljalnega organa prevzame dodatno funkcijo neizvršnega direktorja ali se združita funkciji predsednika in glavnega izvršnega direktorja.

4.3.3 Usklajevanje med vlogami za oceno sposobnosti in primernosti, ki so vložene istočasno

Kadar se zahteva za izdajo dovoljenja, da član upravljalnega organa lahko opravlja dodatno funkcijo neizvršnega direktorja ali da se združita funkcija predsednika in funkcija glavnega izvršnega direktorja, vloži istočasno kot vloga za prvo oceno primernosti (ali oceno primernosti ob ponovnem imenovanju) (člen 93 okvirne uredbe o EMN) ali za ponovno oceno (člen 94 okvirne uredbe o EMN), se v interesu enostavnosti in učinkovitosti ocene lahko konsolidirajo.

Kreditna institucija mora Evropski centralni banki in pristojnemu nacionalnemu organu posredovati vse informacije, ki jih ECB potrebuje za sprejetje odločitve o vseh teh zadevah (torej o oceni sposobnosti in primernosti, o postopku v zvezi z dodatno funkcijo neizvršnega direktorja in o postopku v zvezi z združitvijo funkcije predsednika in funkcije glavnega izvršnega direktorja).

5 Situacije, ki privedejo do ocenjevanja sposobnosti in primernosti, razen novih prvih imenovanj

5.1 Sprememba položaja, ponovno imenovanje in prenehanje funkcije

Sestava upravljalnega organa ni stalna. Celotno dinamiko upravljalnega organa zajema izraz s širokim pomenom »sprememba« iz člena 93 okvirne uredbe o EMN. Izraz sprememba se lahko nanaša na:

- novo prvo imenovanje, kar pomeni, da se nov član pridruži upravljalnemu organu bodisi v vodstveni bodisi v nadzorni funkciji (zato je potrebna vloga za oceno sposobnosti in primernosti ter prva ocena);
- sprememba položaja obstoječega člana v upravljalnem organu;
- ponovno imenovanje obstoječega člana;
- prenehanje funkcije člana, kar pomeni, da zapusti upravljalni organ, ne glede na posebne okoliščine (zamenjava člana, upokojitev, brez ponovnega imenovanja itd.).

Ta razdelek obravnava zadnje tri vrste sprememb v upravljalnem organu.

5.1.1 Splošno pravilo

Način, kako kreditna institucija obvesti pristojni nacionalni organ o spremembi, je določen v skladu z nacionalno zakonodajo⁷⁹ (npr. oblika vloge, dopis).

5.1.2 Sprememba položaja

Za namene vloge pomeni »sprememba položaja« naslednje:

1. predlog, da se neizvršni član imenuje za izvršnega direktorja ali obratno;
2. predlog, da se član imenuje za predsednika upravljalnega organa, predsednika ene od specializiranih komisij v upravljalnem organu ali za glavnega izvršnega direktorja.

⁷⁹ ECB si prizadeva, da bi v kratkem poenotila metode obveščanja v sodelujočih državah članicah.

Nacionalna zakonodaja lahko določa, da je ob drugih spremembah položaja potrebna nova ocena primernosti in sposobnosti.

Merila, ki so pri spremembi položaja najbolj relevantna, so znanje, veščine in izkušnje člana ter čas, nasprotje interesov⁸⁰ in kolektivna primernost. Sprememba položaja običajno ne vpliva na ugled.

5.1.3 Ponovno imenovanje

Kadar nacionalna zakonodaja zahteva odločitev o sposobnosti in primernosti, odločitev sprejme ECB. Šteje se, da je imenovana oseba primerna, če se od zadnje ocene primernosti niso pojavila nova dejstva, razen če nacionalna zakonodaja zahteva celotno poglobljeno ponovno oceno vseh petih meril sposobnosti in primernosti.

5.1.4 Prenehanje funkcije

Prenehanje funkcije prav tako privede do sprememb v upravljalnem organu. Vseeno pa ECB v primeru prenehanja funkcije ne sprejme nobene odločitve, ampak s posameznikom, ki mu je prenehala funkcija, ECB (skupna nadzorniška skupina) lahko opravi izhodni razgovor, da bi bolje razumela okoliščine, v katerih je zapustil upravljalni organ, pridobljene informacije pa upošteva pri tekočem nadzoru kreditne institucije.

5.2 Ponovno ocenjevanje

Člani upravljalnega organa morajo biti ves čas primerni za položaj, na katerega so imenovani. Če se pojavijo nova dejstva (tj. vsa dejstva, ki jih pristojni organi ne poznajo v času prve ocene, vključno z vsemi drugimi vprašanji, ki lahko vplivajo na prvo oceno primernosti), lahko ECB ponovno oceni primernost člana upravljalnega organa.⁸¹ To lahko v resnih primerih privede do zamenjave takšnega člana upravljalnega organa (člen 16(2)(m) uredbe o EMN). Takšna nova dejstva se lahko pojavijo iz različnih virov (glej razdelek 5.3.1).

Ponovno ocenjevanje je oblika učinkovitega nadzora, vseeno pa gre običajno za izredno ukrepanje v resnih situacijah, pri čemer so potrebne posebne okoliščine in ločena postopkovna jamstva.

⁸⁰ Nasprotje interesov lahko nastane, kadar ima član upravljalnega organa tudi druge položaje v isti skupini, katere član je nadzorovani subjekt. Če je na primer posameznik predlagan za položaj neizvršnega direktorja v nadrejeni družbi, vendar ostane tudi izvršni direktor na ravni podrejene družbe, lahko nastane novo nasprotje interesov.

⁸¹ Kadar se nosilci ključnih funkcij ocenjujejo v sodelujoči državi članici in ponovno ocenjevanje nosilca ključne funkcije zahteva tudi nacionalna zakonodaja.

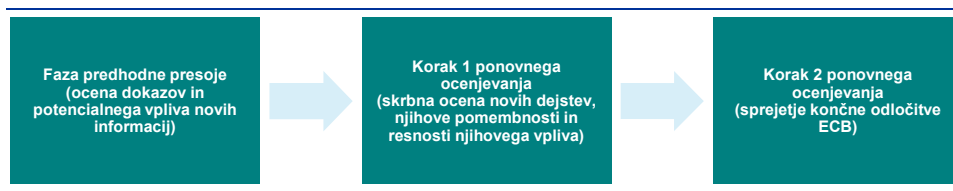
Zahteve glede primernosti je treba izpolnjevati ves čas. Sposobnost in primernost posameznega člana se lahko ponovno oceni kadarkoli.

Ponovno ocenjevanje se razlikuje od nalaganja upravnih sankcij ali ukrepov – kot so upravne denarne kazni ali začasna prepoved opravljanja funkcije – proti članu upravljalnega organa, ki je pod pogoji, določenimi v nacionalni zakonodaji, odgovoren za kršitve bonitetnih zahtev (člen 65(2) CRD v povezavi s členom 67(2)(d) in (f) CRD). Ponovno ocenjevanje na pobudo pristojnega organa za razliko od upravnih sankcij ali ukrepov vključuje skrbno oceno na podlagi razpoložljivih dokazil, opravi pa se lahko tudi, če ne pride do dejanske kršitve bonitetnih zahtev.

5.3 Pristop k ocenjevanju

Slika 5

Pristop k ocenjevanju

Ko ECB prejme nove informacije, oceni (po potrebi skupaj s pristojnim nacionalnim organom): (i) ali te informacije vključujejo dejstva,⁸² ki so nova (vključno z dejstvi, ki v času prve ocene niso znana); (ii) ali imajo nova dejstva zadostno dokazno vrednost in lahko vplivajo na primernost člana upravljalnega organa ali nosilca ključne funkcije, kar bi lahko privedlo do ponovnega ocenjevanja (to se imenuje **faza predhodne presoje**). Če ECB med fazo predhodne presoje ugotovi, da so nova dejstva relevantna in lahko potencialno vplivajo na primernost člana upravljalnega organa ali nosilca ključne funkcije, začne proces ponovnega ocenjevanja (prvi korak⁸³ in, po potrebi, drugi korak⁸⁴). V nasprotnem primeru se prvi korak ne sme začeti izvajati. Skupna nadzorniška skupina lahko z institucijo v okviru tekočega nadzora kadarkoli vzpostavi nadzorniški dialog o novih dejstvih.

Ne glede na zgoraj navedeno je treba ugotovitve ali dejstva, povezana s preprečevanjem pranja denarja, ki lahko vplivajo na primernost članov upravljalnega organa, presoјati v prvem koraku.

Proces ponovnega ocenjevanja vedno temelji na novih dejstvih ali vprašanjih, ki lahko vplivajo na prvo oceno primernosti in posledično tudi na primernost člana vodstva (člen 94(2) okvirne uredbe o EMN). V **prvem koraku** ECB v sodelovanju s pristojnimi nacionalnimi organi opravi skrbno oceno novih dejstev, njihove pomembnosti ter resnosti njihovega vpliva na primernost posameznika. Če ECB

⁸² Sem sodijo tudi vsa druga vprašanja, ki lahko vplivajo na prvo oceno primernosti (člen 94 okvirne uredbe o EMN).

⁸³ Proces ponovnega ocenjevanja se začne s prvim korakom.

⁸⁴ Drugi korak se izvede samo, če je potrebna odločitev ECB.

ugotovi, da so nova dejstva pomembna in lahko resno vplivajo na prvo oceno, lahko izda novo odločitev (**drugi korak**).⁸⁵

Proces ponovnega ocenjevanja ne vključuje vedno obeh korakov, saj se lahko zaključi po fazi predhodne presoje ali po prvem koraku. Do tega pride, če dejstva niso dovolj pomembna; če vpliv dejstev na primernost ni dovolj resen; če ni mogoče najti povezave med novimi dejstvi in članom upravljalnega organa ali nosilcem ključne funkcije; ali če se proces zaključi zaradi drugih ukrepov (npr. odstop člana ali kakšen drug ukrep, ki ga je ECB ali kreditna institucija sprejela na podlagi nadzorniškega dialoga). Podobno se lahko proces ponovnega ocenjevanja zaključi tudi v drugem koraku, toda brez končne odločitve ECB (npr. če član upravljalnega organa ali nosilec ključne funkcije odstopi med izvajanjem drugega koraka).

5.3.1 Prvi korak ponovnega ocenjevanja (skrbna ocena novih dejstev, njihove pomembnosti in resnosti njihovega vpliva)

Prvi korak je del celotnega procesa ponovnega ocenjevanja. **Vključuje** celotno **skrbno oceno** novih dejstev, njihove pomembnosti in resnosti njihovega vpliva, ki jo opravi ECB v sodelovanju s pristojnimi nacionalnimi organi. Prvi korak se vedno izvede pred drugim korakom.

Prvi korak obsega: 1) zbiranje informacij; 2) analizo informacij; 3) zaključek o pomembnosti dejstev in resnosti njihovega vpliva ter o nadaljnjem ukrepanju.

1. Zbiranje informacij

Nova dejstva so vsa dejstva, ki jih pristojni organi ne poznajo v času prve ocene. Nova dejstva se lahko pojavijo iz naslednjih virov (seznam ni izčrpen).

- (a) Nadzorovani subjekt, člani upravljalnega organa, nosilci ključnih funkcij.
- (b) Pristojni organ: v okviru tekočega nadzora ali inšpekcijskih pregledov na kraju samem pristojni organ spremlja primernost članov upravljalnega organa. Če pristojni organ najde dokaze o spremembah (npr. naložitev novih nadzorniških ukrepov ali začetek postopka sankcioniranja), ki lahko vplivajo na primernost člana, to lahko privede do ponovnega ocenjevanja s strani pristojnega organa.
- (c) Drugi viri: informacije, prejete od javnosti (npr. mediji, žvižgači, vprašanja javnosti, drugi javni organi (npr. pristojni nacionalni organi, drugi organi za nadzor trga)), od drugih poslovnih področij ECB ter iz drugih verodostojnih in pomembnih poročil (npr. notranja poročila nadzorovanega subjekta, revizijska poročila, poročila, ki jih zahteva nadzorovani subjekt, ali druga poročila tretje osebe).

⁸⁵ Drugi korak ne posega v metodologije, ki jih pristojni nacionalni organi uporabljajo v okviru postopkov ponovnega ocenjevanja, ki so v njihovi pristojnosti in temeljijo na nacionalni zakonodaji.

Nadzorovani subjekt mora obvestiti pristojni nacionalni organ o vseh novih dejstvih, ki lahko vplivajo na prvo oceno primernosti člana upravljalnega organa glede na eno ali več od štirih meril sposobnosti in primernosti,⁸⁶ ali o kateremkoli drugem vprašanju, ki bi lahko vplivalo na primernost člana vodstva, in sicer brez nepotrebne odlašanja, ko nadzorovani subjekt ali zadevni član vodstva izve za taka dejstva ali vprašanja (člen 94(1) okvirne uredbe o EMN). Pristojni nacionalni organ mora nato uradno obvestiti ECB o takih novih dejstvih ali vprašanih brez nepotrebne odlašanja.

Kreditne institucije so v prvi vrsti odgovorne za prvo in tekoče ocenjevanje primernosti članov upravljalnega organa in nosilcev ključnih funkcij.⁸⁷ Zato mora nadzorovani subjekt tudi sam ponovno ocenjevati primernost članov upravljalnega organa ali nosilcev ključnih funkcij, na katere bi potencialno lahko vplivala nova dejstva ali vprašanja. Nadzorovani subjekt mora na lastno pobudo ali na zahtevo pristojnih organov ponovno oceno predložiti pristojnemu nacionalnemu organu ali ECB.

Obseg informacij

ECB lahko od posameznikov zahteva, da predložijo vse informacije, potrebne za natančno oceno novih dejstev. ECB lahko opravi vse potrebne preiskave v zvezi s posamezniki in v ta namen ima pravico, da zahteva relevantne informacije v razgovorih ali kako drugače (člen 10(1)(e) uredbe o EMN).

Primeri relevantnih informacij so med drugim:

- interna ponovna ocena, ki jo opravi sam nadzorovani subjekt;
- razgovori ali obravnave članov upravljalnega organa in nosilcev ključnih funkcij ter drugih relevantnih oseb (kjer je to relevantno);
- informacije, ki osvetljujejo nova dejstva, podroben opis novih dejstev, časovnica dogodkov (npr. odločitve sodišč, ugotovitve inšpekcijskih pregledov na kraju samem, ugotovitve tožilcev, odločitve nadzornih ali drugih javnih organov, zapisniki sej uprave, revizijska poročila itd.);
- informacije, ki se nanašajo na temeljne vzroke, kadar so nova dejstva povezana s pomanjkljivostmi v nadzorovanem subjektu;
- informacije v zvezi z relevantnimi osebami in položaji (npr. položaji članov upravljalnega organa ali nosilcev ključnih funkcij, članstvo v relevantnih komisijah);
- informacije v zvezi s preteklim nadzorom nadzorovanega subjekta (nadzorniške ugotovitve skupne nadzorniške skupine, npr. poglobljene ocene, SREP);

⁸⁶ Kolektivna primernost ni vključena, ker vpliva na upravljalni organ kot celoto in ne na posameznega člana.

⁸⁷ Ne glede na oceno, ki jo pristojni organi opravijo za namene nadzora (naslov II, odstavek 25 skupnih smernic ESMA in EBA o primernosti).

nadzorniške ugotovitve pristojnih nacionalnih organov, npr. globe ali administrativni ukrepi iz preteklosti; dokumenti nadzorovanega subjekta, npr. samoocene upravljalnih organov, njihovih komisij, zapisniki sej uprave);

- informacije, ki izpostavljajo povezavo med novimi dejstvi ter vlogami in pristojnostmi člana upravljalnega organa ali nosilca ključne funkcije (dokumenti, v katerih so določene linije poročanja ali opisane vloge in pristojnosti, kot so priročniki o upravljanju, interni organigrami, statuti, akti o imenovanju ali opisi delovnih mest, kodeksi o upravljanju podjetij, prejšnje vloge za oceno sposobnosti in primernosti, interni predpisi, javna poročila o upravljanju).

2. Analiza informacij

Ali je novo dejstvo dovolj pomembno, je odvisno od: (1) resnosti, upoštevajoč vse relevantne oteževalne in olajševalne okoliščine; (2) vrste dejstva (seznam primerov, ki ni izčrpen, je v tabeli 5, na sliki 6 pa so prikazane usmeritve o dejavnikih, ki jih je treba upoštevati). Poleg tega mora dejstvo vplivati na prvo oceno primernosti člana upravljalnega organa ali nosilca ključne funkcije glede na eno ali več od štirih meril sposobnosti in primernosti iz člena 91 CRD (kolektivna primernost ni vključena, ker vpliva na upravljalni organ kot celoto in ne na posameznega člana). Ta ocena vedno temelji na nadzorniški presoji.

Pri skrbni oceni novih dejstev in njihove pomembnosti ECB v sodelovanju s pristojnim nacionalnim organom upošteva naslednje:

1. kateri člani upravljalnega organa ali nosilci ključnih funkcij so imeli katere vloge in pristojnosti v času, ko so se zgodila dejstva;
2. v kolikšni meri dejstvo vpliva na primernost posameznih članov in katera merila sposobnosti in primernosti je treba ponovno oceniti.

3. Zaključek prvega koraka ponovnega ocenjevanja

Če so nova dejstva tako pomembna in je njihov vpliv na primernost člana tako resen, da je potrebna odločitev ECB (bodisi negativna bodisi pozitivna, odvisno od nadzorniških ugotovitev), **bo ECB postopek nadaljevala z drugim korakom.**

Če odločitev ni potrebna, ECB proces zaključi s prvim korakom.

5.3.2 Drugi korak ponovnega ocenjevanja (sprejetje končne odločitve ECB)

Če so dejstva pomembna in je njihov vpliv resen ter je zato potrebna odločitev ECB, ECB postopek nadaljuje z drugim korakom. Začetek drugega koraka ne privede samodejno do negativne odločitve ali zamenjave posameznega člana. Rezultat drugega koraka je lahko negativna odločitev, pozitivna odločitev z dodatnimi

določbami ali pozitivna odločitev z drugimi nadzorniškimi pričakovanji ali opozorili, kot je ustrezno.

Če nadzorovani subjekt še ni predložil interne ponovne ocene primernosti v prvem koraku, jo mora Evropski centralni banki predložiti v drugem koraku, poleg tega pa se lahko opravi tudi razgovor s posameznimi člani.

5.3.3 Splošne usmeritve o tem, ali novo dejstvo lahko privede do ponovnega ocenjevanja

Ni mogoče izčrpno naštetih vseh novih dejstev, ki lahko vplivajo na prvo oceno primernosti posameznega člana. Skrbna ocena relevantnih kazalnikov v prvem koraku se vedno izvede za vsak primer posebej in v skladu z razdelki iz tega vodnika o vsakem od ocenjevalnih meril. Vseeno pa lahko naslednji elementi veljajo kot usmeritev.

Pri presoji pomembnosti novih dejstev ob ponovnem ocenjevanju sta bistvena kakovost in prepričljivost vira informacij. Glede na to je morebitna relevantnost naslednjih virov odvisna od ravni prepričljivosti.

- Tisk/mediji, pritožbe, informacije žvižgačev, zunanja poročila (ki so jih na primer pripravile odvetniške pisarne ali svetovalci) se samo po sebi ne smejo šteti, da imajo dovolj dokazne teže, da lahko privedejo do ponovnega ocenjevanja.
- V primeru pomembnih ugotovitev se lahko šteje, da bodo naslednji dejavniki zelo verjetno privedli do ponovnega ocenjevanja: (i) nadzorniški ukrepi s pomembnimi ugotovitvami, če se na primer dokaže neposredna povezava s posameznim članom (tudi pri inšpekcijskih pregledih na kraju samem); (ii) kazenski in upravni postopki, povezani s pomembnimi dejstvi (pri katerih je že mogoče dokazati neposredno odgovornost), ali kadar se šteje, da so dejstva dovolj dobro ugotovljena, čeprav pritožba še ni rešena); (iii) zunanja poročila z relevantnimi ugotovitvami, ki imajo vpliv na primernost posameznega člana. Kar zadeva preprečevanje pranja denarja, rezultati inšpekcijskega pregleda na kraju samem in ukrepi, ki so jih naložili organi za preprečevanje pranja denarja ali bonitetni nadzor, ali obstoj odločitev sodišč ali upravnih organov v zvezi s preprečevanjem pranja denarja vedno privedejo do prvega koraka ponovnega ocenjevanja.
- Pravnomočne odločitve sodišč in/ali upravne odločitve, če ni nerešenih pritožb, ter poravnave, tudi če so povezane s preprečevanjem pranja denarja, kot je omenjeno zgoraj, bi morale privedi do ponovnega ocenjevanja.

V krogu odločanja na sliki 6 so prikazani vsi dejavniki, ki se upoštevajo pri ocenjevanju pomembnosti in resnosti.

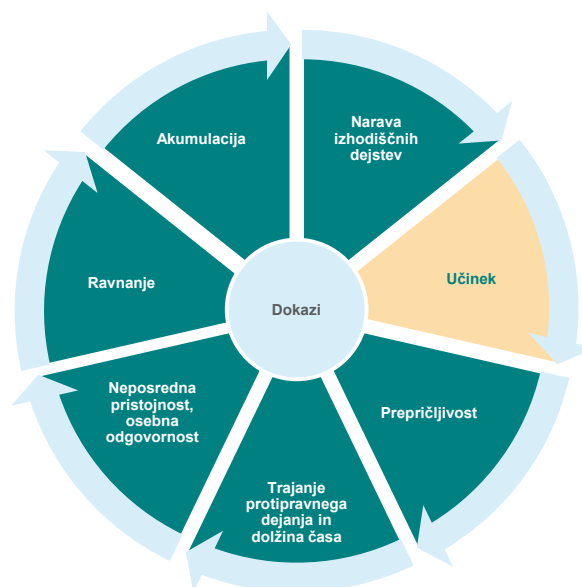
5.3.3.1 Pomembnost novih dejstev, kar zadeva ugled ter znanje, veščine in izkušnje

Usmeritve, opisane v naslednjih podrazdelkih, pojasnjujejo, kako se pomembnost novih dejstev v prvem koraku ocenjuje glede na merila za ocenjevanje sposobnosti in primernosti.

Ugled

Na ugled imenovane osebe lahko vplivajo nova dejstva. Dejavniki, ki se na splošno upoštevajo pri oceni vsakega primera posebej, so opisani v razdelku 3.2 o ugledu, vključujejo pa tudi olajševalne okoliščine.

Slika 6
Krog odločanja

Kar zadeva kazenske ali upravne postopke v teku, je dokazna teža tem večja, v čim kasnejši fazi je postopek oziroma je postopek končan, ter je tudi bolj verjetno, da bo pomembno dejstvo privedlo do ponovnega ocenjevanja. Vendar pa lahko ECB v primeru postopkov v teku vseeno presodi, da bo začela prvi korak ponovnega ocenjevanja. Za pomembne se bodo najverjetneje šteli kazenski ali upravni postopki v teku in naložitev nadzorniških ukrepov v skladu z zakonodajo, ki ureja bančništvo, finančne storitve, trge vrednostnih papirjev in zavarovalništvo, vključno z zakonodajo o preprečevanju pranja denarja in boju proti financiranju terorizma, korupciji (v kazenskih postopkih), tržnih manipulacijah ali trgovanju z notranjimi informacijami. Drugi kazenski ali upravni postopki, ki bodisi niso povezani bodisi so manj povezani z vlogo in pristojnostmi posameznega člana, načeloma ne privedejo do ponovnega ocenjevanja, razen če je to potrebno zaradi posebnih okoliščin. Pravnomočne odločitve sodišč in/ali upravne odločitve ter poravnave, tudi v zvezi s

preprečevanjem pranja denarja, imajo najvišjo dokazno vrednost in zato privedejo do ponovnega ocenjevanja.

V nekaterih primerih lahko organ pri postopkih ali preiskavah v teku dovolj dobro ugotovi relevantna dejstva v zvezi z vpletenostjo posameznih članov, zato dejstva potencialno lahko vplivajo na njihovo primernost, čeprav odločitev sodišča še ni izdana ali pritožba še ni rešena. Če so ta dejstva pomembna in na voljo pristojnemu organu, se v tej fazi izvede skrbna ponovna ocena primernosti posameznega člana.

Veščine, znanje in izkušnje (vključno s sposobnostjo neodvisnega izpodbijanja odločitev)

V drugih primerih pa je narava novih dejstev lahko povezana s slabim opravljanjem nalog, kar nato lahko vzbudi dvom o veščinah posameznega člana, vključno s sposobnostjo, da se zoperstavi kolektivnemu razmišljanju in da neodvisno izpodbija predlagane odločitve upravljalnega organa.⁸⁸

Kar zadeva **veščine, znanje in izkušnje**, ugotovitve na podlagi opravljanja nalog lahko vzbudijo dvom o sposobnosti posameznega člana, da zagotovi preudarno in skrbno upravljanje nadzorovanega subjekta, in tako privedejo do ponovne ocene tega merila. Dvom v zvezi z opravljanjem nalog vpliva na izpolnjevanje tega merila, če je pomemben in se ponavlja na tak način, da vpliva na preudarno in skrbno upravljanje nadzorovanega subjekta. Kako član upravljalnega organa ali nosilec ključne funkcije opravlja naloge, lahko vpliva tudi na preprečevanje kršitev, npr. bonitetnih zahtev, notranjih pravil nadzorovanega subjekta, pogojev ali obveznosti, ki jih je subjektu predhodno naložil pristojni organ, ali pravil glede preprečevanja pranja denarja in boja proti financiranju terorizma. Izgube ali posledice so lahko precejšnje in so tako relevantne z vidika pomembnosti. Dolgotrajno slabo opravljanje nalog je pomemben kazalnik pomembnosti. Podobno je ključen kazalnik pomembnosti tudi odsotnost nadaljnjega ukrepanja ali nezadostno nadaljnje ukrepanje v odziv na opozorila ali pričakovanja pristojnega organa, če predpisano ukrepanje sodi na področje, za katero je pristojen posamezen član. Upošteva se tudi raven sodelovanja med posameznim članom in pristojnim organom.

5.3.3.2 Preprečevanje pranja denarja

Ker ima nadzor notranjega upravljanja ključno vlogo pri preprečevanju pranja denarja, kot je navedla tudi Evropska komisija v akcijskem načrtu za preprečevanje pranja denarja 2020,⁸⁹ se ob novih dejstvih, povezanih s preprečevanjem pranja

⁸⁸ V skladu s skupnimi smericami ESMA in EBA o primernosti bi morali biti člani upravljalnega organa v nadzorni funkciji sposobni konstruktivno presojeti odločitve upravljalnega organa v vodstveni funkciji in izvajati učinkovit nadzor, vključno s sposobnostjo upiranja kolektivnemu razmišljanju (naslov III, odstavka 66 in 82).

⁸⁹ Sporočilo Komisije o [akcijskem načrtu za celovito politiko Unije o preprečevanju pranja denarja in boju proti financiranju terorizma](#), 7. maj 2020.

denarja, ki lahko vplivajo na primernost člana upravljalnega organa ali nosilca ključne funkcije, vedno izvede prvi korak ponovnega ocenjevanja.

Tabela 5

Seznam primerov novih dejstev (ki ni izčrpen)

Nova dejstva, ki lahko vplivajo na primernost člana upravljalnega organa/nosilca ključne funkcije
Konec ali začetek kazenskega postopka ali relevantnega civilnega ali upravnega postopka (vključno z obsodbami, na katere je bila vložena pritožba, in s stečajnimi, insolvenčnimi ali podobnimi postopki)
Konec ali začetek disciplinskega postopka (vključno s prepovedjo opravljanja funkcije direktorja podjetja in z razrešitvijo z odgovornega položaja)
Zavrnitev registracije, dovoljenja, članstva ali licence za trgovanje, izvajanje poslovne dejavnosti ali opravljanje poklica oziroma prenehanje, odvzem ali preklic zgoraj naštetega
Konec ali začetek postopka za nalaganje sankcij s strani javnih organov ali strokovnih združenj oziroma preiskave in teku ali pretekle preiskave ali postopki za uveljavljanje pravil
Posvetovanja upravljalnega organa nadzorovanega subjekta o ugledu člana upravljalnega organa (ali nosilca ključne funkcije), če so bili sprejeti pomembni zaključki
Problemi v zvezi z opravljanjem nalog, ki so privedli do odstopa s položaja v subjektih, ki niso nadzorovani subjekt
Ugotovitve, da je posamezen član pristojnemu organu namerno predložil napačne informacije in/ali je deloval s pomanjkljivo transparentnostjo
Ugotovitve, da je posamezen član pomembno kršil pravila nadzorovanega subjekta o notranjem upravljanju, kot je na primer notranja politika o nasprotju interesov
Ugotovitve, da posamezen član namerno ni nadalje ukrepal na podlagi pomembnih nadzorniških priporočil, in sicer v okviru procesa SREP, kar lahko vpliva na preudarno in skrbno upravljanje nadzorovanega subjekta
Ugotovitve, da je član upravljalnega organa s svojim delovanjem kršil fiduciarne obveznosti skrbnosti in/ali lojalnosti ter se ni vedel v skladu s pričakovanji, da zagotovi preudarno in skrbno upravljanje nadzorovanega subjekta, skladno z visokimi standardi ravnanja
Pomembne nadzorniške ugotovitve, kot so opredeljene zgoraj, in ukrepi (npr. rezultati inšpekcijskega pregleda, ki ga je opravil organ, pristojen za bonitetni nadzor ali preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, ter ukrepi, ki jih je uvedel organ, pristojen za bonitetni nadzor ali preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma)
Zunanja poročila (ki so jih na primer pripravile odvetniške pisarne ali svetovalci) z relevantnimi ugotovitvami, ki vplivajo na primernost posameznega člana
Administrativni ukrepi ali sankcije, ki jih je naložil organ, pristojen za preprečevanje pranja denarja ali bonitetni nadzor, zaradi pomanjkljivosti pri preprečevanju pranja denarja
Začetek kazenskega postopka ali kazenske obsodbe na podlagi pomembnih ugotovitev organov, pristojnih za preprečevanje pranja denarja ali bonitetni nadzor
Sprememba položaja ali dodatne zadolžitve, zaradi katerih ni samodejno potrebna nova ocena
Ugotovitev (ali več ugotovitev), da posamezen član ni preprečil resnih kršitev ali pomanjkljivosti na področjih v nadzorovanem subjektu, za katera je pristojen
Ugotovitev (ali več ugotovitev), da posamezen član ni izpolnjeval predhodnega pogoja, določenega v okviru relevantne ocene primernosti, ki je lahko povezan z opravljanjem nalog (npr. poskusno obdobje)
Ugotovitev (ali več ugotovitev), da posamezen član sprejema odločitve, ki negativno vplivajo na preudarno in skrbno upravljanje nadzorovanega subjekta
Nov mandat ali nova funkcija (notranja ali zunanja), ki vpliva na sposobnost posameznega člana, da nadzorovanemu subjektu namenijo dovolj časa
Nov mandat ali nova funkcija, ki vpliva na razpoložljiv čas posameznega člana, če je bila nadzorovanemu subjektu v okviru prve odobritve že naložena zahteva, da spremlja in preverja čas
Precejšnja notranja sprememba v delitvi dela med člani upravljalnega organa
Nastanek kriznih razmer v nadzorovanem subjektu
Večkratna neudeležba na sejah upravljalnega organa zaradi pomanjkanja časa ali večkratno slabo opravljanje nalog
Nov mandat, funkcija, interes ali izpostavljenost različnih vrst, ki lahko povzroči potencialno pomembno nasprotje interesov

6 Razgovor

6.1 Namen

Razgovor je ena od oblik zbiranja informacij o imenovani osebi in dopolnjuje pisne informacije, ki sta jih predložila kreditna institucija in imenovana oseba, ter informacije iz drugih virov. Gre za priložnost, da je imenovana oseba podrobneje izprašana o praktičnih izkušnjah ali da se preveri, ali je dobro seznanjena s kreditno institucijo in relevantnimi tržnimi gibanji. Uporabi se lahko tudi za preučitev poštenosti in primernosti imenovane osebe ali za preverjanje dejstev, da se bolj razjasnijo specifični elementi sposobnosti in primernosti imenovane osebe.

Razgovor poleg tega predstavlja tudi priložnost, da predstavniki pristojnega organa spoznajo imenovano osebo in določijo pričakovanja glede interakcije med imenovano osebo, kreditno institucijo in organom.

6.2 Pristop ECB k razgovoru

Namen razgovora je **dopolniti in/ali preveriti** (i) dokumentacijo, ki jo je predložila imenovana oseba in/ali kreditna institucija, ali (ii) informacije, ki jih je pristojni organ prejel iz drugih virov. Zato je razgovor eno od orodij, s katerim se ugotavljajo relevantna dejstva v fazi zbiranja informacij v okviru ocenjevanja sposobnosti in primernosti.⁹⁰

V tem razdelku je določen obseg razgovora in pristop k razgovoru kot **orodju za prvo ocenjevanje sposobnosti in primernosti**. V razdelek pa ni vključen tekoči nadzor notranjega upravljanja v zvezi z zahtevami glede sposobnosti in primernosti.

ECB pri razgovorih v okviru ocenjevanja sposobnosti in primernosti uporablja sorazmeren in tvegano prilagojen pristop.

Razgovor je **obvezen** v primeru **novega imenovanja** na položaj glavnega izvršnega direktorja ali predsednika upravljalnega organa⁹¹ v samostojni banki⁹² in hierarhično najvišji banki v skupini.⁹³ Če je najvišji subjekt v skupini holding, se obvezni razgovor za nova imenovanja opravi v največji banki v skupini. V primeru združenih institucij se obvezni razgovor za nova imenovanja opravi v centralnem organu ali združenju kot centralnem organu. V ustrezno utemeljenih primerih se ECB lahko odloči, da razgovor ni potreben, na primer takrat, ko je oseba, imenovana na položaj glavnega

⁹⁰ V skladu s členom 9 uredbe o EMN.

⁹¹ Struktura upravljanja se med državami članicami razlikuje. EBA v smernicah o notranjem upravljanju to prepozna in pojasni, kako izvajati smernice v okviru različnih struktur (glej naslov II, razdelek 4, ki opisuje vlogo predsednika upravljalnega organa). Zato je treba izraz »predsednik upravljalnega organa« razlagati tako, da je v največji meri dosežen namen vodnika in da najbolj ustreza strukturi upravljanja posamezne institucije.

⁹² Pomemben nadzorovani subjekt, ki ni del pomembne nadzorovane skupine.

⁹³ Nadzorovani subjekt na najvišji ravni konsolidacije pomembne skupine v sodelujoči državi članici.

izvršnega direktorja, že eden od obstoječih članov upravljalnega organa ali je bil razgovor z njim opravljen pred kratkim.

V vseh ostalih primerih se lahko razgovor po **lastni presoji** opravi tudi kot orodje za ocenjevanje sposobnosti in primernosti (npr. ob pomislekih glede sposobnosti, poštenosti ali primernosti imenovane osebe).

V **informativnem razgovoru** se obravnavajo vsi elementi primernosti, med drugim:

- (a) dolžnosti in pristojnosti imenovane osebe;
- (b) znanje, veščine in izkušnje, ki jih ima oseba, imenovana za položaj, pri čemer se upoštevajo akademske kvalifikacije ter vodstvene in poklicne izkušnje;
- (c) kar zadeva imenovano osebo:
 - njeno mnenje o glavnih tveganjih in izzivih, s katerimi se sooča kreditna institucija, ter predlagana in sedanja vloga imenovane osebe pri njihovem upravljanju;
 - sposobnost, da tolmači finančne informacije kreditne institucije, na podlagi teh informacij prepozna glavne probleme ter vzpostavi ustrezne kontrole in ukrepe;
 - sposobnost, da oceni učinkovitost ureditve kreditne institucije, med drugim v zvezi z učinkovitim upravljanjem, nadzorom in kontrolami poslovanja in po potrebi v zvezi s spremljanjem sprememb na teh področjih;
 - poznavanje podnebnih in okoljskih tveganj;⁹⁴
 - poznavanje trga (seznanjenost z in razumevanje širšega okolja, v katerem posluje kreditna institucija);
 - seznanjenost z in razumevanje regulativnega okvira, v skladu s katerim posluje kreditna institucija;
 - seznanjenost z in razumevanje tega, kar pristojni nacionalni organ/ECB pričakuje od imenovane osebe;
 - sočasne pristojnosti, ki bi morebiti lahko vplivale na sposobnost imenovane osebe, da opravlja svojo vlogo v upravljalnem organu.

Če po tem razgovoru pomisleki ostajajo, se lahko opravi **drugi, posebni razgovor**, ki se osredotoči na dejstva, ki vzbujajo te pomisleke. Med takšnimi dejstvi so lahko:

⁹⁴ Glede na vse večji pomen podnebnih in okoljskih tveganj v nadzorniškem kontekstu in glede na splošno priznano vlogo upravljalnega organa in funkcije upravljanja tveganj, funkcije skladnosti poslovanja in funkcije notranje revizije v zvezi s takšnimi tveganji, je treba pri razgovoru ustrezno upoštevati izkušnje, ki jih ima imenovana oseba s temi tveganji. Kjer je to relevantno, se mora v razgovoru obravnavati tudi možen prispevek imenovane osebe h kolektivni primernosti upravljalnega organa (glej tudi razdelek 3.5).

- (a) pretekli kazenski ali relevantni upravni ali civilni postopki oziroma takšni postopki v teku (glej razdelek 3.2);
- (b) morebiten dokaz, da imenovana oseba ni bila transparentna, odkrita in pripravljena sodelovati z nadzornimi ali regulativnimi organi;
- (c) zavrnitev registracije, dovoljenja, članstva ali licence za trgovanje, izvajanje poslovne dejavnosti ali opravljanje poklica oziroma preklic, odvzem ali prenehanje takšne registracije, dovoljenja, članstva ali licence oziroma izključitev s strani regulativnega ali vladnega organa oziroma strokovnega organa ali združenja;
- (d) odpoved delovnega razmerja ali odstavitev z odgovornega položaja, prekinitev fiduciarnega razmerja ali podoben primer oziroma poziv k odstopu z delovnega mesta na takem položaju;
- (e) prepoved opravljanja funkcije osebe, ki usmerja poslovanje institucije, s strani pristojnega organa;
- (f) prepoved opravljanja funkcije člana upravljalnega organa.

ECB se lahko odloči tudi, da opravi samo posebni razgovor, na primer če je že iz pisne dokumentacije razvidno, da obstajajo konkretni pomisleki glede sposobnosti in primernosti imenovane osebe.

ECB lahko od posameznikov zahteva, da predložijo vse informacije, potrebne za opravljanje njenih nalog. ECB lahko opravi vse potrebne preiskave v zvezi s posameznikom in v ta namen ima pravico, da pridobi pisno ali ustno obrazložitev od katerekoli osebe (člen 10(1)(e) uredbe o EMN). Če nacionalna zakonodaja, s katero se prenaša CRD, pristojnim nacionalnim organom podeljuje posebna pooblastila za opravljanje razgovorov, lahko ECB neposredno uporabi ta pooblastila.⁹⁵

6.3 Čas

Čas ocenjevanja sposobnosti in primernosti je odvisen od nacionalne zakonodaje. Pri času razgovora je treba upoštevati časovni okvir celotnega ocenjevanja, ne glede na to, ali gre za predhodno odobritev imenovanja ali naknadno uradno obvestitev. V primeru predhodne odobritve imenovanja je treba opraviti razgovor, preden se odobri imenovanje osebe.

Pri naknadnem ocenjevanju je treba razgovor opraviti v časovnem okviru ocenjevanja sposobnosti in primernosti in, če je to mogoče, preden imenovana oseba nastopi položaj.

⁹⁵ Člen 9 uredbe o EMN.

6.4 Postopkovni vidiki

Razgovori potekajo transparentno, odkrito in objektivno. Ker se informacije, pridobljene z razgovorom, uporabijo za odločitev o sposobnosti in primernosti, razgovori potekajo v skladu z načeli postopkovne pravičnosti in ob zagotavljanju skladnosti z relevantno nacionalno zakonodajo.

6.4.1 Uradno obvestilo

Imenovana oseba in kreditna institucija sta dovolj kmalu pisno obveščena o datumu, času in kraju razgovora. Brez poseganja v nacionalno zakonodajo se lahko komisija za razgovor odloči, da bo imenovani osebi vnaprej posredovala dokumente ali druge informacije.

Imenovana oseba se lahko odloči, da pride na razgovor s pravnim svetovalec. Vendar to ni redna praksa, zato se običajno ne pričakuje, da bo navzoč pravni svetovalec.

Komisija za razgovor

Člani komisije za razgovor in predvsem njen predsednik so izbrani na podlagi ustrezno visokega položaja in ob upoštevanju potencialnih ali domnevnih nasprotij interesov.

6.4.2 Razgovor

Razgovor mora biti opravljen urejeno in strukturirano ter pravočasno, da se zagotovi objektivnost in kakovost ocene. ECB se z imenovano osebo dogovori, v katerem jeziku bo potekal razgovor. Če kreditna institucija z ECB na splošno že komunicira v angleščini, razgovor običajno poteka v angleščini. Vendar pa bo ECB fleksibilna, če bo situacija narekovala uporabo kakšnega drugega jezika.

V primeru kreditnih institucij, ki se niso odločile, da bodo z ECB komunicirale v angleščini, imenovana oseba lahko soglaša, da se razgovor opravi v angleščini. V nasprotnem primeru se ECB z imenovano osebo dogovori, v katerem jeziku bo potekal razgovor.

Po potrebi⁹⁶ se razgovor lahko beleži⁹⁷ ali se po razgovoru lahko naredi zapisnik, s katerim nato imenovana oseba soglaša in ga podpiše.⁹⁸

⁹⁶ Načeloma se mora posamezen razgovor zabeležiti in poslati imenovani osebi v privolitve.

⁹⁷ Glede na nacionalne določbe se razgovor lahko beleži pisno, z audio-vizualno opremo ali stenografsko.

⁹⁸ Upoštevati je treba pravila o varstvu podatkov, vključno z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4. 5. 2016, str. 1).

7 Uradna obvestila, odločitve in dodatne določbe

7.1 Uradno obvestilo o nameravanem imenovanju

Skupne smernice ESMA in EBA o primernosti⁹⁹ izpostavljajo, da je potrebna večja harmonizacija obstoječih nacionalnih okvirov, kar zadeva čas, ko je treba opraviti oceno sposobnosti in primernosti. Nacionalna zakonodaja zahteva, da institucije pristojne nacionalne organe obvestijo bodisi pred nameravanim imenovanjem bodisi po imenovanju člana upravljalnega organa. V nekaterih sodelujočih državah članicah lahko imenovane osebe nastopijo nov položaj šele potem, ko jim ECB izda dovoljenje, medtem ko lahko v drugih državah nastopijo položaj že pred izdajo dovoljenja. To je privedlo do razdrobljenosti pravnih okvirov med državami članicami.

S harmonizacijo tega, kdaj je treba opraviti oceno, bi se zagotovila večjo skladnost znotraj enotnega mehanizma nadzora, kar bi prispevalo k večji predvidljivosti rezultatov nadzora in tako preprečevalo morebitna tveganja izgube ugleda za imenovane osebe in kreditne institucije.

Zaradi tega ECB spodbuja kreditne institucije, naj že kmalu začnejo dialog s skupno nadzorniško skupino, in jih vabi, naj Evropski centralni banki predložijo oceno primernosti za izvršne člane upravljalnega organa, preden jih imenujejo, da bo nadzorniška ocena opravljena pred imenovanjem in bo ECB lahko posredovala nadzorniško mnenje že na začetku postopka. S tem bi se povečala predvidljivost nadzornih ukrepov, ker bodo nadzorniške odločitve, če bo to mogoče, posredovane institucijam pred ali kmalu po tem, ko bodo imenovane osebe nastopile položaj.

Nadzorna praksa

Povabilo v nadaljevanju je omejeno na imenovanja (glavnega izvršnega direktorja in/ali drugih izvršnih članov upravljalnega organa) in institucije, naštete spodaj (sorazmernost in obseg).

ECB vabi vse kreditne institucije v sodelujočih državah članicah, kjer nacionalna zakonodaja ne zahteva, da pristojne organe obvestijo pred nameravanim imenovanjem člana, da:

- predložijo vprašalnik za ocenjevanje sposobnosti in primernosti in življenjepis za novo predlaganega člana upravljalnega organa takoj, ko obstaja jasen namen¹⁰⁰ za imenovanje;

⁹⁹ Skupne smernice ESMA in EBA o primernosti, »Background and rationale« (glej angleško izdajo smernic), odstavek 49, ter naslov VIII, odstavek 174.

¹⁰⁰ Jasen namen na primer obstaja, če je relevanten organ ali komisija kreditne institucije sprejela odločitev o imenovanju, čeprav morajo to odločitev še odobriti drugi organi ali morajo o njej podati mnenje pristojni organi.

- navedejo datum imenovanja in datum, ko bo član začel opravljati svoje dolžnosti;
- predložijo vse druge dokumente, ki jih zahteva nacionalna zakonodaja, takoj ko so na voljo.

Takšna praksa je že uveljavljena v večini velikih kreditnih institucij v sodelujočih državah članicah in omogoča ECB, da opravi oceno pred imenovanjem in da, kjer je to mogoče, o svoji odločitvi obvesti institucijo pred ali kmalu potem, ko imenovane osebe začnejo opravljati svoje dolžnosti. Namen te nadzorne prakse torej ni odstopati od veljavne nacionalne zakonodaje, ampak vzpostaviti praktično ureditev, ki vključuje institucije, ECB in pristojne nacionalne organe.

Sorazmernost in obseg

V interesu sorazmernosti je zgornje povabilo omejeno na:

- predlagana nova imenovanja glavnega izvršnega direktorja in/ali drugih izvršnih članov upravljalnega organa;
- največje kreditne institucije v sodelujočih državah članicah, in sicer:
 - nadzorovani subjekt na najvišji ravni konsolidacije pomembne nadzorovane skupine ali
 - kreditno institucijo z najvišjo skupno vrednostjo sredstev v pomembni nadzorovani skupini, če ta subjekt ni isti kot zgoraj omenjeni subjekt;
 - pomemben nadzorovani subjekt, ki ni del pomembne nadzorovane skupine.

7.2 Vrste odločitev

Imenovana oseba je ocenjena kot sposobna in primerna ali pa je zavržena. Vseeno pa ima ECB pooblastilo, da v pozitivno odločitev vnese priporočila, pogoje in/ali obveznosti, da se odpravijo nekateri pomisleki. Kadar s temi dodatnimi ukrepi ni mogoče ustrezno odpraviti morebitnih pomislekov, je treba sprejeti negativno odločitev.

7.2.1 Časovni okvir

ECB formalno odločitev sprejme po vsakem ocenjevanju sposobnosti in primernosti, in sicer do ustreznega roka, če je ta določen v nacionalni zakonodaji.

Brez poseganja v roke, določene v nacionalni zakonodaji, skupne smernice ESMA in EBA o primernosti določajo, da čas, potreben za sprejetje odločitve, ne sme biti daljši od štirih mesecev od datuma, ko kreditna institucija predloži vlogo ali obvestilo.

7.2.2 Obavnave

Če namerava ECB sprejeti odločitev z negativnim učinkom, torej ugovarja vlogi za izdajo dovoljenja, ali pozitivno odločitev z nekaterimi dodatnimi določbami,¹⁰¹ imajo vpletene strani (nadzorovani subjekt in, kjer je to relevantno, imenovana oseba) pravico do izjave. V takšnih primerih se v skladu s členom 31(3) okvirne uredbe o EMN določi rok vsaj dveh tednov, v katerem nadzorovani subjekt in, kjer je to relevantno, imenovana oseba predloži pisna stališča (ali zahteva ustno obravnavo).

Obravnave praviloma potekajo pisno. Pisna stališča mora oceniti ECB in lahko privedejo do spremembe končne odločitve.

Vseeno pa pravica do izjave ne velja v primerih, ko so bili pogoji in obveznosti vnaprej dogovorjeni z vpletenimi stranmi (nadzorovani subjekt in, kjer je to relevantno, imenovana oseba).

7.2.3 Odločitev ECB in uradno obvestilo

Pred uradnim postopkom odločanja lahko ECB z nadzorovanim subjektom kadarkoli neuradno razpravlja o sposobnosti in primernosti imenovanih oseb (brez poseganja v obveznost nadzorovanega subjekta, da oceni posameznike).

Odločitev v obliki osnutka odobri Nadzorni odbor ECB, zatem pa se predloži Svetu ECB v sprejetje po postopku z neugovarjanjem, razen če je odločitev sprejeta na podlagi prenesenega pooblastila.¹⁰²

Postopek odločanja ECB o nadzorniških zadevah je podrobno opisan v nadzorniškem priročniku EMN.¹⁰³

ECB o svoji končni odločitvi uradno obvesti nadzorovani subjekt.

V primeru vloge za dodatno funkcijo neizvršnega direktorja ECB o končni odločitvi obvesti tudi EBA.¹⁰⁴

7.3 Pozitivna odločitev s pogojem

Pogoji omogočajo sprejetje pozitivne odločitve o sposobnosti in primernosti, v kateri se nadzorovanemu subjektu in/ali imenovani osebi naložijo posebne zahteve, da se izpolnijo veljavna merila za ocenjevanje sposobnosti in primernosti.

¹⁰¹ Takšne določbe obsegajo vse pogoje in obveznosti, razen takšnih, ki so povezani s spremljanjem in poročanjem.

¹⁰² V skladu s sklepom Evropske centralne banke (EU) 2017/935 z dne 16. novembra 2016 o prenosu pooblastila za sprejetje odločitev o sposobnosti in primernosti ter o ocenjevanju izpolnjevanja zahtev glede sposobnosti in primernosti (ECB/2016/42) (UL L 141, 1. 6. 2017, str. 21).

¹⁰³ Nadzorniški priročnik EMN – evropski bančni nadzor: delovanje EMN in nadzorniški pristop, marec 2018.

¹⁰⁴ Glej člen 91(6) CRD.

ECB mora v skladu z načelom sorazmernosti pri ocenjevanju sposobnosti in primernosti sprejeti najmanj strogo odločitev. V primerjavi z negativno odločitvijo ima odločitev s pogoji manjši vpliv na ugled ali manj škoduje nadzorovanemu subjektu in/ali imenovani osebi. Poleg tega uporaba pogojev v nekaterih situacijah lahko ECB omogoča, da zagotavlja primernost upravljalnih organov in hkrati omogoča dovolj raznolik nabor imenovanih oseb (npr. tako, da vrata v bančni sektor odpre novim kandidatom) ter tako spodbuja inovacije in sprejemanje dobrih odločitev v nadzorovanih subjektih.

7.3.1 Nadzorna praksa

7.3.1.1 Uporaba pogojev

ECB lahko v (ponovnem) ocenjevanju sposobnosti in primernosti izda pozitivno odločitev s pogoji. Pogoj je zahteva, ki se naloži nadzorovanemu subjektu (in ima lahko neposredne posledice tudi za imenovano osebo), brez katere bi bila izdana negativna odločitev. ECB pogoj določi samo, če je to nujno, da bo imenovana oseba izpolnjevala merila glede sposobnosti in primernosti. Odločitev lahko vsebuje enega ali več pogojev.

ECB lahko določi pogoje samo, **če so izpolnjene vse spodnje okoliščine.**

- (a) **ECB bi lahko sprejela negativno odločitev**
ECB v odločitvi o sposobnosti in primernosti določi pogoj na podlagi tega, da imenovana oseba ne izpolnjuje vseh zahtev glede sposobnosti in primernosti, vendar je pomanjkljivosti, zaradi katerih zahtev ne izpolnjuje v celoti, mogoče zlahka odpraviti. Če imenovana oseba določenega pogoja ne izpolni, se šteje, da odobritve nima več.
- (b) **Pogoj je natančno opredeljen in ga je mogoče izpolniti v natančno opredeljenem časovnem okviru**
Pogoj je določen kot konkretna in specifična zahteva z jasno zamejenim časovnim okvirom in je, če je to le mogoče, dogovorjen z vpletenimi stranmi (nadzorovanim subjektom in, kjer je to relevantno, imenovano osebo). Časovni okvir za izpolnitev pogoja mora biti razmeroma kratek in v primerih, ko je imenovana oseba že nastopila funkcijo v upravljalnem organu, **ne bi smel biti daljši od šestih mesecev**. Če je v odločitvi več pogojev, ima lahko vsak drugačen časovni okvir.
- (c) **Pogoj vsebinsko temelji na ocenjevalnih merilih, določenih v veljavni nacionalni zakonodaji**
V skladu s členom 4(1)(e) in členom 4(3) uredbe o EMN ter točkama (24) in (26) člena 2 in členom 93 okvirne uredbe o EMN ima ECB pooblastilo, da pri ocenjevanju sposobnosti in primernosti sprejme pozitivno ali negativno odločitev, čeprav nacionalna zakonodaja ne zahteva izrecne odločitve. ECB ima potemtakem tudi pooblastilo, da določi pogoje,

namesto da zavrne dovoljenje za imenovanje, in lahko določi pogoje v situacijah, ko imenovana oseba ne izpolnjuje enega ali več meril, ki so določena v členu 91 CRD in kot se izvajajo v nacionalni zakonodaji.

7.3.1.2 Vrste pogojev

Pogoj se lahko določi kot odložni pogoj ali razvezni pogoj glede na trenutek, ko odločitev ECB začne učinkovati. V primeru razveznih pogojev neizpolnjevanje zahtev, ki se (s pogojem) naložijo nadzorovanemu subjektu in/ali imenovani osebi, privede do tega, da odločitev ECB, ki je bila odobrena in je bil o njej uradno obveščen nadzorovani subjekt, preneha imeti pravni učinek. Razvezni pogoji ne preprečijo tega, da imenovana oseba nastopi položaj, in tako ne vplivajo na notranje upravljaljske procese.

V primeru odložnih pogojev neizpolnjevanje zahtev, ki se s pogojem naložijo nadzorovanemu subjektu in/ali imenovani osebi, zadrži pravni učinek odločitve ECB, o kateri je bil uradno obveščen nadzorovani subjekt, dokler pogoj ni izpolnjen. To pomeni, da imenovana oseba ne more nastopiti položaja v nadzorovanem subjektu, dokler pogoj ni izpolnjen.

Če je bila sprejeta odločitev s pogojem, mora nadzorovani subjekt pravočasno poročati ECB o izpolnjevanju pogoja. Način poročanja je določen v odločitvi ECB.

7.3.1.3 Naslovniki pogoja

Načeloma se pogoj naslovi na nadzorovani subjekt, ker v nadzorniškem postopku vlogo vloži nadzorovani subjekt. Vseeno pa pogoj lahko vpliva na imenovano osebo, ki mora ukrepati ali se vzdržati določenega ravnanja.

7.3.1.4 Izvrševanje pogojev

Pogoji morajo biti dovolj jasni, kar zadeva pričakovanja glede nadzorovanega subjekta in/ali imenovane osebe (glej zgoraj), zato so »samodejno izvršljivi«. »Samodejno izvršljiv« tukaj pomeni, da je pogoj oblikovan tako, da je njegovo izpolnjevanje mogoče zlahka spremljati in preveriti glede na zahteve, določene v odločitvi ECB, ter je zato izpolnitev mogoče ugotoviti, ne da bi bila potrebna nadaljnja odločitev.

7.3.1.5 Neizpolnjevanje pogoja

Neizpolnjevanje pogoja pomeni, da odobritev ECB bodisi nikoli ne začne učinkovati bodisi preneha učinkovati.

Če je imenovana oseba že zasedla položaj člana upravljalnega organa in ni pripravljena odstopiti, lahko ECB uporabi nadzorniška pooblastila in jo v upravljalnem organu zamenja.¹⁰⁵ Za takšen korak je potrebna nova, posebna odločitev ECB.

7.4 Pozitivna odločitev z obveznostjo

Odločitev ECB lahko vključuje tudi obveznost, da se predložijo informacije, ali obveznost, da se sprejme poseben ukrep v zvezi s sposobnostjo in primernostjo. Neizpolnjevanje obveznosti za razliko od neizpolnjevanja pogoja ne vpliva samodejno na sposobnost in primernost imenovane osebe.

V primeru, da s temi dodatnimi ukrepi ni mogoče ustrezno odpraviti morebitnih preostalih pomislekov, se sprejme negativna odločitev.

Primeri obveznosti so med drugim:

- poročanje o sodnih postopkih v teku;
- spremljanje, koliko časa imenovana oseba nameni nadzorovanemu subjektu;
- izboljšave, potrebne v pisnih politikah o nasprotju interesov;
- izboljšave, potrebne na področju kolektivne primernosti.

7.5 Pozitivna odločitev s priporočili ali pričakovanji

Če so vse zahteve glede sposobnosti in primernosti izpolnjene, vseeno pa se je pojavilo vprašanje, ki ga je treba rešiti, lahko ECB v sami odločitvi navede priporočila ali določi pričakovanja. Uporaba takšnih nezavezujočih instrumentov je namenjena tudi spodbujanju dobrih praks v nadzorovanih subjektih in usmerjanju k želenim izboljšavam.

7.6 Druge vrste pooblastil

7.6.1 Ponovna ocena in zamenjava članov

Pooblastilo, da se lahko kadarkoli ponovno oceni sposobnost in primernost posameznega člana, je določeno v členu 94 okvirne uredbe o EMN. ECB lahko v svojo odločitev vključi posebne predvidljive razloge, ki bi lahko privedli do ponovnega ocenjevanja. V skladu s členom 16(2)(m) uredbe o EMN ima ECB pooblastilo, da

¹⁰⁵ To temelji na pooblastilu, določenem v členu 16(2)(m) uredbe o EMN, da lahko »kadar koli zamenja člane upravnega organa kreditnih institucij, ki ne izpolnjujejo zahtev iz aktov, navedenih v prvem pododstavku člena 4(3)« ali na podobnih pooblastilih iz nacionalne zakonodaje.

kadarkoli zamenja člane upravljalnega organa kreditnih institucij, ki ne izpolnjujejo zahtev iz aktov, navedenih v prvem pododstavku člena 4(3) uredbe o EMN.

Več podrobnosti je v razdelku 5.2.

8 Koristne povezave

[CRD¹⁰⁶](#) – opredeljuje merila za ocenjevanje sposobnosti in primernosti.

[Uredba o EMN¹⁰⁷](#) – pristojnost ECB za izvajanje ocenjevanja.

[Okvirna uredba o EMN¹⁰⁸](#) – določa podrobnejše zahteve glede ocenjevanja sposobnosti in primernosti.

[Skupne smernice ESMA in EBA o primernosti](#) – dajejo napotke, kako tolmačiti določbe o sposobnosti in primernosti iz CRD in skupna merila za ocenjevanje individualnega in kolektivnega znanja, veščin in izkušenj članov upravljalnega organa ter zadostnega ugleda, odkritosti in poštenosti ter neodvisnosti ravnanja članov upravljalnega organa (vključno z nosilci ključnih funkcij).

[Priloga I – predloga za ocenjevanje kolektivne primernosti](#) – matrika primernosti kot samoocenjevalno orodje (EBA in ESMA sta jo v skupnih smernicah o primernosti opredelila kot dobro prakso in ECB se s tem strinja).

[Smernice EBA o notranjem upravljanju](#) – smernice ob upoštevanju načela sorazmernosti dopolnjujejo različne določbe o upravljanju iz CRD, in sicer tako, da določajo naloge, pristojnosti in organizacijo upravljalnega organa, organizacijo institucij in skupin, vključno s potrebo po vzpostavitvi transparentne strukture, ki omogoča nadzor nad vsemi dejavnostmi, ter določajo zahteve za tri obrambne linije in še posebno za funkcije upravljanja tveganj, skladnosti poslovanja in revizije.

[Report on declared time commitment of non-executive directors in the SSM](#), avgust 2019 – poročilo o rezultatih primerjalne analize časovnih obveznosti neizvršnih direktorjev v državah euroobmočja, ki jo je izvedla ECB.

[Vodnik o podnebnih in okoljskih tveganjih: nadzorniška pričakovanja o upravljanju tveganj in razkritjih](#), Evropska centralna banka, november 2020 – določa nadzorniška pričakovanja glede vloge upravljalnega organa in upravljaljskega okvira v zvezi s podnebnimi in okoljskimi tveganji.

[Vodnik ECB po opcijah in diskrecijskih pravicah iz prava Unije](#), prečiščeno besedilo, november 2016 – določa politiko ECB o posebnih določbah v zvezi z ureditvijo upravljanja, in sicer o združitvi funkcije predsednika in glavnega izvršnega direktorja in o opravljanju dodatne funkcije neizvršnega direktorja.

[Nadzorniški priročnik EMN – evropski bančni nadzor: delovanje EMN in nadzorniški pristop](#), marec 2018 – opisuje organizacijsko strukturo enotnega mehanizma nadzora (EMN) ter metodologije, procese in postopke na področju bančnega nadzora v euroobmočju.

¹⁰⁶ Glej člene 3, 74, 88, 91 in 121 ter uvodno izjavo 55–60 CRD.

¹⁰⁷ Glej člen 4(1)(e), člen 6(4), člene 9, 10 in 11 ter člen 16(2)(m) uredbe o EMN.

¹⁰⁸ Glej člene 28, 29, 93, 94 in 95 okvirne uredbe o EMN.

[Basel Corporate governance principles for banks](#) – napotki Baselskega odbora temeljijo na načelih korporativnega upravljanja, ki jih je objavila Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD).

[Povezava na nov vprašalnik ECB o sposobnosti in primernosti](#)

[Povezava na portal IMAS](#) – na portalu IMAS lahko banke, ki so pod nadzorom ECB, posredujejo informacije v zvezi z nadzornimi postopki, spremljajo njihov potek in izmenjujejo informacije z nadzorniki. Pomembne banke lahko na portalu IMAS oddajo vloge za oceno sposobnosti in primernosti, spremljajo potek teh ocen in izmenjujejo informacije z nadzorniki.

© Evropska centralna banka, 2022

Poštni naslov 60640 Frankfurt na Majni, Nemčija
Telefon +49 69 1344 0
Spletno mesto www.bankingsupervision.europa.eu

Vse pravice so pridržane. Razmnoževanje v izobraževalne in nekomercialne namene je dovoljeno pod pogojem, da je naveden vir.

Za terminologijo glej [glosar o bančnem nadzoru](#) (samo v angleščini).